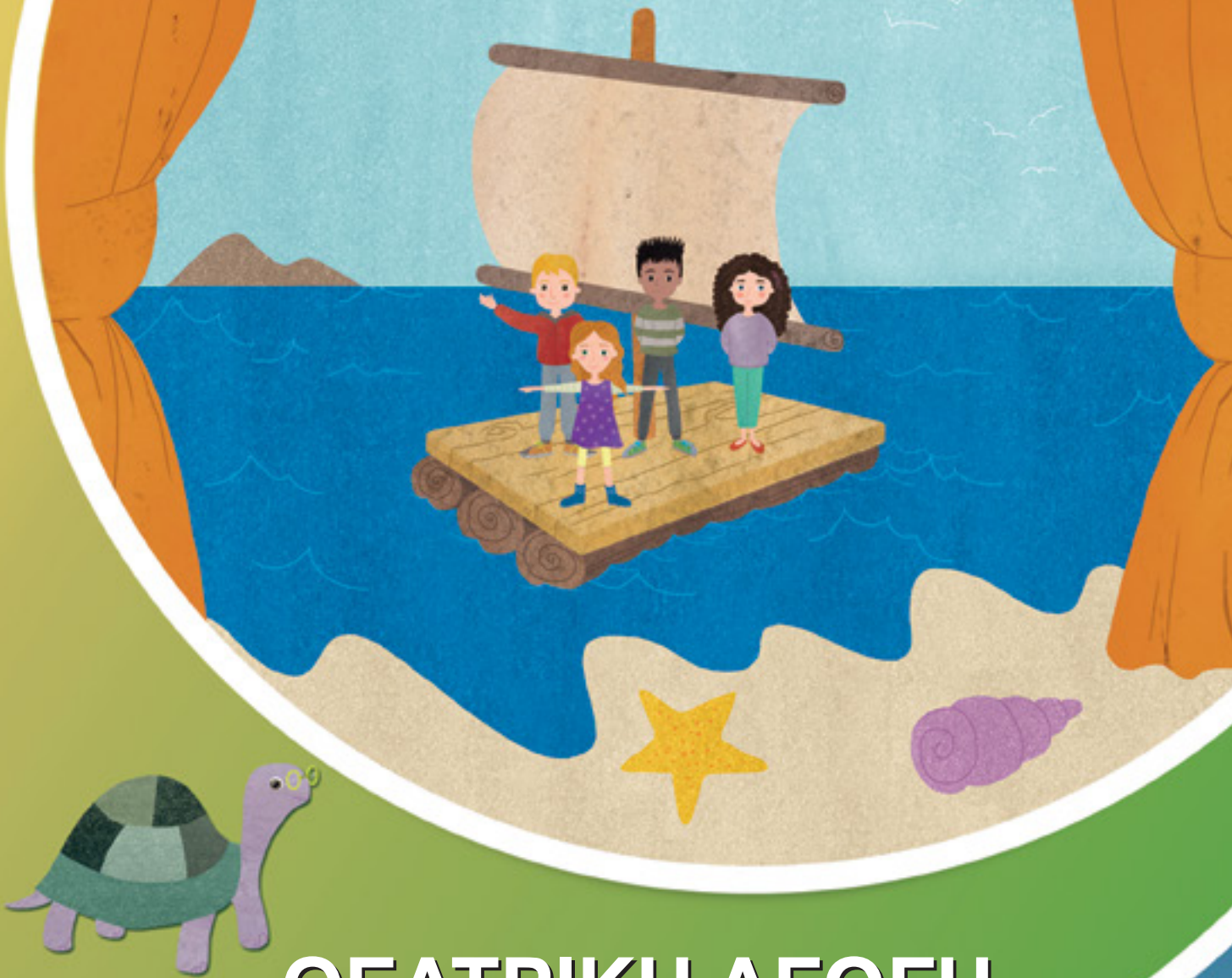

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Μαρία Δημάκη-Ζώρα, Αιμιλία Καραντζούλη,
Μαρία Κλαδάκη, Μαρία Κολτσίδα, Ίλια Λακίδου,
Αντώνης Λενακάκης, Γιώργος Λυμπέρης,
Κωνσταντίνος Μαρούγκας, Κωνσταντίνος Μαστροθανάσης,
Μυρτώ Πίγκου-Ρεπούση, Κλειώ Φανουράκη

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Γ' ΤΑΞΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Γ΄ ΤΑΞΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

**ΒΙΒΛΙΟ & ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΜΑΘΗΤΗ/-ΤΡΙΑΣ**

Επιστημονική Επιτροπή Αξιολόγησης

Συντονιστής/τρια / Αξιολογητής/τρια

Μαρία Φραγκή

Εν ενεργεία μέλος Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού Πανεπιστημίου

Αξιολογητής/τρια

Ελένη Πετρίτση

Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός

Αξιολογητής/τρια

Μαρία Τσούτσουβα

Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός

Τεχνικός Εμπειρογνώμονας

Στέφανος Πλαστράς

Πτυχιούχος Πληροφορικής

Επικουρικός Εμπειρογνώμονας

Νικόλαος Αντζόπουλος

Διπλωματούχος Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών

**Υπεύθυνος/η του μαθήματος/
γνωστικού αντικειμένου
στο πλαίσιο της Πράξης**

Ελένη Φραγκούλη, Σύμβουλος Β΄ΙΕΠ, μέλος της Επιστημονικής Ομάδας Έργου (ΕΟΕ) της Πράξης

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή, Αξιολόγηση και Ένταξη διδακτικών βιβλίων στο Μητρώο Διδακτικών Βιβλίων και στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Διδακτικών Βιβλίων» με κωδικό ΟΠΣ 6010165 στο Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021-2027

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Σπυρίδων Δουκάκης

Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Υπεύθυνη Πράξης

Πολυξένη Μπίλλα

Σύμβουλος Α΄ του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Προϊσταμένη Τμήματος Β΄ Προγραμμάτων Σπουδών και Εκπαιδευτικού Υλικού

Αναπληρώτρια Υπεύθυνη Πράξης

Άννα-Αικατερίνη Λυκούρη

Σύμβουλος Α΄ του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

**«Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης»
και το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

Με τη συγχρηματοδότηση της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόγραμμα
Ανθρώπινο Δυναμικό και
Κοινωνική Συνοχή

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

Μαρία Δημάκη-Ζώρα, Αιμιλία Καραντζούλη, Μαρία Κλαδάκη, Μαρία Κολτσίδα,
Έλια Λακίδου, Αντώνης Λενακάκης, Γιώργος Λυμπέρης, Κωνσταντίνος Μαρούγκας,
Κωνσταντίνος Μαστροθανάσης, Μυρτώ Πίγκου-Ρεπούση, Κλειώ Φανουράκη

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Γ΄ ΤΑΞΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

**ΒΙΒΛΙΟ & ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΜΑΘΗΤΗ/-ΤΡΙΑΣ**

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ «Νόνα η Χελώνα»

Μαρία Δημάκη-Ζώρα

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Θεατρολογίας, Νεοελληνικής Δραματουργίας και Πολιτισμού, ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ

Αιμιλία Καραντζούλη

Φιλολόγος - Δασκάλα, Διδάκτωρ Ψηφιακού Θεάτρου στην Εκπαίδευση, ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ

Μαρία Κλαδάκη

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Παιδαγωγικής της Θεατρικής Τέχνης, ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Αιγαίου

Μαρία Κολτσιδά

Επίκουρη Καθηγήτρια Θεάτρου στην Εκπαίδευση, ΠΤΔΕ ΑΠΘ

Ίλια Λακίδου

Δρ. Θεατρολογίας, Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό ΤΘΣ ΕΚΠΑ

Αντώνης Λενακάκης

Καθηγητής Θεατροπαιδαγωγικής, ΤΕΠΑΕ ΑΠΘ

Γιώργος Λυμπέρης

Θεατρολόγος, Εκπαιδευτικός Θεατρικής Αγωγής, Υποψ. Διδάκτωρ ΤΘΣ ΕΚΠΑ

Κωνσταντίνος Μαρούγκας

Θεατρολόγος - Φιλολόγος, Εκπαιδευτικός Θεατρικής Αγωγής, Υποψ. Διδάκτωρ ΤΘΣ ΕΚΠΑ

Κωνσταντίνος Μαστροθανάσης

Δάσκαλος, Διδάκτωρ Θεατροπαιδαγωγικής, ΣΕΠ/Συντονιστής Θ.Ε. Θεατρικής Αγωγής, ΑΠΚΥ

Μυρτώ Πίγκου-Ρεπούση

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Θεάτρου στην Τυπική και Μη Τυπική Εκπαίδευση, ΤΕΑΠΗ ΕΚΠΑ

Κλειώ Φανουράκη

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Θεατρολογίας - Διδακτικής του Θεάτρου (θεωρία και πράξη), ΤΘΣ ΕΚΠΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Μαρία Δημάκη-Ζώρα, Μαρία Κλαδάκη, Ίλια Λακίδου, Αντώνης Λενακάκης,

Μυρτώ Πίγκου-Ρεπούση, Κλειώ Φανουράκη

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

Νίκη Λεωνίδου

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Σωτηρία Αποστολάκη

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Χριστίνα Τάγαρη

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

Συγγραφική ομάδα «Νόνα η Χελώνα»

ΟΡΓΑΝΩΣΗ και ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

Βασίλης Ζακόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής Ψηφιακών Μέσων και Ερευνητικών Μεθόδων στη Σύγχρονη Θεατρική Παιδεία, ΤΘΣ ΕΚΠΑ

Νικόλαος Κλάδης, Θεατρολόγος, κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ΤΘΣ ΕΚΠΑ (Διδακτική του Θεάτρου)

Σύμβουλος Έργου: **Γιώργος Π. Πεφάνης**

Διεύθυνση Έργου: **Κλειώ Φανουράκη**

Συντονισμός Έργου: **Ίλια Λακίδου**

Copyright φωτογραφιών: **Συγγραφική ομάδα «Νόνα η Χελώνα»**

Γεια σας, παιδιά!

Οι συνοδοιπόροι σας στα μαθήματα του βιβλίου αυτού είναι μια ομάδα παιδιών του Δημοτικού, που ανακαλύπτουν μέσα από τις σελίδες του τη χαρά και τον ενθουσιασμό που προσφέρει το θέατρο όταν γίνεται πράξη μέσα στους χώρους του σχολείου, με το μάθημα της Θεατρικής Αγωγής. Είναι η Μελίνα, η Νουρ, ο Νικήτας και ο Πέντρο, η φίλη και συμβουλάτοράς τους Νόνα η Χελώνα, και ο Πήγασος, το ξύλινο αλογάκι της Μελίνας, που φέρνει την έμπνευση και τις νέες προκλήσεις για γνώσεις, ταξίδι και περιπέτειες!

Όλες και όλοι μαζί αποτελούν μια ξεχωριστή ομάδα, με δυναμισμό, με περιέργεια, με θέληση για παιχνίδι, περιπέτεια και γνώση και, κυρίως, για έκφραση του εαυτού τους και γνωριμία με τον κόσμο γύρω τους, μέσω της τέχνης του θεάτρου.

Σε κάθε ενότητα που ακολουθεί οι ήρωές μας γνωρίζουν θεατρικές τεχνικές, συμμετέχουν σε θεατρικές δραστηριότητες, εκφράζονται και επικοινωνούν με τους κώδικες του θεάτρου! Παράλληλα, αναπτύσσουν δικούς τους κώδικες επικοινωνίας, όπως κάνετε και εσείς άλλωστε στα διαλείμματα και στον ελεύθερο χρόνο σας, και αναγνωρίζουν τη σημασία της φιλίας και των ειρηνικών διαπροσωπικών σχέσεων!

Είμαστε έτοιμοι να γνωρίσουμε τις εικόνες-σταθμούς σε κάθε ενότητα; Σαν να διαβάζουμε τους κανόνες ενός επιτραπέζιου παιχνιδιού, ελάτε να γνωρίσουμε και τους δικούς μας κανόνες! Για να γίνει το παιχνίδι μας δημιουργικό, ελεύθερο και για να έχουμε αυτοσχεδιασμό, ας ξεκινήσουμε με ένα μικρό μεγάλο μυστικό: «Το βιβλίο που κρατάς, για να γίνει πράξη στη σχολική σκηνή, καλεί να συνεργαστούν όλα τα παιδιά μαζί!» Σε επτά στάδια θα ταξιδέψετε με ροή, από το ένα στο άλλο, σαν να κρατάτε ένα «μαγικό» σχοινί, και θα ανακαλύψετε των ηρώων μας τα μυστικά και τη φιλία τους ως πηγή ζωής!

Στάδιο πρώτο

Τι συμβαίνει;

Παιδιά, είστε έτοιμα να γνωρίσετε το ξύλινο μπαούλο του θεάτρου, με τη βοήθεια του οποίου όλα μπορούν να συμβούν; Κείμενα, εικόνες, κάρτες, παιχνίδια, κούκλες, ζωάκια, αντικείμενα, ιστορίες, ερωτήσεις, ακόμα και παράξενα μηχανήματα που ταξιδεύουν στον χρόνο ξεπηδούν από το μπαούλο μας και γίνονται αφορμή για παιχνίδι και θέατρο! Το περιεχόμενό του προσκαλεί τους ήρωές μας σε νέες περιπέτειες.

Στάδιο δεύτερο

Αυλαία... και πάμε!

Ποιοι είναι οι στόχοι της κάθε ενότητας που ακολουθεί; Ένα ταμπλό ανάρτησης στόχων θα μας βοηθήσει να τους ανακαλύψουμε! Ας βάλουμε τα δυνατά μας για να «κάνουμε τα λόγια πράξη» και να πετύχουμε το κέντρο αυτού του στόχου!

Στάδιο τρίτο

Ας ζεσταθούμε

Το στάδιο αυτό είναι η προθέρμανσή μας! Ας ξυπνήσουμε το σώμα! Ας ενεργοποιήσουμε τη σκέψη και τη φαντασία μας! Εδώ, θα γνωρίσουμε πολλά παιχνίδια και ασκήσεις σωματικής έκφρασης, χαλάρωσης, παρατηρητικότητας, συγκέντρωσης της προσοχής και επικοινωνίας! Οι πρωταγωνιστές μας σε κίνηση μας ενεργοποιούν να έχουμε ετοιμότητα για σωματικές και θεατρικές δράσεις!

Στάδιο τέταρτο

Ας οργανωθούμε!

Όταν συναντήσουμε αυτή την εικόνα του αρχαίου ελληνικού θεάτρου, από όπου ξεκίνησε το θέατρο, να θυμόμαστε ότι θα μαθαίνουμε για τα παιχνίδια και τις δραστηριότητες που θα κάνουμε στη συνέχεια! Είναι το σημείο από το οποίο ξεκίνησαν όλα, η αφετηρία κάθε θεατρικής δράσης μας!

Στάδιο πέμπτο

Στο θέμα μας!

Η αυλαία ανοίγει για όλα τα παιδιά! Ας δοκιμάσουμε ρόλους, παιχνίδια και τεχνικές που θα μας κάνουν πρωταγωνιστές! Η τάξη γίνεται σκηνή και η σκηνή γίνεται χώρος έκφρασης και χαράς!

Στάδιο έκτο

Στον κύκλο της ομάδας

Τι θα θέλατε να συζητήσουμε και να σκεφτούμε για όλα όσα ζήσαμε ως τώρα στα παιχνίδια που κάναμε; Ο κύκλος της ομάδας είναι μια μεγάλη αγκαλιά που μας χωράει όλους! Έλα! Ελάτε! Να εκφράσουμε συναισθήματα και σκέψεις! Να ανταλλάξουμε απόψεις και ιδέες!

Στάδιο έβδομο

Κοίτα τι ανέβασα!

Η θεατρική εμπειρία ολοκληρώθηκε, μα δε θα λησμονηθεί! Σαν μια σχεδία θα ταξιδεύει και θα έχει πάντα μια θέση ξεχωριστή στην καρδιά και στη σκέψη μας! Οι δημοσιεύσεις μας στην ψηφιακή τάξη θυμίζουν μικρότερα ή μεγαλύτερα καράβια που ταξιδεύουν στη θάλασσα των κοινών εμπειριών της ομάδας. Όταν βλέπουμε τη σχεδία, δεν ξεχνάμε να κάνουμε δημοσίευση στην ψηφιακή τάξη!

Εργαστηριακός
οδηγός

Μελίνα: Στη Μελίνα αρέσουν οι τέχνες, ο αυτοσχεδιασμός, το να γράφει και να πλάθει ιστορίες με το μυαλό της!

Στο δωμάτιό της έχει ένα μπαούλο από το οποίο βγαίνουν διαφορετικά αντικείμενα. Έχει κι έναν Πήγασο που τον αγαπάει πολύ. Είναι γλυκιά, και σαν Μελίνα, «στάζει μέλι», καμιά φορά όμως το μέλι γίνεται λεμόνι και η Μελίνα ξεσπαθώνει!

Η Μελίνα θα μας γνωρίσει τη Διερευνητική Δραματοποίηση!

Νουρ: Η Νουρ αγαπάει πολύ τη μουσική, το τραγούδι, τον χορό και τις τεχνολογίες.

Είναι διακριτική, ευγενική, με αυξημένη ενσυναίσθηση, οπαδός της συλλογικής δουλειάς, με ξεχωριστό ενδιαφέρον για τη ρομποτική και τις νέες τεχνολογίες. Συμμετέχει στα θεατρικά παιχνίδια, φροντίζει να αισθάνονται όλα τα παιδιά όμορφα στην ομάδα, προστατεύει το περιβάλλον και αγαπά πολύ τα ζώα. Η Νουρ μας μαθαίνει για το θεατρικό παιχνίδι!

Νικήτας: Όταν φωνάξετε το όνομά του κι ο Νικήτας ξεντραπεί και εμφανιστεί, θα γνωρίσετε τι είναι η παντομίμα, οι θεατρικές μάσκες, το σωματικό θέατρο και τα θεατρικά παιχνίδια που έχουν έντονη κίνηση και ρυθμό!

Του αρέσουν τα αθλήματα και οι φυσικές δραστηριότητες, εξελίσσεται μέσα από το θέατρο, όπως και όλα τα υπόλοιπα παιδιά της ομάδας. Ο Νικήτας θα μας γνωρίσει την παντομίμα, τον αυτοσχεδιασμό και άλλα κόλπα μαγικά, ίσως κι ακροβατικά!

Ο δείκτης του δεξιού του χεριού δεν έχει αναπτυχθεί πλήρως. Σε αυτό το δάχτυλο έχει μια δαχτυλόκουκλα λιοντάρι.

Πέντρο: Ο Πέντρο έχει πολλά ενδιαφέροντα, διαβάζει βιβλία, του αρέσει να ψάχνει για όλα στο διαδίκτυο, έχει κλίση στη μουσική και στον ρυθμό. Ασχολείται με τις εικαστικές δημιουργίες,

με τη φωτογραφία και τις νέες τεχνολογίες! Αγαπάει τον αθλητισμό και θα μας γνωρίσει το ψηφιακό θέατρο και τις τεχνολογίες στην εκπαίδευση! Έχει προετοιμάσει για τη φετινή σχολική χρονιά πολλές εκπλήξεις για εσάς!

Νόνα η Χελώνα: Είναι σοφή, με διάθεση συμβουλευτική και υποστηρικτική πάντοτε, με πολλές γνώσεις από την πλούσια ζωή της, αλλά και με όρεξη για καινούριες εμπειρίες και για προσφορά στις νεότερες γενιές. Βρίσκεται δίπλα στα παιδιά, τους δίνει

απλόχερα πληροφορίες και συμβουλές και τα παρωθεί σε δράση και σε σκέψη! Τι θα μάθουμε από τη Νόνα τη Χελώνα; Είναι ένας αληθινός θησαυρός γνώσεων και εμπειριών και θα σας οδηγήσει σε συναρπαστικές περιπέτειες και γρίφους...

Ο Πήγασος, το ξύλινο κουκλάκι-αλογάκι της Μελίνας, είναι ελεύθερος χαρακτήρας, περίεργος, «ξεφυτρώνει» παντού, προσκαλεί τα παιδιά στην περιπέτεια, γεννά ιδέες, δημιουργεί. Ξεκινά από τη Μελίνα και δίνει έναυσμα στο ταξίδι, κάνοντας πού και πού και μερικές σκανταλιές!

Η ομάδα αυτή είναι αεικίνητη, παιχνιδιάρη, περίεργη, αλλά και δυνατή, ενωμένη, μοναδική. Τα παιδιά συνεχώς αναρωτιούνται, ψάχνουν, δρουν και συζητούν, κάνοντας πράξη όλα όσα είναι το θέατρο στην εκπαίδευση: η νέα εμπειρία, η δράση, η φαντασία, η ομαδικότητα, η κίνηση, η γνώση, το παιχνίδι, η αποδοχή του εαυτού και του άλλου!

**Καλή θεατρική περιδιάβαση στις σελίδες που ακολουθούν!
Είστε έτοιμα, παιδιά, για ό,τι πρόκειται να συμβεί;**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θέμα Πρώτο. ΑΙΣΘΑΝΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΖΟΜΑΙ ΣΤΗΝ ΟΜΑΔΑ

Μάθημα 1. Αισθάνομαι και εκφράζομαι	10
Μάθημα 2. Παίζουμε στην ομάδα	14

Θέμα Δεύτερο. ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΜΟΥ ΣΤΗΝ ΟΜΑΔΑ

Μάθημα 3. Τα πρόσωπά μας είναι χαρούμενα πλάι στους άλλους;	18
Μάθημα 4. Μιλούμε στους άλλους. Αυτοί μάς προσέχουν;	22
Μάθημα 5. Μπορούμε να συνεργαστούμε στην ομάδα μας;	25

Θέμα Τρίτο. ΜΠΑΙΝΟΥΜΕ ΣΕ ΡΟΛΟ ΚΑΙ ΚΑΝΟΥΜΕ ΚΑΤΙ.

ΜΕΤΑ ΣΚΕΦΤΟΜΑΙ ΟΣΑ ΚΑΝΑΜΕ

Μάθημα 6. Εμπυχώνουμε την ομάδα μας	31
Μάθημα 7. Παίζουμε στο θεατρικό παιχνίδι	34
Μάθημα 8. Ερευνούμε στη διερευνητική δραματοποίηση	38
Μάθημα 9. Δοκιμάζουμε θεατρικές τεχνικές	42
Μάθημα 10. Μαθαίνουμε να ρωτάμε. Μαθαίνουμε να απαντάμε	46

Θέμα Τέταρτο. ΤΙ ΚΑΝΟΥΜΕ ΓΙΑ ΝΑ ΖΩΤΑΝΕΨΟΥΜΕ ΣΤΗ ΣΚΗΝΗ ΜΙΑ ΓΡΑΜΜΕΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Μάθημα 11. Πώς να φτιάξουμε ένα θεατρικό έργο ή τι υλικά θέλουμε για να κάνουμε ένα έργο στη σκηνή μας;	51
Μάθημα 12. Παίζουμε το έργο που φτιάξαμε στη σκηνή μας	56

Θέμα Πέμπτο. Η ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ ΜΑΣ

Μάθημα 13. Ποιοι είμαστε και τι ζητάμε στη σκηνή;	60
Μάθημα 14. Οργανώνουμε μια θεατρική παράσταση	65
Μάθημα 15. Στη γιορτή του σχολείου	70

Θέμα Έκτο. ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Μάθημα 16. Είμαστε θεατές στο θέατρο, στο μουσείο, σε μια αίθουσα τέχνης	75
Μάθημα 17. Το θέατρο από την Αρχαία Ελλάδα μέχρι σήμερα	79
Μάθημα 18. Όλες οι τέχνες συνεργάζονται	84
Μάθημα 19. Το θέατρο με τις κούκλες, με τις σκιές με τις νέες τεχνολογίες.	87

ΓΛΩΣΣΑΡΙ	93
---------------------------	----

ΘΕΜΑ ΠΡΩΤΟ. Αισθάνομαι και εκφράζομαι στην ομάδα

Μάθημα 1. ΑΙΣΘΑΝΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΖΟΜΑΙ

Τι συμβαίνει;

Πώς νομίζετε ότι αισθάνεται η Μελίνα και οι φίλοι της εδώ;
Τι σας λέει η έκφρασή τους για αυτό που βλέπουν ή ανακαλύπτουν;

Αυλαία... και πάμε!

Μελίνα: Μάθε να αναγνωρίζεις τα συναισθήματά σου. Να τα εκφράζεις. Να τα μοιράζεσαι με τους άλλους.

Κάθε συναίσθημα μας λέει μια ιστορία. Ας μάθουμε να τα ακούμε και να τα εκφράζουμε. Έτσι θα καταλαβαίνουμε καλύτερα εμάς και τους γύρω μας.

Πέντρο: Είστε έτοιμοι να εξερευνήσουμε τα συναισθήματά μας;

Ας καθίσουμε όλοι σε κύκλο. Καθένας θα λέει το όνομά του, αλλά με έναν ξεχωριστό τρόπο!

Ας ζεσταθούμε

Παιχνίδι με τα ονόματα

Πήγασος: Ο επόμενος μαθητής πρέπει να επιλέξει ένα διαφορετικό συναίσθημα για να πει το όνομά του. Σκεφτείτε διαφορετικούς τρόπους για να εκφράσετε τα συναισθήματα με τη φωνή σας!

Νικήτας: Συνεχίστε αυτό το παιχνίδι, με κάθε μαθητή να επιλέγει ένα νέο συναίσθημα για να εκφράσει το όνομά του. Προσέξτε πώς αλλάζει η φωνή σας με κάθε διαφορετικό συναίσθημα!

Ο πρώτος μαθητής θα πει το όνομά του με ένα συγκεκριμένο συναίσθημα (π.χ. χαρούμενα, λυπημένα, με έκπληξη).

Συναισθήματα σε κίνηση

Μελίνα: Ένα παιδί από τον κύκλο θα έρθει στη μέση και θα σκεφτεί ένα συναίσθημα (π.χ. χαρά, λύπη, έκπληξη). Αυτό το συναίσθημα θα το εκφράσει μέσω μιας κίνησης ή στάσης. Μπορείτε να χορέψετε, να πηδήξετε, να τρέξετε ή ακόμα και να περπατήσετε αργά, ανάλογα με το συναίσθημα!

Νικήτας: Οι υπόλοιποι παρατηρούν και προσπαθούν να αναγνωρίσουν το συναίσθημα. Όποιο παιδί το βρει πρώτο έρχεται στο κέντρο του κύκλου και συνεχίζει το παιχνίδι.

Σκιτσάρουμε τις εκφράσεις

Η Μελίνα βρίσκει έναν μυστικό διάδρομο πίσω από τη βιβλιοθήκη της τάξης. Ποιες είναι οι εκφράσεις της;	
Ο Πέντρο διαβάζει κάτι εκπληκτικό στον πίνακα ανακοινώσεων. Ποια είναι η αντίδρασή του;	
Η Νουρ χτύπησε! Ποια είναι η αντίδρασή της;	

Ας οργανωθούμε!

Μελίνα: Ξέρεις τι θα κάνουμε σήμερα; Θα δημιουργήσουμε «παγωμένες εικόνες».

Νικήτας: Τι είναι αυτό, Μελίνα;

Πήγασος: Ας αρχίσουμε!

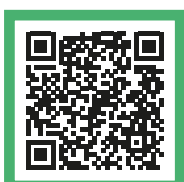
Κάνουμε πορτρέτα από μια στιγμή.

Σκεφτόμαστε μια στιγμή από την ιστορία μας και την αποτυπώνουμε με τα σώματά μας!

Και πώς θα γίνει αυτό;

Πολύ καλή ιδέα! Θα γελάσουμε πάλι.

Μαθαίνω για τις παγωμένες εικόνες

Στο θέμα μας!

Οι παρακάτω φωτογραφίες δείχνουν παιδιά σε κάποιο άλλο σχολείο.
Μπορείς να αναγνωρίσεις τα συναισθήματά τους;

Παρατηρώ και
αναγνωρίζω

Να αναπαραστήσουμε, τώρα, τις
φωτογραφίες με τα σώματά μας;
Η ομάδα φτιάχνει παγωμένες εικόνες.

Μελίνα: Τώρα, ας δοκιμάσουμε κάτι
που θα έχει πλάκα. Χωριστείτε σε
ομάδες. Κάθε ομάδα θα επιλέξει μια
στιγμή ή ένα συναίσθημα. Θα παγώσει
αυτή την ιδέα σε μια στάση και αφήστε
τους άλλους να το μαντέψουν.

Στον κύκλο της ομάδας

Ας μαζευτούμε στον κύκλο και ας συζητήσουμε. Πώς αισθάνεστε τώρα; Τι συναισθήματα είχατε πριν;

Ο Πήγασος, το φτερωτό άλογο καλλιτέχνης, σας προσκαλεί να δημιουργήσετε και εσείς το δικό σας έργο τέχνης. Ζωγραφίστε με ένα σύμβολο ή μια εικόνα τα συναισθήματα αυτά, όπως έκανε ο Πήγασος.

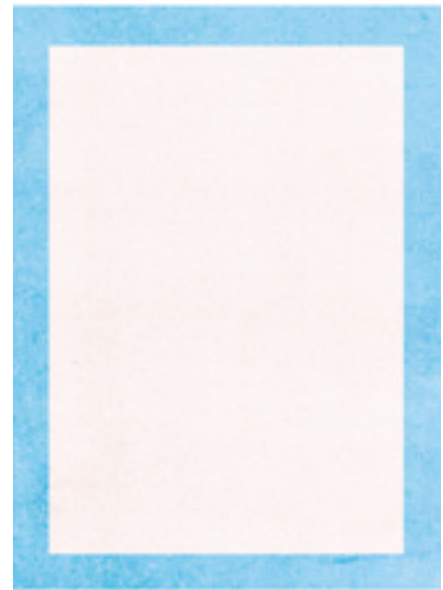
Ο πίνακας του Πήγασου

Τίτλος: Χαρά

Ο πίνακάς μου

Τίτλος:

Κοίτα τι ανέβασα!

Νορπ: Τώρα που ζωγραφίσατε τα συναισθήματά σας, είναι ώρα να τα μοιραστήμε! Πάρτε μια φωτογραφία του έργου τέχνης που δημιουργήσατε.

Πήγασος: Ανεβάστε τις φωτογραφίες στην ψηφιακή τάξη. Μπορείτε να προσθέσετε μια σύντομη περιγραφή για το συναίσθημα ή την ιστορία πίσω από κάθε έργο, αν το θέλετε.

Μελίνα: Δείξτε τη δημιουργικότητά σας και μοιραστείτε τις ιδέες σας στην τάξη! Κάθε έργο έχει τη δική του ιστορία και τα δικά του συναισθήματα να μας πει.

Μάθημα 2. ΠΑΙΖΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΟΜΑΔΑ

Τι συμβαίνει;

Τι προσπαθεί να δείξει η Μελίνα;

Να παίζουμε παιχνίδια.
Να διασκεδάζουμε
παρέα με τους φίλους μας.

Αυλαία... και πάμε!

Στην παντομίμα, παίζουμε και λέμε ιστορίες χωρίς να μιλάμε, μόνο με κινήσεις. Αυτό μας βοηθάει να καταλαβαίνουμε καλύτερα ο ένας τον άλλον και να μαθαίνουμε να δουλεύουμε μαζί. Καλά τα λόγια, πάμε στην πράξη!

Ας ζεσταθούμε

Έτοιμοι να γίνουμε ηθοποιοί χωρίς να προφέρουμε ούτε μία λέξη; Πάμε να ζεσταθούμε.

Παντομίμα με αινίγματα

Φαράς δεν είμαι, μα παντού τα δίχτυα μου τα στήνω. Τι είναι;
Ζει μαζί με τα κοχύλια κι έχει και βελόνια χίλια. Τι είναι;
Νιάου νιάου στα κεραμίδια και δεν τρώει τα κρεμμύδια. Τι είναι;
Τρέχει σαν πουλί, μα πουλί δεν είναι. Τι είναι;
Έχει αυτιά γαϊδάρου μα γαϊδαρος δεν είναι. Τι είναι;

Αινίγματα

Δείχνω με κινήσεις

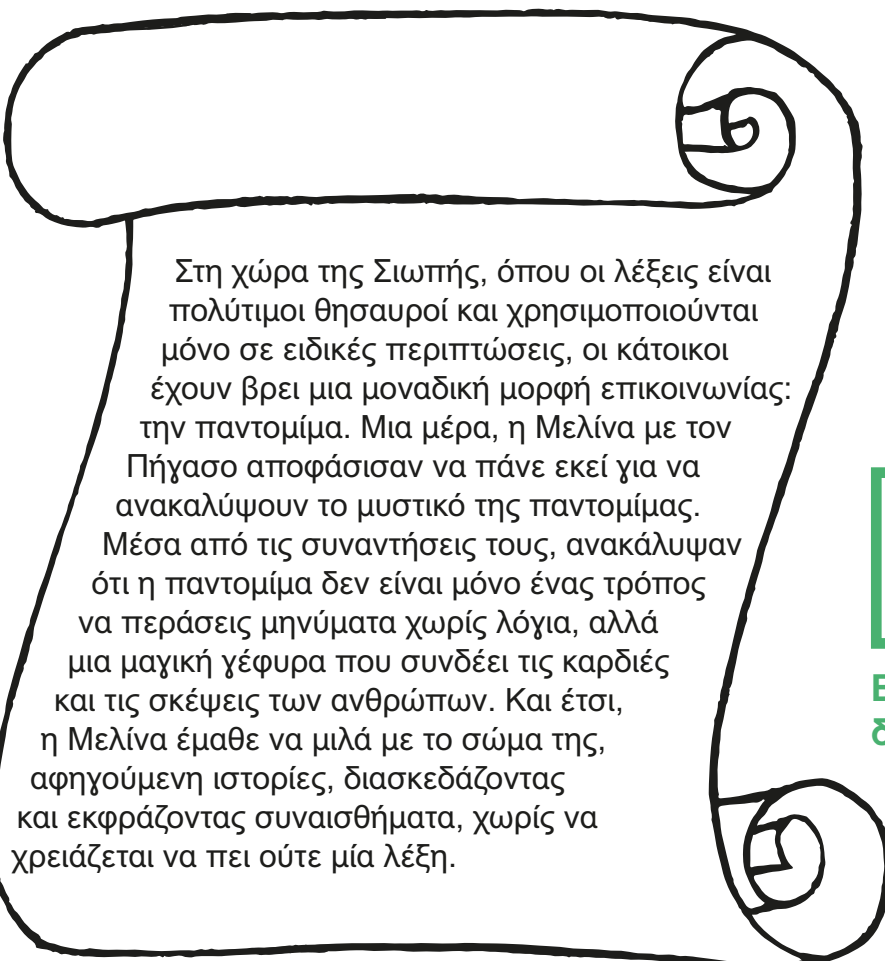
Κολύμβηση: Φαντάσου ότι κολυμπάς σε μια μεγάλη πισίνα. Χρησιμοποίησε τα χέρια σου για να κάνεις κινήσεις σαν να κόβεις το νερό.

Μαγείρεμα: Φαντάσου ότι μαγειρεύεις το αγαπημένο σου φαγητό. Ανακατεύεις σε ένα φανταστικό τηγάνι και γεύεσαι τη νόστιμη σάλτσα.

Οδήγηση: Φαντάσου ότι οδηγείς ένα αυτοκίνητο. Κράτησε το τιμόνι και στρίψε δεξιά, μετά ίσια και στη συνέχεια στρίψε αριστερά.

Ας οργανωθούμε!

Στη χώρα της Σιωπής, όπου οι λέξεις είναι πολύτιμοι θησαυροί και χρησιμοποιούνται μόνο σε ειδικές περιπτώσεις, οι κάτοικοι έχουν βρει μια μοναδική μορφή επικοινωνίας: την παντομίμα. Μια μέρα, η Μελίνα με τον Πήγασο αποφάσισαν να πάνε εκεί για να ανακαλύψουν το μυστικό της παντομίμας. Μέσα από τις συναντήσεις τους, ανακάλυψαν ότι η παντομίμα δεν είναι μόνο ένας τρόπος να περάσεις μηνύματα χωρίς λόγια, αλλά μια μαγική γέφυρα που συνδέει τις καρδιές και τις σκέψεις των ανθρώπων. Και έτσι, η Μελίνα έμαθε να μιλά με το σώμα της, αφηγούμενη ιστορίες, διασκεδάζοντας και εκφράζοντας συναισθήματα, χωρίς να χρειάζεται να πει ούτε μία λέξη.

Βρες τις διαφορές

Καθώς στην παντομίμα συμμετέχει όλο το σώμα, στην πραγματική ζωή οι άνθρωποι που δεν μπορούν να μιλήσουν έχουν φτιάξει μία ειδική γλώσσα για να επικοινωνούν.

Πάμε, λοιπόν, να μάθουμε και εμείς να μιλάμε χωρίς λόγια...

Δείχνω το Ξ στη νοηματική γλώσσα.

 Στο θέμα μας!

Ας μιλήσουμε στη νοηματική γλώσσα. Ας δημιουργήσουμε λέξεις με το αλφάβητο της νοηματικής σε ζευγάρια. Το ένα παιδί φτιάχνει και το άλλο μαντεύει. Μετά αλλάζουμε ρόλους.

Η Νουρ τραβάει σύντομα βιντεάκια από αυτά που κάνουμε!

Το αλφάβητό μου στη νοηματική γλώσσα

Δείχνω το Α στη νοηματική γλώσσα.

Στον κύκλο της ομάδας

Νόνα η Χελώνα: Ας μαζευτούμε σε έναν κύκλο. Πώς τα πέρασες με όσα κάναμε σε αυτό το μάθημα;

Διασκέδασα			
Συνεργάστηκα			
Έμαθα			
Επικοινωνήσα			

Κοίτα τι ανέβασα!

Νοур: Θα σε βοηθήσω να ανεβάσεις στο πορτφόλιο τα βιντεάκια που τραβήξαμε, για να θυμάσαι τι κάναμε σήμερα!

Πήγασος: Εάν θες, πρόσθεσε μια σύντομη περιγραφή ή λέξη για να καταλάβουν όλοι αυτό που θέλεις να πεις!

Νόνα η Χελώνα: Η 23η Σεπτεμβρίου τιμάται ως Διεθνής Ημέρα των Νοηματικών Γλωσσών!

ΘΕΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ. Με τους φίλους μου στην ομάδα

Μάθημα 3. ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ ΧΑΡΟΥΜΕΝΑ ΠΛΑΪ ΣΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ;

Τι συμβαίνει;

Μελίνα: Τι ώρα είναι;

Νικήτας: 7!

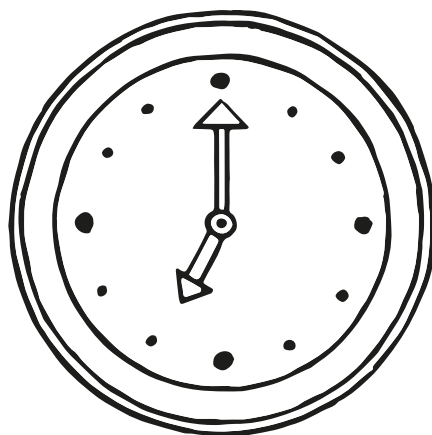
Νουρ: Έχουμε ακόμη μία ώρα μέχρι να κλείσουν τα μαγαζιά.

Πέντρο: Χωριστείτε, πρέπει να βρούμε δώρο στη Νόνα, όσο πιο γρήγορα γίνεται. Συγκεντρωνόμαστε πάλι εδώ σε λίγο!

Μελίνα: Ωραία, τα λέμε σε λίγο εδώ, στον 1ο όροφο.

Πάμε 2-2;

Νουρ: Φύγαμε!

7

2

0

3

9

1

8

Αυλαία... και πάμε!

Συνεργάζομαι με την ομάδα μου αρμονικά

Αποδέχομαι την επιλογή των άλλων και επικοινωνώ

Νόνα η Χελώνα: Οι αριθμοί είναι παντού! Οι αριθμοί είναι απαραίτητοι!

Οι αριθμοί μάς βοηθούν να φτιάξουμε κάτι ομαδικό!

Μελίνα: Καλά τα λόγια, πάμε στην πράξη!

6

5

4

Ας ζεσταθούμε

Περπάτημα με αριθμούς

Πέντρο: Περπατάμε να βρούμε δώρα!
Δοκιμάζουμε ταχύτητες με αριθμούς.
Ξεκινάμε με κανονικό περπάτημα: ταχύτητα 5!

Με κάθε χτύπημα
του ταμπορίνο
σταματάμε και
αυξανόμαστε κατά δύο!

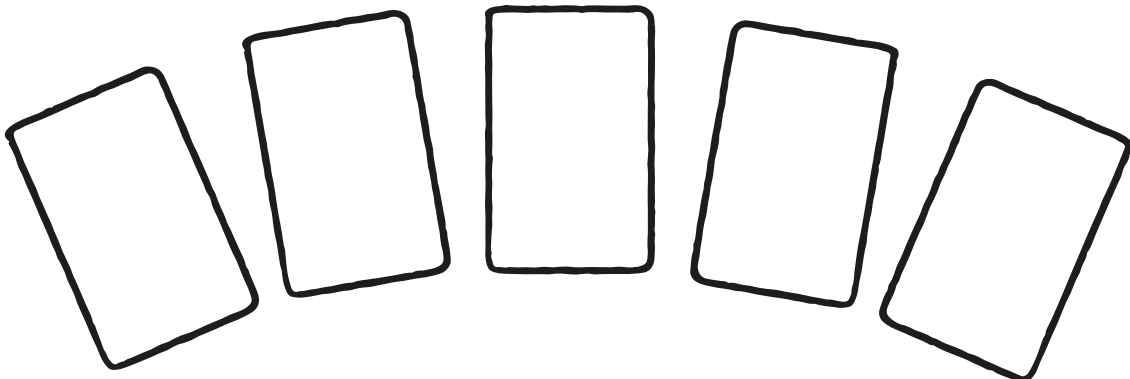
Γινόμαστε ομάδες
των 4-6-8-10!

Κάρτες
με αριθμούς

Χωρισμός σε ομάδες με αριθμούς

Παίρνουμε την πιο κοντινή κάρτα. Χωριζόμαστε σε ομάδες!

Ας οργανωθούμε!

Μελίνα: Έχει τόσα πράγματα! Δε μπορέσαμε να διαλέξουμε.

Πέντρο: Ούτε εμείς, πρέπει να βρούμε κάτι που να της αρέσει!

Νουρ: Να της πάρουμε κάτι που θα αποφασίσουμε όλοι μαζί!

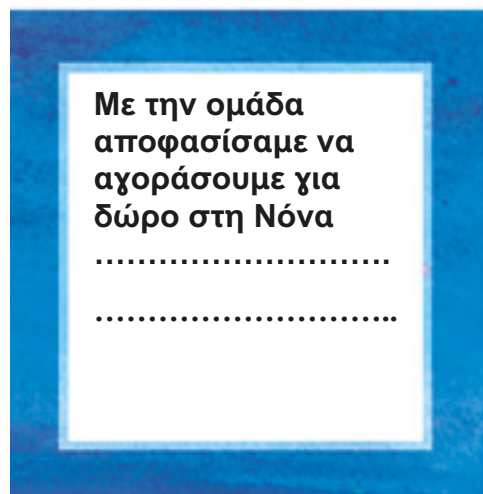
Νικήτας: Σωστά, ας πει ο καθένας μας τι θεωρεί καλύτερο και αποφασίζουμε μαζί!

Μελίνα: Αλήθεια, πόσα χρήματα έχουμε;

Πέντρο: Όσα το άθροισμα των αριθμών της ομάδας μας!

Κάρτες
με δώρα

Βοηθήστε μας να βρούμε δώρα! Σε ομάδες επιλέγουμε αυτό που θέλουμε να αγοράσουμε με τα διαθέσιμα χρήματα.

Στο θέμα μας!

Παρουσιάζουμε τα δώρα!

Μελίνα: Η Νόνα η Χελώνα θα χαρεί πολύ με το δώρο!

Εσείς τι της πήρατε;

Πέντρο: Παρουσιάζετε αυτό που αγοράσατε και συζητάτε για την επιλογή σας με τις άλλες ομάδες.

Στον κύκλο της ομάδας

«Χτίζοντας» την ιστορία που παίξαμε

Πέντρο: Τώρα η σειρά σας! Όλη η ομάδα λέει την ιστορία που ζήσατε φράση φράση!

Νικήτας: Προσθέστε στην αφήγηση και αριθμούς, έχει πλάκα!

Πώς φτιάχνουμε
μια ιστορία

Κοίτα τι ανέβασα!

Νουρ: Τώρα ας φτιάξουμε αριθμούς με τα σώματά μας όπως ο Νικήτας και ο Πέντρο!

Πάμε... 3,2,1, «κλικ»!

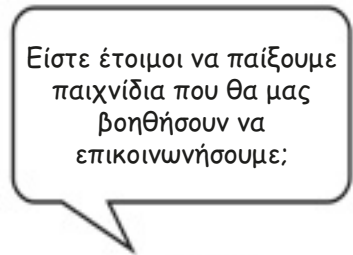
Ανεβάζουμε τις φωτογραφίες μας στην ψηφιακή τάξη!

Μάθημα 4. ΜΙΛΟΥΜΕ ΣΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ. ΑΥΤΟΙ ΜΑΣ ΠΡΟΣΕΧΟΥΝ;

Τι συμβαίνει;

Αυλαία... και πάμε!

- Να μοιραστώ πράγματα για τον εαυτό μου – να εκφραστώ στην ομάδα.
- Να ακούσω πράγματα για τους συμμαθητές μου που μπορεί να μην ήξερα μέχρι τώρα.
- Να βρω διαφορές και ομοιότητες.

Δεν είμαι πάντα έτοιμος να εκφράσω πράγματα για τον εαυτό μου και να συστηθώ στους άλλους έτσι ώστε να γίνουμε φίλοι ή να συνεργαστούμε για κάτι. Είναι σίγουρο ότι υπάρχουν πράγματα που δε γνωρίζουμε ο ένας για τον άλλον και που αν τα μαθαίναμε ίσως να βλέπαμε ότι έχουμε περισσότερα κοινά από όσα νομίζαμε, ή άλλα, διαφορετικά, που θα μας κέντριζαν το ενδιαφέρον.

Ας ζεσταθούμε!

Ο Σάιμον λέει...

Νουρ: Ο Σάιμον λέει να σηκώσετε ψηλά το δεξί σας χέρι.

Νικήτας: Και όλοι σηκώνουμε ψηλά το δεξί μας χέρι.

Νουρ: Αν κάποια οδηγία δεν ξεκινάει με τη φράση «Ο Σάιμον λέει...» δεν αντιδρούμε!

Φρουτοσαλάτα

Νικήτας: Και τώρα... κάνουμε κύκλο και καθόμαστε στις θέσεις μας! Είμαστε μήλα, αχλάδια, μπανάνες...

Νουρ: Και φρουτοσαλάτα!

Να σηκωθούν όλοι όσοι...

Πέντρο: Να αλλάξουν θέση όλοι όσοι...

Μελίνα: ...έχουν κοινά εξωτερικά χαρακτηριστικά μεταξύ τους!

Ας οργανωθούμε!

Νουρ: Βρίσκουμε μια ιδέα, τη μετατρέπουμε σε εικόνα και παγώνουμε!

Πέντρο: Μπορούμε να φτιάξουμε ατομικές και ομαδικές παγωμένες εικόνες!

Παγωμένη
εικόνα

Στο θέμα μας!

Η παγωμένη μου εικόνα

Νικήτας: Πάμε να κλείσουμε τα μάτια και να σκεφτούμε όσα ακούσαμε προηγουμένως, στον κύκλο, ο ένας από τον άλλον.

Έπειτα φτιάχνουμε τις παγωμένες μας εικόνες ο ένας μετά τον άλλον!

Παγωμένες εικόνες σε ομάδες

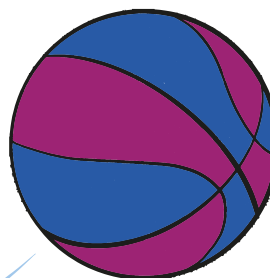
Νουρ: Ας χωριστούμε σε ομάδες! Η κάθε ομάδα θα προετοιμάσει και θα παρουσιάσει σε παγωμένες εικόνες δύο κοινές ασχολίες από όσες ακούστηκαν πριν!

Στον κύκλο της ομάδας

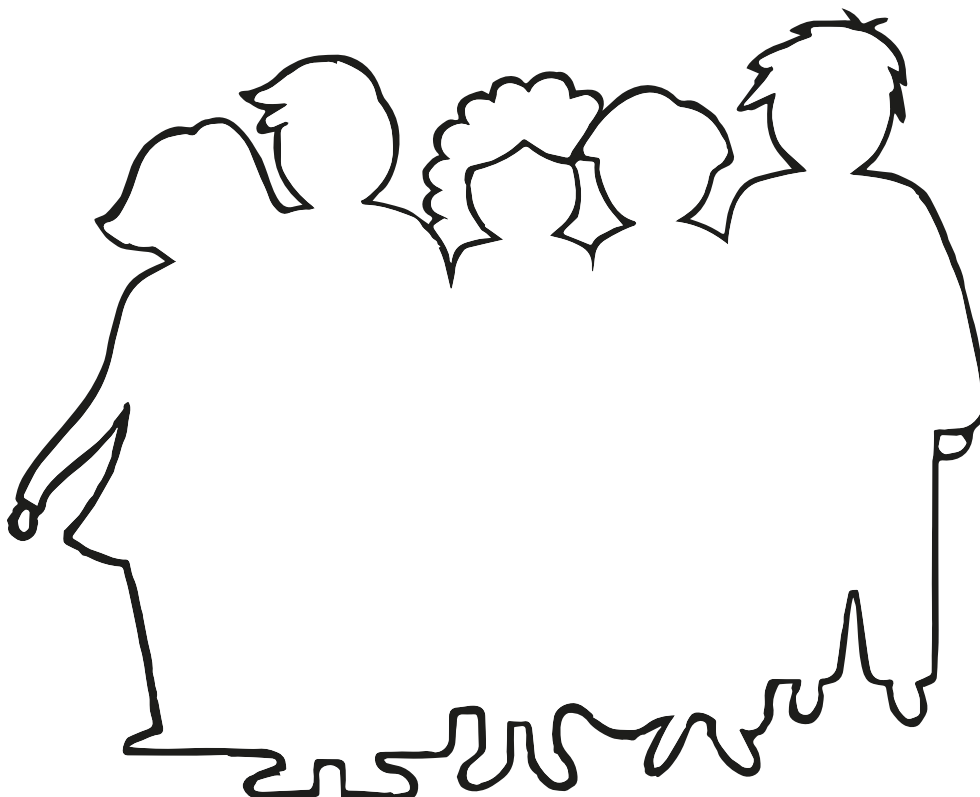
Πέντρο: Πάρε την μπάλα και πες μας πώς ένιωσες όσο μοιραζόσουν, παίζοντας, στοιχεία του εαυτού σου.

Κοίτα τι ανέβασα!

Μελίνα: Δίνουμε τίτλο στις παγωμένες εικόνες που έκαναν οι ομάδες! Γράφουμε τους τίτλους σε χαρτόνι, τους φωτογραφίζουμε και τους ανεβάζουμε στο ψηφιακό πορτφόλιο!

Νικήτας: Καταγράφουμε πάνω στο πλαίσιο... όσα μας έρχονται... Αυτά που κάναμε με την ομάδα μας... όσα μοιραστήκαμε...

Μάθημα 5. ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΜΑΣ;

Τι συμβαίνει;

Γειά σας, φίλοι μου!
Σήμερα ήρθα να σας πω πολλά και σημαντικά!
Πολύ πολύ συχνά χρειάζεται να μετακομίσω γιατί πολύ πολύ συχνά καταστρέφεται το σπίτι μου! Μία φορά καταστράφηκε από φωτιές, άλλη φορά επειδή κάποιοι άνθρωποι έχτισαν σπίτια εκεί που ζούσα. Αυτό με αναστατώνει και με κάνει κάθε φορά να αποχωρίζομαι χωρίς να θέλω το μέρος που ζω!

Αυλαία... και πάμε!

- Να συνεργαστούμε για να μπορέσουμε ως ομάδα να πετύχουμε κοινούς στόχους.
- Να ευαισθητοποιήσουμε άλλους για ζητήματα που μας απασχολούν.
- Να ακούμε άλλους και να ανταποκρινόμαστε.

Νόνα η Χελώνα: Πάμε στο δάσος! Πάμε να δούμε τι συμβαίνει στη φύση και αν ή πώς μας επηρεάζει;

Ας ζεσταθούμε

Καταιγισμός ιδεών

Μελίνα: Τι υπάρχει μέσα σε ένα δάσος; Ποια είδη ζωής; Ποια χρώματα; Ποιοι ήχοι; Ποιες μυρωδιές;

Νικήτας: Ας τα δείξουμε με κίνηση, ήχο ή λέξεις!

Αυτοσχεδιάζουμε

Νουρ: Χωριζόμαστε σε ομάδες! Η μία ομάδα θα κάνει έναν κινητικό αυτοσχεδιασμό – με θέμα το δάσος και η άλλη θα κάνει έναν ηχητικό αυτοσχεδιασμό με το ίδιο θέμα.

Πέντρο: Στη συνέχεια οι ομάδες αλλάζουν ρόλους!

**Βόλτα
στο δάσος**

**Ηχητικό περιβάλλον
και κίνηση**

Ας οργανωθούμε!

Μελίνα: Ας παρατηρήσουμε τα γλυπτά. Ποια είναι η «κίνησή» τους; Αν κινούνταν, τι θα έκαναν πριν και τι μετά;

Γλύπτης
και γλυπτό

Η Νίκη της Σαμοθράκης (Φωτογραφία: Marie-Lan Nguyen)

Η Κοιμωμένη του Γιαννούλη Χαλεπά (Φωτογραφία: Focal Point)

Στο θέμα μας!

Γλύπτης - γλυπτό

Μελίνα: Χωριζόμαστε σε ζευγάρια. Κάποιος γίνεται γλύπτης και κάποιος γλυπτό. Ο γλύπτης κατευθύνει το γλυπτό με κινήσεις, ενώ με το πρόσωπο δείχνει εκφράσεις που καλείται το γλυπτό να μιμηθεί.

Νικήτας: Έπειτα αλλάζουμε ρόλους!

Γινόμαστε γλύπτες και γλυπτά με θέμα τη φύση

Πέντρο: Χωριζόμαστε σε δύο ομάδες! Η πρώτη ομάδα μαθητών τοποθετεί τα γλυπτά της σε μία εικόνα χαρούμενου & υγιούς δάσους.

Νουρ: Όταν οι ρόλοι αλλάξουν, η δεύτερη ομάδα μαθητών τοποθετεί τα δικά της γλυπτά σε μία εικόνα που δείχνει ένα δάσος όπου τα ζώα που ζουν σε αυτό υποφέρουν, καθώς η γύρω περιοχή έχει καεί.

Μελίνα: Μπορείτε να αξιοποιήσετε πληροφορίες που είναι στις παρακάτω κάρτες!

Οι υψηλές θερμοκρασίες και οι εκτεταμένες πυρκαγιές επηρεάζουν την παραγωγικότητα του εδάφους και την αποδοτικότητα των καλλιεργειών.

Δυστυχώς, η διάνοιξη δρόμων, η αποψίλωση των δασών για ξυλεία ή για καλλιέργειες, η κλιματική κρίση αλλά και η άναρχη ανάπτυξη του τουρισμού περιορίζουν και κατακερματίζουν τον βιότοπό του, απειλώντας το με εξαφάνιση.

Τα δέντρα δεσμεύουν και αποθηκεύουν τεράστιες ποσότητες διοξειδίου του άνθρακα από τον αέρα, αποτελώντας έτσι έναν πολύτιμο σύμμαχο της ανθρωπότητας κατά της κλιματικής αλλαγής.

Συμπληρώστε...

Αυτοσχεδιασμός

Νόνα η Χελώνα: Τώρα ας χωριστούμε σε ομάδες!
Γινόμαστε οι κάτοικοι του δάσους που έχει καταστραφεί!

Μελίνα: Γινόμαστε δέντρα, ποτάμια, ζώα και πουλιά!

Νικήτας: Κάνουμε συμβούλιο για το πώς μπορούμε να αλλάξουμε αυτή την κατάσταση.

Στον κύκλο της ομάδας

Νουρ: Καθόμαστε σε κύκλο και συζητάμε πιθανές λύσεις για όλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά τους αυτοσχεδιασμούς.

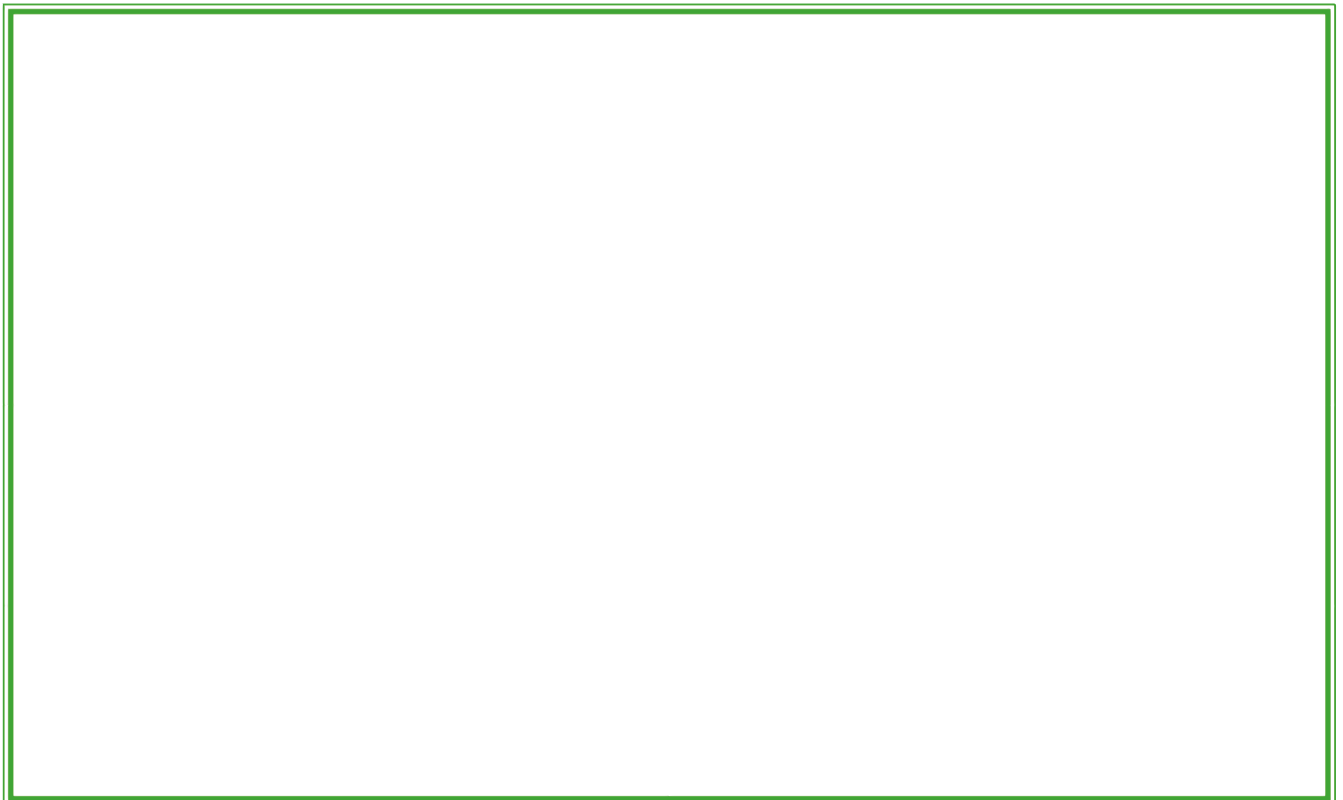
Νικήτας: Γράφουμε σε ένα χαρτί τις λύσεις και τις τοποθετούμε ως οδηγίες στον πίνακα ανακοινώσεων της τάξης.

Κοίτα τι ανέβασα!

Φτιάχνουμε το ομαδικό περιβαλλοντικό μας σύμβολο!

Πέντρο: Σε ομάδες ζωγραφίζουμε ή φτιάχνουμε με κολάζ μία αφίσα με το ομαδικό περιβαλλοντικό μας σύμβολο!

**ΘΕΜΑ ΤΡΙΤΟ. Μπαίνουμε σε ρόλο και κάνουμε κάτι.
Μετά σκέφτομαι όσα κάναμε**

Μάθημα 6. ΕΜΨΥΧΩΝΟΥΜΕ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΜΑΣ

Τι συμβαίνει;

Μελίνα: Τι εξωσχολικά κάνεις;

Πέντρο: Κάνω αγγλικά που είναι λίγο βαρετά, σαν σχολείο, και χορό!

Μελίνα: Σου αρέσει ο χορός;

Πέντρο: Ναι, πολύ! Απλώς είμαι το μόνο αγόρι.

Μελίνα: Ωχ, αλήθεια;;; Κι εγώ είμαι το μόνο κορίτσι στο ποδόσφαιρο.

Κι αυτό δεν αρέσει σε όλους...

(Πιο μελαγχολική) Και μερικές φορές με κάνει να αισθάνομαι άσχημα που στους αγώνες δε με διαλέγει κανείς στην ομάδα του και μένω πάντα τελευταία.

Πέντρο: Κι εγώ το έχω αυτό στον χορό... δε νιώθω μέλος της ομάδας...

Μελίνα: Ναι, κι εγώ...

Αυλαία... και πάμε!

- Να ακούσουμε ο ένας τον άλλον.
- Να στηρίξουμε ο ένας τον άλλον.
- Να κάνουμε πράγματα που μας δίνουν θάρρος και αυτοπεποίθηση.

Καλά τα λόγια, πάμε στην πράξη!

Ας ζεσταθούμε

Σκυταλοδρομίες με μπάλα ποδοσφαίρου!

Μελίνα: Ας χωριστούμε σε ομάδες και ας τρέξουμε με την μπάλα!

Νουρ: Στο παιχνίδι αυτό, ο καθένας μας θα δώσει την μπάλα στον επόμενο παίκτη της ομάδας του, και θα κερδίσει όποια ομάδα τερματίσει πρώτη!

Σκυταλοδρομίες με κίνηση!

Νικήτας: Και τώρα ας παίξουμε ξανά, κάνοντας κινήσεις που θα εμπνευστούμε από τις εξωσχολικές δραστηριότητες της Μελίνας και του Πέντρο.

Πέντρο: Μπορούμε να βρούμε και δικές μας φανταστικές κινήσεις.

Νουρ: Κερδίζει όποια ομάδα τερματίσει πρώτη!

Κι αν πέσεις θα σε πιάσω!

Νουρ: Ας δημιουργήσουμε ομάδες και ας έρθουμε ο ένας κοντά στον άλλον!

Πέντρο: Στη μέση θα καθίσω εγώ!

Μελίνα: Μπορείτε να μας εμπιστευτείτε!

Νικήτας: Θα γίνουμε το τείχος προστασίας σου!

Εμπιστεύομαι
την ομάδα

Ας οργανωθούμε!

Μελίνα: Πολλές φορές, όταν προβληματιζόμαστε με κάτι ή έχουμε κάποιο δίλημμα, υπάρχουν μέσα μας διάφορες φωνές που μας λένε διαφορετικά πράγματα.

Πέντρο: Πάμε να εξερευνήσουμε τις διαφορετικές σκέψεις που μπορεί να έχουμε για ένα θέμα, μια κατάσταση, έναν προβληματισμό.

Διάδρομος της
συνείδησης

Στο θέμα μας!

Τι είδους δυσκολίες μπορεί να συναντά η Μελίνα στο ποδόσφαιρο ή ο Πέντρο στον χορό;

Νικήτας: Ας αυτοσχεδιάσουμε! Ας φανταστούμε τι λένε και πως συμπεριφέρονται τα άλλα παιδιά στον Πέντρο και στη Μελίνα στα μαθήματα χορού και στις προπονήσεις του ποδοσφαίρου.

Αν ήμουν εσύ

Νικήτας: Τι θα κάναμε εμείς αν ήμασταν στη θέση της Μελίνας; Τι θα της προτείναμε για να την εμπυχώσουμε; Ας χωριστούμε σε ομάδες και ας καταγράψουμε τις ιδέες μας. Έπειτα παρουσιάζουμε τις ιδέες μας αυτές στην τάξη.

Στον κύκλο της ομάδας

Υπάρχουν φορές που μας έχει συμβεί κάτι παρόμοιο; Να πιστεύουν κάποιοι/-ες ότι αυτά που μπορούν να κάνουν τα αγόρια είναι διαφορετικά από αυτά που μπορούν να κάνουν τα κορίτσια;

Ποια είναι τα πιο πειστικά επιχειρήματα που ακούσαμε σήμερα;
Ας συζητήσουμε στην ομάδα.

Κοίτα τι ανέβασα!

Ένα εμπνευστικό σύνθημα για τη Μελίνα και ένα για τον Πέντρο!

Μάθημα 7. ΠΑΙΖΟΥΜΕ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Τι συμβαίνει;

Νουρ: Μα τι μπορεί να έχει συμβεί;

Μελίνα: Είναι απίστευτο! Τα πάντα έχουν καλυφθεί από σκουπίδια!

Πέντρο: Μα είναι πράγματι σκουπίδια;

Μελίνα: Δες πόσα ξύλα και χαρτιά και κουτάκια πλαστικά!

Πέντρο: Το αγαπημένο μου παιχνίδι είναι από ξύλο!

Νουρ: Εμένα τα τετράδιά μου είναι από χαρτί!

Μελίνα: Ίσως έχετε δίκιο, παιδιά!

Ίσως, αν όλα αυτά καθαριστούν, να μπορούν ξανά να χρησιμοποιηθούν.

Νουρ: Μα, αν οι άνθρωποι ήθελαν να τα χρησιμοποιήσουν, γιατί επέλεξαν στους κάδους να τα αφήσουν;

Αυλαία... και πάμε!

Μελίνα: Πέντρο, θες να φανταστείς;

Πέντρο: Νουρ, θέλεις να εκφραστείς;

Νουρ: Μελίνα, θες σε ρόλο θεατρικό να δράσεις;

Πέντρο, Νουρ, Μελίνα: Καλά τα λόγια, πάμε στις πράξεις!

Ας ζεσταθούμε

Τα αντικείμενα δημιουργικά ας μεταμορφώσουμε...

Μελίνα: Το μπουκάλι αυτό από το νερό...

Πέντρο: Εγώ νομίζω πως ως βάζο θα μπορούσα να το ξαναδώ!

Νουρ: Εσείς, παιδιά;

Παιχνίδι μνήμης ας παίξουμε

Μελίνα: Νομίζω ότι ξέρω ποιο είναι το πρόβλημα! Οι άνθρωποι ξεχνούν!

Πέντρο: Εννοείς ότι ξεχάστηκαν και άφησαν τα πράγματά τους εδώ χωρίς να θέλουν;

Μελίνα: Όχι, Πέντρο! Εννοώ πως ξεχνούν πόσο χαρούμενοι ήταν όταν απέκτησαν καθένα από αυτά!

Νουρ: Πόσο χρήσιμα υπήρξαν για αυτούς...

Πέντρο: Αγαπημένο μου μολύβι, αγαπημένο μου μπουκάλι, εγώ ποτέ δε θα σας ξεχάσω!

Μελίνα: Χα χα χα! Έλα, Πέντρο, καταλαβαίνεις τι εννοώ!

Νουρ: Εμείς δε θα ξεχάσουμε! Εμπρός, παιδιά! Για να δω με τη μνήμη πώς τα πάμε!

Αν δεν ήμουν σακούλα, θα ήθελα να ήμουν...

Μελίνα: Εγώ πιστεύω πως όλοι δικαιούνται μια δεύτερη ευκαιρία!

Πέντρο: Και τρίτη... και τέταρτη!

Νουρ: Το ακούσατε αυτό;

Πέντρο: Ποιος μίλησε;

Μελίνα: Η σακούλα αυτή μιλά;

Πέντρο: Σσσςς! Τα αντικείμενα μιλούν!

Το ημερολόγιο

Μελίνα: Καλά μας τα είπανε στα λόγια!

Πέντρο: Μόνο καλά; Ποτέ δεν είχα φανταστεί όλες αυτές τις χρήσεις για κάθε ένα αντικείμενο.

Νουρ: Πράγματι, τα αντικείμενα αυτά μπορεί να «έχασαν τον κύκλο», αλλά όχι και τη φαντασία και τα όνειρά τους!

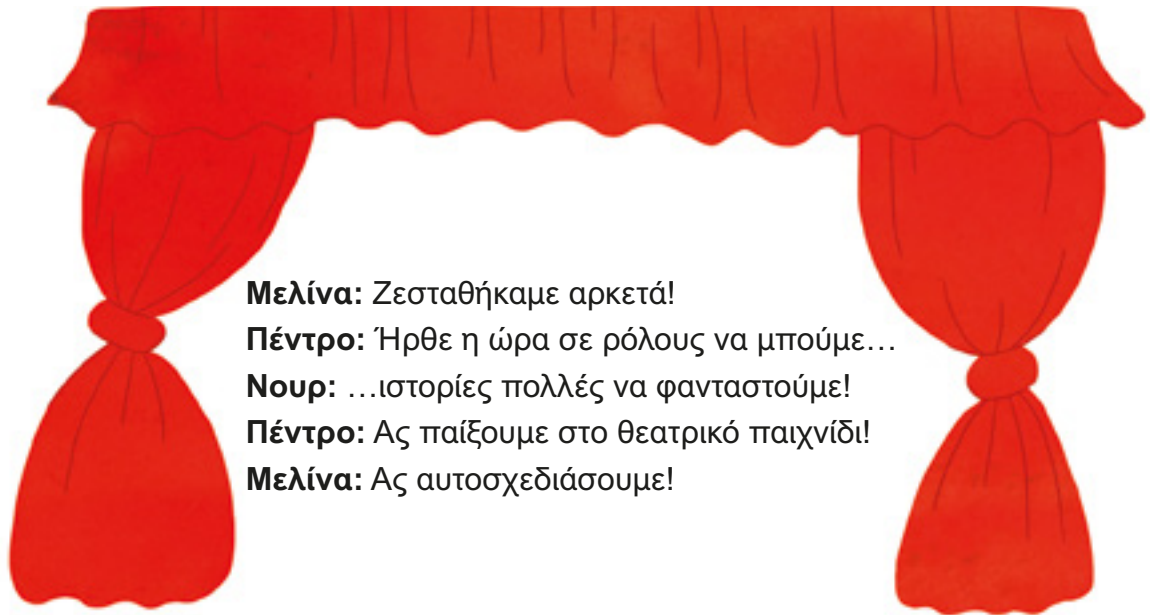
Μελίνα: Πόσο εύκολο είναι όμως όλα αυτά να γίνουν πράξη;

Πέντρο: Ακόμα κι αν δεν είναι εύκολο, μπορούμε να βοηθήσουμε εμείς να γίνουν!

Νουρ: Δίκιο έχεις, Πέντρο! Ας δοκιμάσουμε! Κράτα αυτή την κασετίνα σαν να είναι...

Ας οργανωθούμε!

Μελίνα: Ζεσταθήκαμε αρκετά!

Πέντρο: Ήρθε η ώρα σε ρόλους να μπούμε...

Νουρ: ...ιστορίες πολλές να φανταστούμε!

Πέντρο: Ας παίξουμε στο θεατρικό παιχνίδι!

Μελίνα: Ας αυτοσχεδιάσουμε!

Στο θέμα μας!

Μελίνα: Καλησπέρα σας, αγαπημένα μας αντικείμενα! Είμαστε πολύ χαρούμενοι που είστε σήμερα κοντά μας! Ας ξεκινήσουμε με εσάς, αγαπημένο μας Άδειο Κουτί. Πείτε μας, αλήθεια, ποια είναι τα μελλοντικά σας σχέδια;

Άδειο Κουτί: Εγώ σας ευχαριστώ για την πρόσκληση. Η αλήθεια είναι ότι δέχομαι πολλές προτάσεις, όμως σκοπεύω να γίνω τελικά μία μικρή αλλά όμορφη σκηνή κουκλοθεάτρου!

Το αντικείμενο
μεταμορφώνεται

Μελίνα: Μα θα ήταν πράγματι δυνατόν κάτι τέτοιο;

Άδειο Κουτί: Ω, μα αυτή είναι μόνο μία από τις πολλές επιλογές! Το μόνο που χρειάζεται είναι όρεξη και φαντασία! Πείτε κι εσείς, παιδιά!

Πέντρο: Άκουσα πως τα αιτήματά τους είναι πολλά!

Νουρ: Μήπως οι απαιτήσεις τους είναι πολλές;

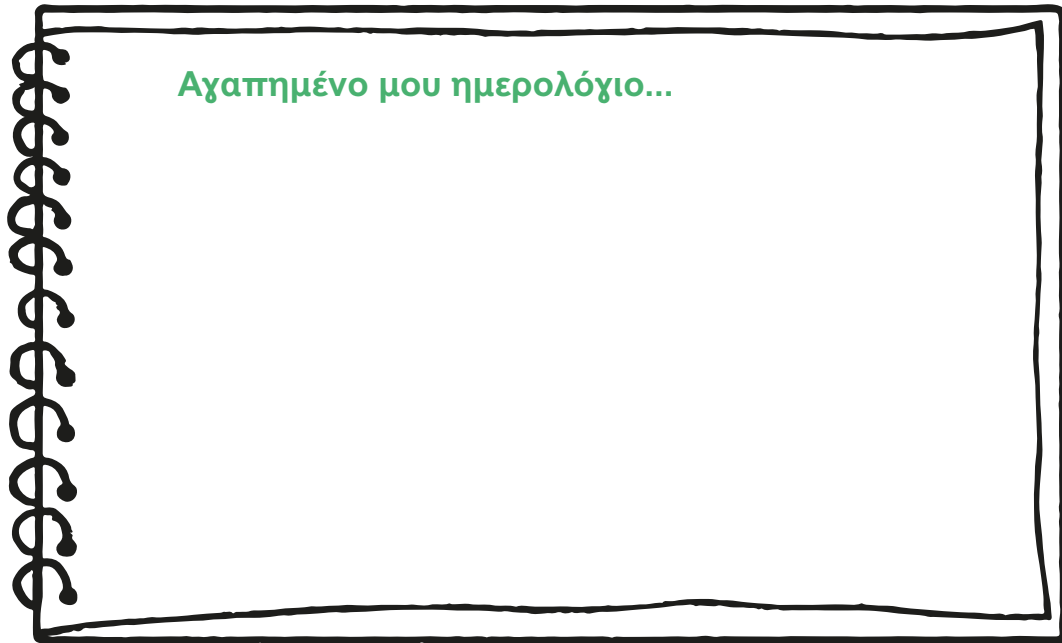
Πέντρο: Ήρθε η ώρα, νομίζω, να εξετάσουμε τις προτάσεις τους!

Μελίνα: Σας ακούμε λοιπόν...

Τι είναι αυτό που έχετε να μας προτείνετε;

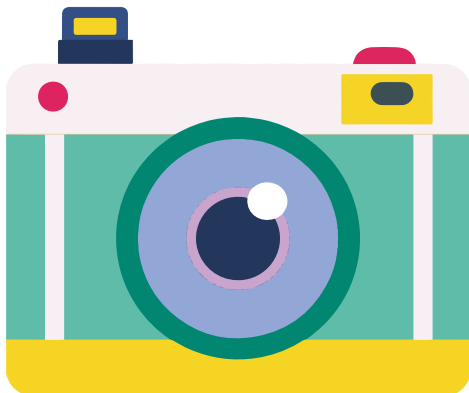
Στον κύκλο της ομάδας

Κοίτα τι ανέβασα!

Νουρ: Είπαμε πως δε θα ξεχάσουμε!

Μελίνα: Στην ψηφιακή μας τάξη ήρθε η ώρα αυτό να το ανεβάσουμε!

Μάθημα 8. ΕΡΕΥΝΟΥΜΕ ΣΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ

Τι συμβαίνει;

Μελίνα: Νικήτα, το ήξερες πως μπορούμε να παίξουμε θέατρο χωρίς να ξεκινήσουμε από το θεατρικό κείμενο;

Νικήτας: Με μπέρδεψες τώρα! Εγώ ξέρω πως για να παίξουμε σε μία παράσταση διαβάζουμε πρώτα τα λόγια.

Μελίνα: Ναι, αλλά μπορούμε να μετατρέψουμε κάτι που δεν είναι θεατρικό κείμενο σε θεατρικό!

Νικήτας: Άλλο πάλι κι αυτό! Δηλαδή μπορούμε να κάνουμε θέατρο και με αυτούς τους πίνακες; Πώς;

Μελίνα: Άσ' το πάνω μου.

Αυλαία... και πάμε!

Μελίνα: Ώρα να αξιοποιήσουμε τα δραματικά στοιχεία και να φτιάξουμε ένα θεατρικό κείμενο.

Νικήτας: Να συνδέσουμε τις τέχνες μεταξύ τους. Καλά τα είπα, Μελίνα;

Μελίνα: Τέλεια! Πάμε να ερευνήσουμε στη διερευνητική δραματοποίηση.

Νικήτας: Καλά τα λόγια, πάμε στην πράξη!

Ας ζεσταθούμε

Μελίνα: Ζωγραφίζουμε με τα σώματά μας.

Νικήτας: Ας γίνουμε ομάδες!

Μελίνα: Ας γίνουμε οι ζωγράφοι της τάξης μας.

Έργα
τέχνης

Μαθαίνουμε με τις τεχνικές

Νικήτας: Με όλα αυτά τα έργα τέχνης που είδαμε, ανυπομονώ να φτιάξουμε τη δική μας ιστορία.

Μελίνα: Ακόμα δεν είδες τίποτα. Εμπρός! Πάμε να δούμε τα έργα τέχνης που θα ερευνήσουμε με τη διερευνητική δραματοποίηση και τις τεχνικές της.

Νικήτας: Πώς τα είπες αυτά τα στοιχεία που πρέπει να βρούμε;

Μελίνα: Αμάν, βρε Νικήτα! Δραματικά στοιχεία!

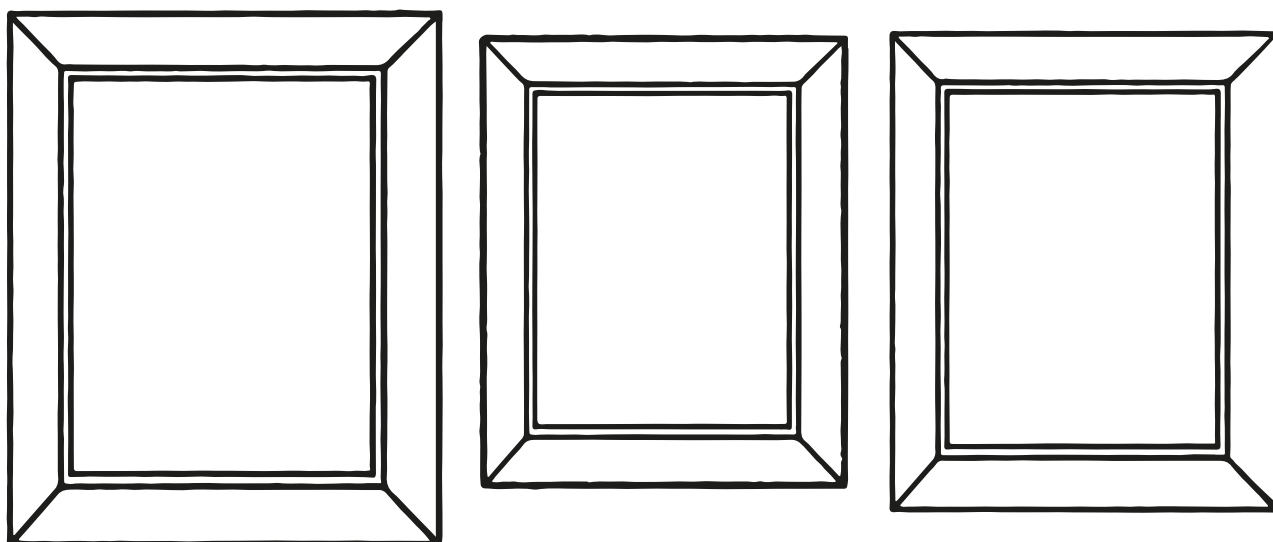
Δραματικά στοιχεία!

Δραματικό περιβάλλον Τι έχει προηγηθεί;	
Χώρος Πού συμβαίνει η δράση;	
Χρόνος Πότε;	
Ρόλοι Ποιοι παίρνουν μέρος σε αυτήν;	
Εστιακό κέντρο Ποιο είναι το κύριο πρόβλημα;	

Γνωρίζουμε
τα δραματικά στοιχεία

Κολλάμε στις παραπάνω κορνίζες αγαπημένους πίνακες ζωγραφικής

Στο θέμα μας!

Μελίνα: Συζητάμε!

Νικήτας: Μέσα από ρόλους μιλάμε!

Μελίνα: Αυτοσχεδιάζουμε!

Νικήτας: Με εικόνες παγωμένες μοιάζουμε!

Μελίνα: Κάνουμε ερωτήσεις στους ρόλους!

Νικήτας: Γράφουμε δικά μας κείμενα για όλους!

Μελίνα: Συμπληρώνουμε τη φράση «Διαφέρω από εσένα...»

Νικήτας: Παρουσιάζουμε το νέο μας δραματικό κείμενο, με το τρία, με το δύο, με το ένα...

Στον κύκλο της ομάδας

Μελίνα: Και τώρα που γράψαμε και παίξαμε τα δικά μας θεατρικά κείμενα, τι θα έλεγες να γίνουμε όλοι θεατρικοί συγγραφείς;

Νικήτας: Ναι! Και να δούμε όλοι τα κείμενα που γράψαμε.

Κοίτα τι ανέβασα!

Ας φτιάξουμε το πορτρέτο της τάξης μας βάζοντας κομμάτια δικών μας εικόνων.
Το ανεβάζουμε στην ψηφιακή μας τάξη και έχουμε το δικό μας μοναδικό πορτρέτο.

Μάθημα 9. ΔΟΚΙΜΑΖΟΥΜΕ ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

Τι συμβαίνει;

Μελίνα: Γυαλιά, καπέλο, παπούτσια αθλητικά...
Είμαστε έτοιμοι; Το μονοπάτι μάς περιμένει να
το εξερευνήσουμε!

Πήγασος: Έτοιμοι, Μελίνα! Λες να είναι
επικίνδυνο;

Μελίνα: Θα είμαστε προσεκτικοί! Άλλωστε
μην ξεχνάς, έχουμε ο ένας τον άλλον.

Νόνα η Χελώνα: Καλά να περάσετε, παιδιά!

Μελίνα: Νόνα, τι είναι αυτά που λες!
Γρήγορα, φόρεσε τα γυαλιά ηλίου και ξεκινάμε!

Νόνα η Χελώνα: Αχ, καθόλου δε με λυπάστε! Έχετε σκεφτεί πόσο θα σας καθυστερώ;

Πήγασος: Το μονοπάτι θα απολαύσουμε. Κι αν κουραστείς, στην αγκαλιά μου θα σε πάρω
εγώ!

Αυλαία... και πάμε!

Μελίνα: Τη θεατρική σύμβαση θα δεχτούμε και σε ρόλο ευθύς θα μπορούμε!

Πήγασος: Πολλούς και διαφορετικούς τρόπους θα βρούμε για να εκφραστούμε.

Νόνα η Χελώνα: Να ξαποστάσουμε και λίγο να ξεκουραστούμε...

Μη με κοιτάτε, δε θέλω να πιαστούμε!

Μελίνα: Όχι μόνο κίνηση, αλλά και λόγο, Νόνα, θα χρησιμοποιούμε!

Πήγασος: Κι αν προβληματιστούμε, σίγουρα τη λύση μέσα απ' τον διάλογο θα βρούμε!

Νόνα η Χελώνα: Καλά τα λόγια, πάμε στην πράξη!

Ας ζεσταθούμε

Μελίνα: Ας περπατήσουμε σε ένα μονοπάτι ομαλό, δύσβατο, ανθισμένο και ξερό...

Πήγασος: Άκου τα πουλιά... άκου τον αέρα!

Μελίνα: Ας τα φέρουμε στην τάξη μας... Ας κάνουμε κι εμείς όπως αυτά!

Νόνα η Χελώνα: Ας σταματήσουμε για λίγο! Περπατήσαμε ήδη πολύ! Ελάτε να κλείσουμε τα μάτια μας και να φανταστούμε το μονοπάτι.

Μελίνα: Να φανταστούμε τι βλέπουμε!

Πήγασος: Και τι ακούμε;

Μελίνα: Και τι σκεφτόμαστε;

Νόνα η Χελώνα: Και, φυσικά, τι αισθανόμαστε!

Μελίνα: Προτού στο μονοπάτι πιο μέσα προχωρήσουμε, τι θέλουμε να έχουμε μαζί μας ας αναζητήσουμε!

Πήγασος: Αχ, όλα πρέπει να τα θυμηθούμε!

Νόνα η Χελώνα: Επαναλάβετε μετά από εμένα, κι έτσι δε θα ξεχαστούμε: «Μπαίνω σε ένα μονοπάτι και παίρνω μαζί μου...»

Είμαστε έτοιμοι;

Ας οργανωθούμε!

Μελίνα: Ωρα και ο εκπαιδευτικός να μπει σε ρόλο!

Πήγασος: Αυτό θα είναι όλο κι όλο;

Μελίνα: Μα φυσικά όλοι εμείς μαζί να αυτοσχεδιάσουμε!

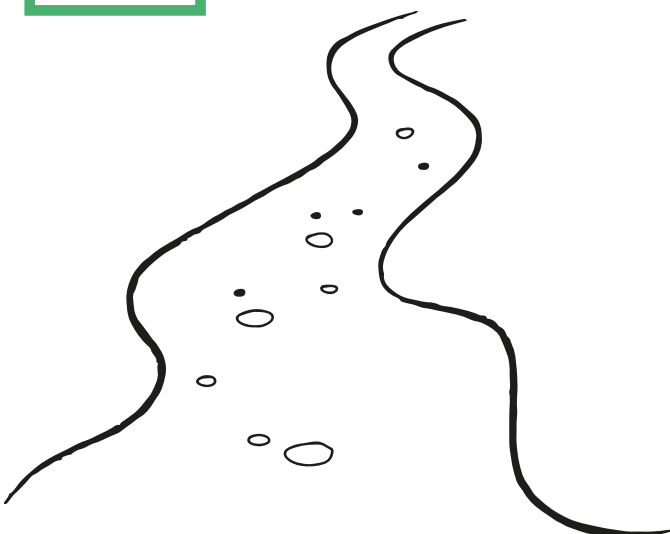
Νόνα η Χελώνα: Την αναστοχαστική συζήτηση να μην ξεχάσουμε!

Μελίνα: Με παγωμένες εικόνες ας παίξουμε!

Πήγασος: Τις σκέψεις των ηρώων φυσικά θα ανιχνεύσουμε!

Νόνα η Χελώνα: Στης συνείδησης τον διάδρομο θα βαδίσουμε!

Μελίνα: Flashback στην ιστορία του μονοπατιού θα πραγματοποιήσουμε!

Στο θέμα μας!

Μελίνα: Παιδιά, το ακούσατε αυτό;

Πήγασος: Κάποιος πλησιάζει!

Νόνα η Χελώνα: Σαν να αφηγείται ιστορία μοιάζει...

Μελίνα: Ίσως για το μονοπάτι μάς προΐδεάζει...

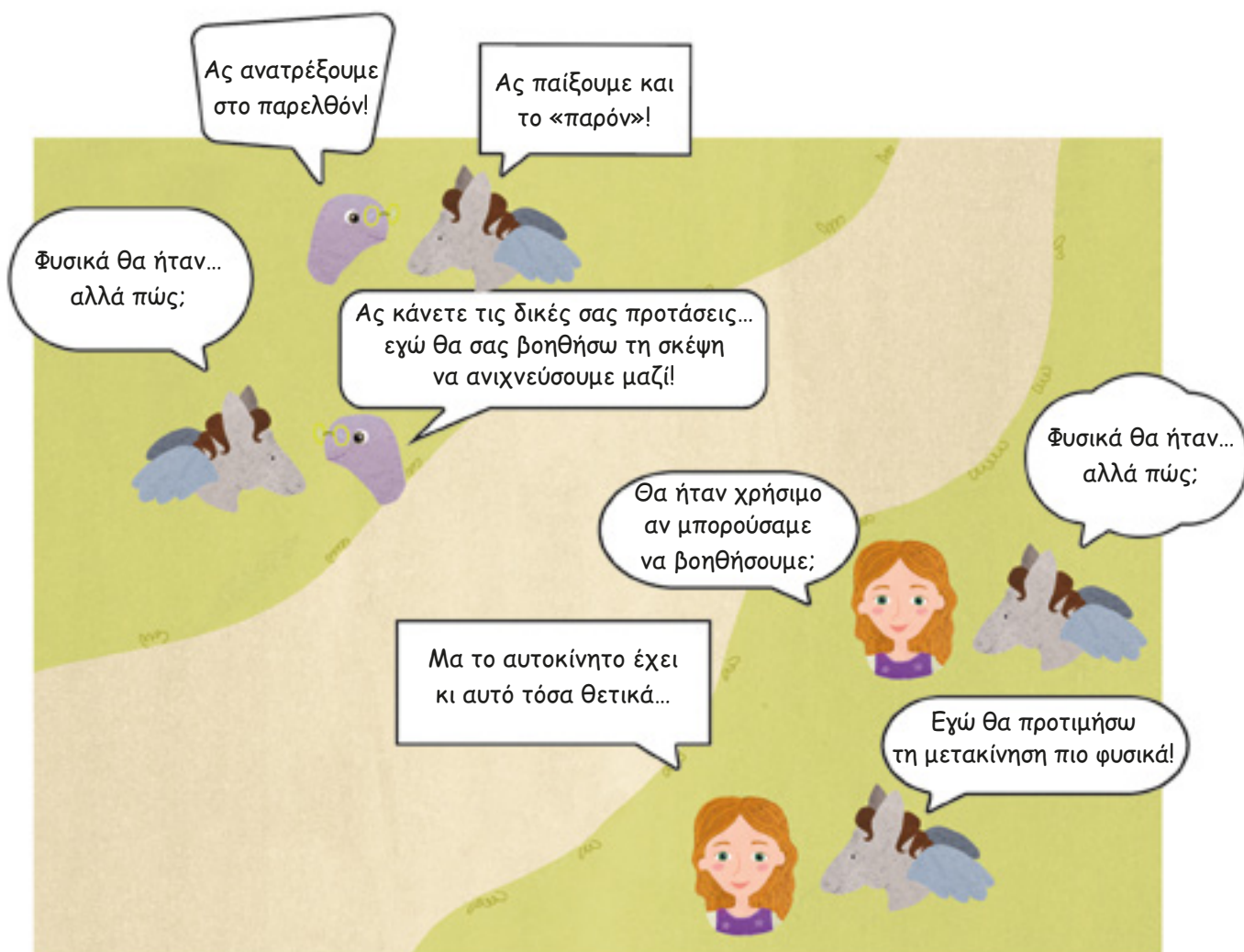

Στο μονοπάτι
του δάσους

Πήγασος: Ύστερα; Τι συνέβη μετά;

Μελίνα: Ας φανταστούμε όλοι μαζί! Ας παίξουμε την ιστορία!

Νόνα η Χελώνα: Εγώ θα μείνω λίγο εδώ, όσο αυτοσχεδιάζετε να σας παρακολουθώ!

Στον κύκλο της ομάδας

Μελίνα: Το χαρτί του μέτρου ας απλώσουμε...

Πήγασος: ...και τα μανίκια ας σηκώσουμε!

Νόνα η Χελώνα: Τελειώσαμε; Πάνω που είχα όρεξη κι εγώ να περπατήσω!

Μελίνα: Νόνα, πρωταγωνίστρια εδώ εσένα θα ορίσω!

Κοίτα τι ανέβασα!

Μελίνα: Της Νόνας της αρέσει φωτογραφίες να βγάζει!

Νόνα η Χελώνα: Πράγματι καθόλου αυτό δε με κουράζει!

Πήγασος: Όσα ζωγραφίσαμε στο χαρτί από τις περιπέτειές μας φτιάχνουν μια ιστορία!

Μελίνα: Νόνα, βγάλε φωτογραφία το χαρτί και βάλε φαντασία!

Μάθημα 10. ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΝΑ ΡΩΤΑΜΕ. ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΝΑ ΑΠΑΝΤΑΜΕ

Τι συμβαίνει;

Νοур: Πώς μπορούμε να εκφράσουμε τα δικαιώματα των παιδιών;

Πέντρο: Με την τέχνη του θεάτρου!

Νοур: Μπορούμε άραγε να φτιάξουμε τη δική μας ιστορία για τα δικαιώματα όλων των παιδιών του κόσμου;

Αυλαία... και πάμε!

Ας ερευνήσουμε ποια είναι τα δικαιώματά μας.

Έχουμε όλα τα παιδιά τα ίδια δικαιώματα;

Τι μπορούμε να κάνουμε για να τα υπερασπιστούμε;

Μπορεί το θέατρο να μας βοηθήσει να τα εκφράσουμε με έναν δημιουργικό τρόπο που να φτάνει στις καρδιές όλων των παιδιών; Καλά τα λόγια, πάμε στην πράξη!

Σύμβαση δικαιωμάτων του παιδιού

Ας ζεσταθούμε

Έχουμε μπροστά μας τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού και κάνουμε τις παρακάτω δραστηριότητες:

- Για κάθε φράση που διαβάζουμε, την εκφράζουμε με έναν ήχο.
- Για κάθε φράση που διαβάζουμε, την εκφράζω με το σώμα μου, με κινήσεις των χεριών, των ποδιών, του κεφαλιού κ.ά.
- Φτιάχνουμε με τα σώματά μας εικόνες για τα δικαιώματα που θέλουμε να υπερασπιστούμε. Κάθε εικόνα θα δείχνει μία στιγμή πολύ σημαντική, που εκφράζει το κάθε δικαίωμα.
- Επιλέγουμε ένα δικαίωμα, σε μικρές ομάδες, και φτιάχνουμε μια ιστορία που αποτυπώνεται με σωματικό θέατρο!

Ας οργανωθούμε!

Μελίνα: Είμαστε έτοιμοι να φτιάξουμε σκηνές από την καθημερινή ζωή μας στις οποίες χρειάζεται να λέμε «ΟΧΙ»;

Νουρ: Ας οργανωθούμε, ας δοκιμάσουμε διαφορετικές καταστάσεις και πώς να τις αντιμετωπίσουμε!

Πέντρο: Ποιος ορίζει το ΝΑΙ και ποιος το ΟΧΙ; Μπορούμε να αλλάξουμε τη ροή των γεγονότων;

Νικήτας: Μπορούμε να αλλάξουμε τη στάση των ηρώων που συμμετέχουν στην κάθε σκηνή;

Στο θέμα μας!

Νικήτας: Εγώ δυσκολεύομαι να λέω όχι.

Πέντρο: Σιγά σιγά μαθαίνω πώς να λέω όχι, όταν χρειάζεται...

Νουρ: Το όχι βάζει όρια.

Νόνα η Χελώνα: ΟΧΙ στους καβγάδες και στους τσακωμούς!

Μελίνα: ΟΧΙ στις κοροϊδίες!

Νόνα η Χελώνα: Ελάτε να συμπληρώσουμε τα ΟΧΙ της ομάδας μας.

ΟΧΙ

Πέντρο: Έτοιμοι τώρα να φτιάξουμε σκηνές στις οποίες πρέπει να λέμε ΟΧΙ! Ας αυτοσχεδιάσουμε με το σώμα, με τη φωνή και με τον λόγο μας!!!

Χωριζόμαστε σε 4 ομάδες! Κάθε ομάδα σχεδιάζει μια ιστορία στην οποία οι πρωταγωνιστές καλούνται να πουν ΟΧΙ σε κάποια πρόσωπα ή καταστάσεις.

Νόνα η Χελώνα: Στη συνέχεια, παρουσιάζουμε τις σκηνές και οι ακροατές μπορούν κι εκείνοι να συμμετάσχουν και να αλλάξουν την ιστορία!

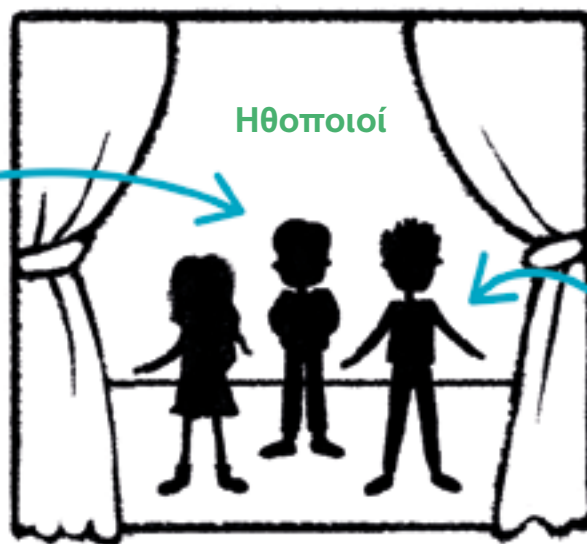
Νορ: Βασικός κανόνας στο παιχνίδι μας είναι το να κάνουμε τις κατάλληλες ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ!!!

Νόνα η Χελώνα: Φυσικά, μαθαίνοντας να ρωτάμε, μαθαίνουμε και να απαντάμε!

Δεν παρακολουθούμε μόνο, αλλά μπαίνουμε στον χώρο δράσης και αλλάζουμε την κάθε ιστορία!

Πότε
λέω ΟΧΙ

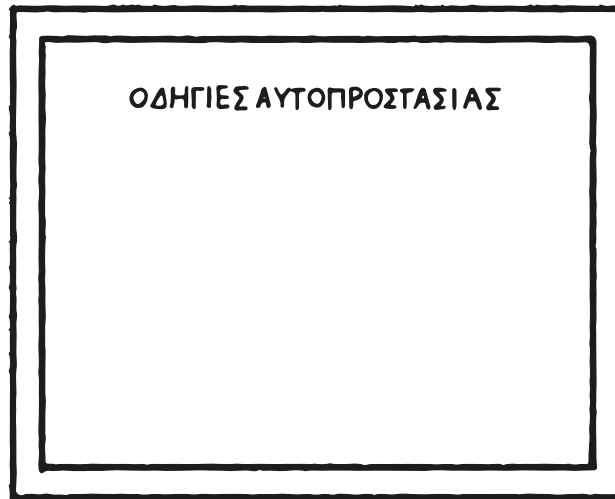
Η Χελώνα ως Τζόκερ-Εμπυχώτρια

Θεατές

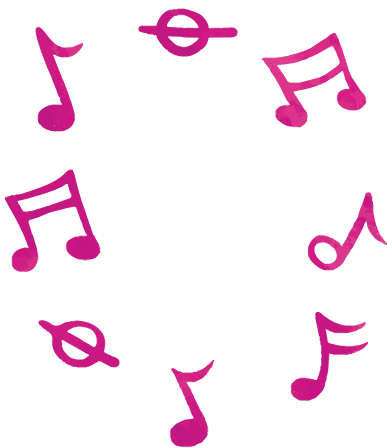
Στον κύκλο της ομάδας

Νοур: Φτιάχνουμε στίχους για να δημιουργήσουμε το τραγούδι του ΟΧΙ. Αυτοσχεδιάζουμε μουσικά και ρυθμικά.

Κοίτα τι ανέβασα!

Ανεβάζουμε το τραγούδι του ΟΧΙ στην ψηφιακή τάξη. Μπορούμε, επίσης, να βρούμε και άλλα τραγούδια που σχετίζονται με το ΟΧΙ.

**ΘΕΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ. Τι κάνουμε για να ζωντανέψουμε
στη σκηνή μια γραμμένη ιστορία**

Μάθημα 11. ΠΩΣ ΝΑ ΦΤΙΑΞΟΥΜΕ ΕΝΑ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΟ Ή ΤΙ ΥΛΙΚΑ ΘΕΛΟΥΜΕ ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΕΝΑ ΕΡΓΟ ΣΤΗ ΣΚΗΝΗΜΑΣ;

Τι συμβαίνει;

Νικήτας: Ενθουσιάζομαι πολύ με τους ζογκλέρ!
Θα ήθελα κι εγώ να μάθω τέτοια κόλπα!

Πέντρο: Όλοι μαζί!

Νόνα η Χελώνα: Ξέρετε πως σε πολλά θεατρικά έργα υπάρχουν πρόσωπα που κάνουν ακροβατικά, γνωρίζουν παιχνίδια ισορροπίας κι έχουν σωματική ευελιξία;

Μελίνα: Αυτό που περιγράφεις μου φέρνει στο μυαλό τον Τρουφαλδίνο από το θεατρικό έργο «Υπηρέτης δύο αφεντάδων»!

Νόνα η Χελώνα: Του Κάρλο Γκολντόνι βεβαίως βεβαίως!
Διάσημου θεατρικού συγγραφέα που έζησε τον 18ο αιώνα και έγραψε εξαιρετικές κωμωδίες!

Πέντρο: Ποιος είναι πάλι αυτός ο Τρουφαλδίνος; Το όνομά του μου ανοίγει την όρεξη και θέλω να τον γνωρίσω!

Νικήτας: Τρουφαλδίνο! Εμφανίσου!

Αυλαία... και πάμε!

Νουρ: Ας γνωρίσουμε πώς φτιάχνουμε ένα κωμικό έργο!

Μελίνα: Ας μάθουμε τα συστατικά στοιχεία μιας καλής κωμωδίας!

Νικήτας: Υπάρχει συνταγή για μια καλή κωμωδία;

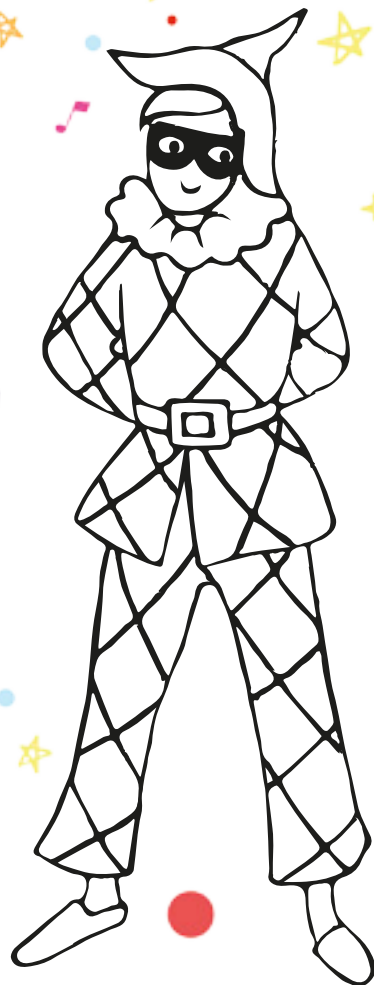
Πέντρο: Νικήτα, δεν είναι όλα μαγειρική! Πάλι ο νους σου στο φαί!

Νόνα η Χελώνα: Όπως και του Τρουφαλδίνο, του ήρωα που θα γνωρίσουμε σήμερα, μαζί με την παρέα του!

Μελίνα: Καλά τα λόγια, πάμε στην πράξη!

Ποιος
είναι ποιος

Ας ζεσταθούμε

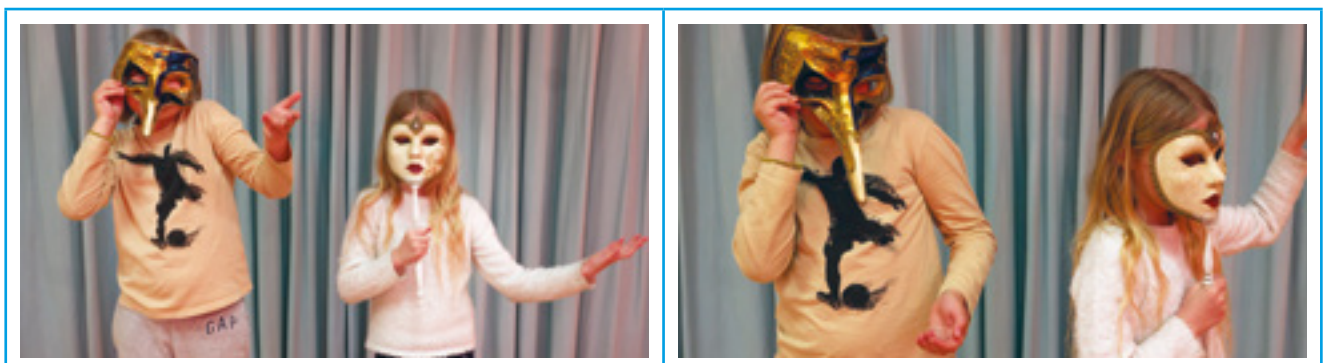
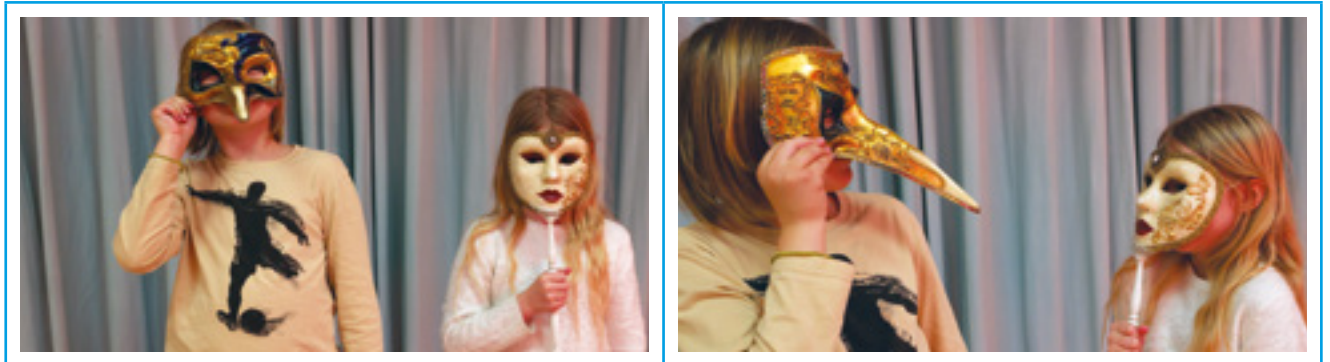
Σωματικά παιχνίδια ισορροπίας / ανάποδος καθρέφτης

1. Ανάποδος καθρέφτης: Στεκόμαστε ο ένας απέναντι από τον άλλον και κάνουμε το αντίθετο απ' ό,τι βλέπουμε. Π.χ.: Ο ένας πάει γρήγορα, ο άλλος αργά. Ο ένας σηκώνεται, ο άλλος κάθεται. Και άλλα πολλά.
2. Σκυταλοδρομία με κουτάλια και μπαλάκια ή αυγά, σε δύο σειρές, σε ζευγάρια! Ποιος θα φτάσει το καλάθι χωρίς να πέσει το αυγό; Εναλλακτική δραστηριότητα: Με το ζευγάρι μας διανύουμε την απόσταση πολύ αργά ή πολύ γρήγορα! Ακολουθεί το επόμενο ζευγάρι και η ομάδα μας αποκτά ρυθμό!

Ας οργανωθούμε!

Παίζουμε θέατρο με το σώμα μας με ή χωρίς τη χρήση μάσκας με αφορμή τους τύπους της commedia dell'arte

Νόνα η Χελώνα: Πάμε να εξερευνήσουμε με το σώμα μας τους τύπους της commedia dell'arte!

Πέντρο: Υπάρχουν κι άλλοι πέρα από αυτόν τον Τρουφαλδίνο;

Νόνα η Χελώνα: Ναι, δεν είναι μόνο ο Αρλεκίνο, στην παρέα του είναι η Κολομπίνα, ο Ντοτόρε, ο Πανταλόνε, ο Καπιτάνο και, φυσικά, το ζευγάρι των ερωτευμένων!

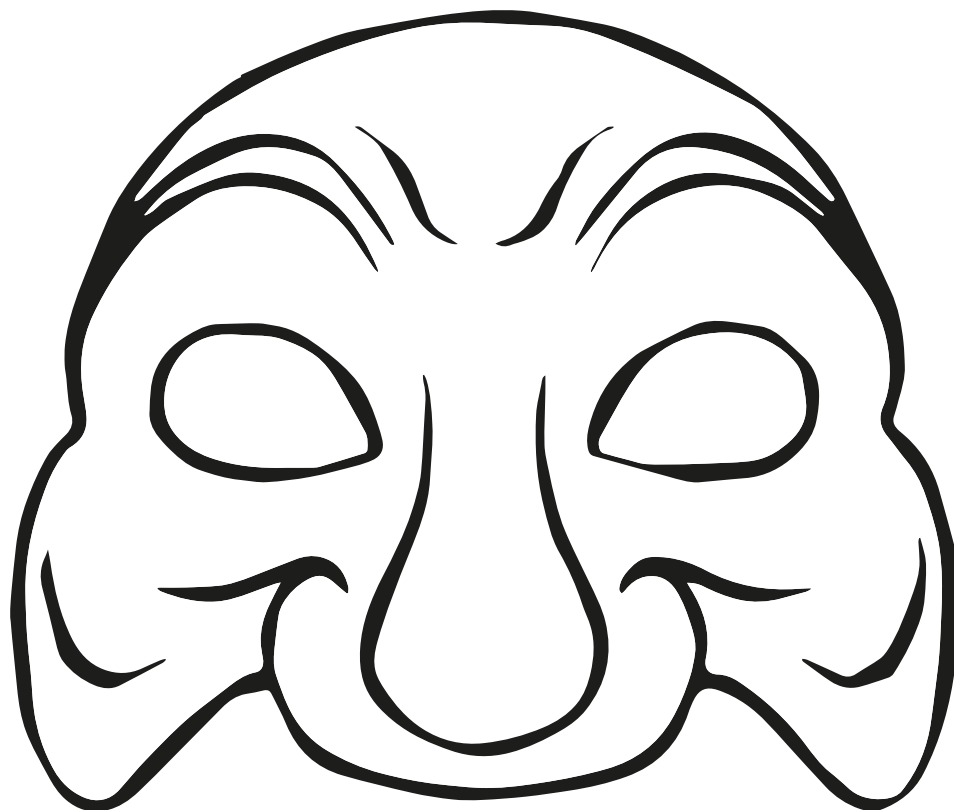
Μελίνα: Και ο Μπριγκέλα;

Νόνα η Χελώνα: Αχ, αχ, Μελινάκι, θα τα μάθουμε όλα σιγά σιγά!

Στο θέμα μας!

Η Νόνα η Χελώνα δείχνει τους τύπους της commedia dell'arte και η ομάδα κάνει τις κινήσεις και μαθαίνει πώς κινείται ο κάθε τύπος.

1. «Κάνε ό,τι σου λέω - Κάνω ό,τι θέλω»: Ο κύριος ή η κυρία δίνει οδηγία στον υπηρέτη ή στην υπηρέτρια να κάνει μια συγκεκριμένη δράση (για παράδειγμα: «Να κρατήσεις το καλάθι», «Τρέξε γρήγορα να μου φέρεις ένα ποτήρι νερό», «Κάνε υπόκλιση» κ.ά.), ενώ οι υπηρέτες κάνουν το αντίθετο!
2. Σωματικό θέατρο/αυτοσχεδιασμός με ή χωρίς λόγο. Θέμα: «Κύριος και Υπηρέτης: Το αφεντικό έχασε το φαγητό του και ψάχνουν όλοι ποιος το πήρε».
3. Η Νόνα η Χελώνα δείχνει στον βιντεοπροβολέα τις μάσκες της commedia dell'arte που αντιστοιχούν σε κάθε χαρακτήρα.
4. Αυτοσχεδιασμός με τους χαρακτήρες της commedia dell'arte!

Νόνα η Χελώνα: Σε τέσσερις ομάδες επιλέγετε με ποιους χαρακτήρες θέλετε να παίξετε και φτιάχνετε δύο ιστορίες (μία ιστορία κάθε δύο ομάδες).

Το καλάθι της Κολομπίνας

Ας γίνουμε οι ήρωες της commedia dell'arte για να βρούμε λύσεις

Είμαστε έτοιμοι να μάθουμε και να παρουσιάσουμε με αυτοσχεδιασμό τι έχει άραγε συμβεί και στις δύο ιστορίες;

Νικήτας: Ξεκινάμε λοιπόν!

Νόνα η Χελώνα: Α... να μην ξεχάσετε να ηχογραφήσετε τους αυτοσχεδιασμούς σας! Θα έχει και συνέχεια... η ιστορία μας! Και να θυμάστε ότι οι συγκεκριμένοι ήρωες συχνά στέλνουν γράμματα, τα οποία κάποιες φορές παίζουν σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη της υπόθεσης!

Στον κύκλο της ομάδας

Στην ομάδα μας συζητάμε ποιοι θα ήταν οι χαρακτήρες της commedia dell'arte σήμερα, εάν υπήρχαν ανάμεσά μας, και τι θα έκαναν! Στο σχολείο; Στην καθημερινή μας ζωή; Στην οικογένεια;

Κοίτα τι ανέβασα!

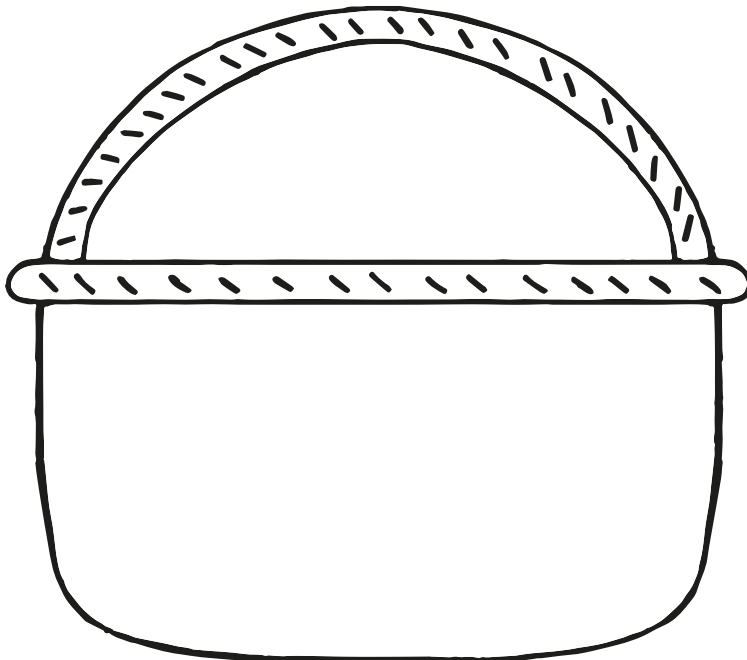
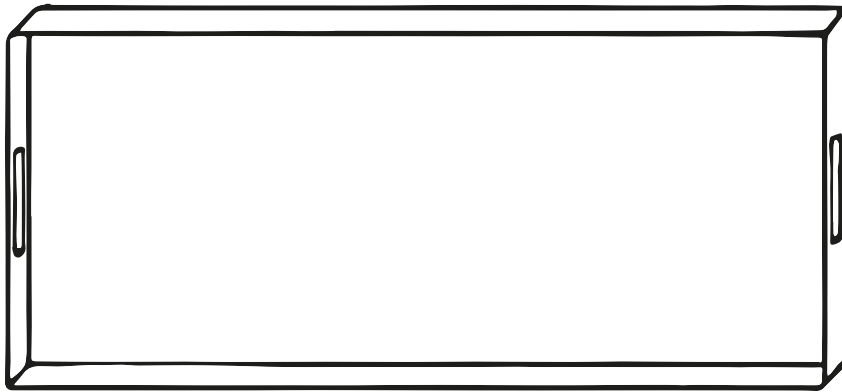

Σημειώνω στο βιβλίο μου τις κύριες στιγμές της σκηνής που φτιάξαμε με το φαγητό που χάθηκε και το καλάθι της Κολομπίννας και, στη συνέχεια, το αναρτώ στην ψηφιακή τάξη.

Αναρτώ τις σκέψεις από τη συζήτηση στον κύκλο της ομάδας.

Από το βιβλίο
στη σκηνή

Μάθημα 12. ΠΑΙΖΟΥΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΦΤΙΑΞΑΜΕ ΣΤΗ ΣΚΗΝΗ ΜΑΣ

Τι συμβαίνει;

Νορ: Ας γεμίσουμε το μπαούλο της ομάδας μας με ό,τι χρειάζεται...

Μελίνα: ...για να παρουσιάσουμε τις ιστορίες μας στις άλλες τάξεις.

Νικήτας: Και τι να βάλουμε μέσα;

Πέντρο: Ό,τι χρειάζεται...! Αλήθεια, τι χρειάζεται;

Νόνα η Χελωνα: Ας το ανακαλύψουμε όλοι μαζί!

Αυλαία... και πάμε!

Να αυτοσχεδιάσουμε!

Να παρουσιάσουμε!

Να παίξουμε και να διασκεδάσουμε!

Κι εμείς και τα παιδιά του σχολείου.

Να ζωντανέψουμε την ιστορία μας
στη σκηνή!

Δεν περιμένουμε άλλο... Ξεκινάμε!

Ας ζεσταθούμε

Περπατάω με διαφορετικούς τρόπους:

Έχω μεγάλη κοιλιά, έχω μεγάλη καμπούρα,
μόνο με τις φτέρνες, μόνο με τις μύτες, ενώ
πεινάω πολύ, ενώ διψάω πολύ, ενώ φοράω
πολλά και βαριά ρούχα.

Τρέχω και βρίσκω εμπόδια

Νικήτας: Θέλω να πάω κάπου γρήγορα
και όλο μ' εμποδίζουν, και αλλάζω συνέχεια
κατευθύνσεις.

Νορ: Οι μισοί θέλετε να φτάσετε τρέχοντας απέναντι.

Πέντρο: Και οι άλλοι μισοί τους εμποδίζετε χωρίς να τους αγγίξετε, χωρίς να τους σπρώξετε.

Μελίνα: Γίνεστε βράχοι, σκαλάκια, έμποροι που πουλάτε πράγματα, ζητιάνοι κ.λπ.

Ανταλλάσσουμε γρήγορα αντικείμενα και δε θέλουμε να πέσουν κάτω

Νικήτας: Έχουμε λίγο, πολύ λίγο χρόνο να γεμίσουμε ένα καλάθι με «ψεύτικα φαγητά» που
όλα χωράνε στη χούφτα μας. Θα πρέπει να φτάσουν γρήγορα στο τελευταίο παιδί χωρίς να
πέσουν κάτω. Αν πέσουν, ξεκινάμε από την αρχή.

Με μπαστούνια και μάτια κλειστά

Συνήθως ένα μπαστούνι το κρατάμε από τη λαβή του. Τι θα γίνει όμως αν τα κρατήσουμε από τη βάση τους; Κρατάμε μπαστούνια με τις παλάμες μας, με τα ακροδάχτυλά μας. Δοκιμάζουμε το ίδιο και με κλειστά μάτια.

Οι τύποι της commedia dell'arte

Ας οργανωθούμε!

Νόνα η Χελώνα: Τι χρειαζόμαστε για να παρουσιάσουμε σκηνές της commedia dell'arte;
Νικήτας: Έχω το σενάριο, το φτιάχνω με το σώμα, τραγούδια λέω με το στόμα, στήνω τις σκηνές με μάσκες, μουσικές και παραξενιές γλυκιές, για της commedia dell'arte τις όμορφες στιγμές.

Κάρλο Γκολντόνι, Απόσπασμα από τον «Υπηρέτη δύο αφεντάδων»

Πράξη II, Σκηνή 15 (απόσπασμα)

Μετάφραση: **Γεράσιμος Ζώρας**

Τρουφαλδίνο: Αμέσως! Σερβιτόροι, υπάρχει κάτι άλλο; (φωνάζει).

Αυτό το βραστό θα το πάρω για μένα (το κρύβει).

Γκαρσόνι: Έφτασε το ψητό σας! (φέρει ένα πιάτο με το ψητό).

Τρουφαλδίνο: Βιάσου με τα φρούτα! (παίρνει το ψητό).

Γκαρσόνι: Τι βιασύνη! Αμέσως! (φεύγει).

Τρουφαλδίνο: Το ψητό, θα το πάω σ' εκείνον (μπαίνει στο δωμάτιο του Φλορίντο).

Γκαρσόνι: Εδώ είναι τα φρούτα, πού είστε; (με ένα πιάτο γεμάτο φρούτα).

Τρουφαλδίνο: Είμαι εδώ (από το δωμάτιο του Φλορίντο).

Γκαρσόνι: Κρατήστε τα (του δίνει τα φρούτα). Θέλετε τίποτε άλλο;

Τρουφαλδίνο: Περίμενε εσύ (φέρει τα φρούτα στη Βεατρίκη).

Γκαρσόνι: Πετάγεται από δω, πετάγεται από κει, είναι σωστός διάβολος αυτός!

Τρουφαλδίνο: Δε χρειάζεται τίποτε άλλο. Κανένας δε θέλει τίποτε άλλο.

Γκαρσόνι: Είναι χαρά μου!

Τρουφαλδίνο: Στρώσε το τραπέζι για μένα.

Γκαρσόνι: Αμέσως (φεύγει).

Τρουφαλδίνο: Ας βγάλω το βραστό μου. Ωραία η τέχνη μου! Τα κατάφερα, όλοι είναι χαρούμενοι, δε θέλουν τίποτε άλλο και εξυτηρήθηκαν όλοι. Εξυτηρήθησα σερβίροντας στο τραπέζι δύο αφεντάδες, και ο ένας δεν ήξερε για τον άλλο! Αλλά, αν εξυτηρήθησα δύο άτομα, τώρα θέλω τελικά να φάω για τέσσερα (φεύγει).

Στο θέμα μας!

Πώς αλλάζουν
τα λόγια

Μελίνα: Στο μπαούλο της commedia dell'arte χρειάζονται... ρούχα, μάσκες και μπασιτούνια.

Νουρ: Ένα καλάθι για την Κολομπίνα ή τον Αρλεκίνο.

Νικήτας: Όμορφες κάπες για τον Καπιτάνο, τον Ντοτόρε, τον Πανταλόνε.

Πέντρο: Να πάρουν κι ένα κινητό... να επικοινωνούν... αφού με το μπαούλο τους ταξίδι ξεκινούν!

Νόνα η Χελώνα: Δεν είχαν τότε κινητά... έγραφαν επιστολές. Δεν ήξεραν όμως να διαβάζουν. Και μπερδεύονταν οι ιστορίες οι πολλές.

Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Να οι δύο ιστορίες που φτιάξαμε. Η ιστορία της Κολομπίνας με το καλάθι και η ιστορία του φαγητού που χάθηκε. Τι θα λέγατε να τις ενώσουμε; Είναι η αφετηρία μας γι' αυτό που θα παρουσιάσουμε. Ακούω ξανά τον μονόλογό μου, διαβάζω τις σημειώσεις της ομάδας μου για την πορεία της κάθε ιστορίας και συναποφασίζουμε την τελική δομή του σεναρίου μας!

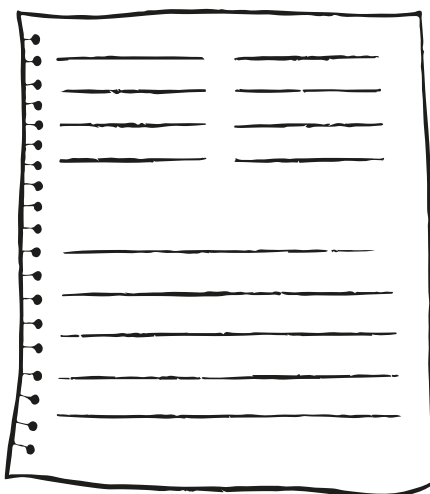
Νουρ: Εγώ θα αναλάβω το σκηνικό.

Πέντρο: Μην ξεχνάς ότι στην commedia dell'arte δεν είχαν σκηνικά. Αρκεί να έχουμε ένα πατάρι και τα σκηνικά αντικείμενα.

Μελίνα: Και φυσικά τις μάσκες και τα κοστούμια μας!

Νικήτας: Πολλά από αυτά τα φοράμε τις Απόκριες.

Νόνα η Χελώνα: Δίκιο έχεις, Νικήτα. Γίνεται μασκαράτα χωρίς Αρλεκίνους και Κολομπίνες;

Στον κύκλο της ομάδας

Φτιάχνουμε στον τοίχο της τάξης μας μία έκθεση με τις μάσκες, τα κοστούμια, τα αντικείμενα και τα κυριότερα λόγια των προσώπων της ιστορίας μας. Δεν παραλείπουμε φωτογραφίες μας σε χαρακτηριστικές στάσεις της commedia dell'arte που μάθαμε.

Κοίτα τι ανέβασα!

Αναρτώ τη δική μου συνταγή για τα υλικά μιας αυτοσχέδιας παράστασης, από την αρχή ως το τέλος της!

ΘΕΜΑ ΠΕΜΠΤΟ. Η θεατρική σκηνή μας

Μάθημα 13. ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ ΚΑΙ ΤΙ ΖΗΤΑΜΕ ΣΤΗ ΣΚΗΝΗ;

Τι συμβαίνει;

Η Μελίνα και η Νουρ, μαζί με όλη την παρέα, μόλις βγήκαν από το θέατρο «Πόρτα» όπου παρακολούθησαν τη θεατρική παράσταση «Οδυσσεβάχ» της Ξένιας Καλογεροπούλου.

Οδυσσεβάχ της Ξένιας Καλογεροπούλου, σκηνοθεσία Δ. Καραντζά, Θέατρο Πόρτα, 2012 (φωτ. Ν. Νικολόπουλος)

Μελίνα: Ποιος μπορεί να το πει με την πρώτη;

Νουρ: Κυκλό...

Νικήτας: λωτό...

Πέντρο: γοργό...

Νόνα η Χελώνα: ...φέγγαρο!

Νουρ: Όχι, Νόνα, δεν έλεγαν «φέγγαρο»!

Νικήτας: Νόνα!!! Και εσύ, σαν τον παραμυθά από τον Οδυσσεβάχ που ξεχνούσε και μπέρδευε τις ιστορίες, ξέχασες τα λόγια σου και μας μπέρδεψες! Προσπάθησε, σε παρακαλώ, να θυμηθείς!

Νόνα η Χελώνα: ...Με το ένα... με το δύο... με το τρία...: Κυκλό... λωτό... γοργόκιρκι... λάριζο!

Όλοι μαζί: Μπράβο, Νόνα! *Κυκλολωτογοργοκιρκιλάριζο!*

Πέντρο: Θέλετε να φτιάξουμε τη δική μας ιστορία και να συνθέσουμε κι εμείς μια μαγική λέξη που να οδηγεί τους ήρωες σε νέες περιπέτειες;

Μελίνα: Με τον Οδυσσέα και τον Σεβάχ;

Πέντρο: Ή με τον Προμηθέα και τη φωτιά;

Νικήτας: Μήπως με τον Ηρακλή και τους άθλους του;

Μελίνα: Εγώ πάντως θα ήθελα να παίξω την πιστή Πηνελόπη που περιμένει χρόνια τον Οδυσσέα...

Ο Οδυσσεβάχ
στο θέατρο

Πέντρο: ...κάνοντας ασκήσεις υπομονής!

Νόνα η Χελώνα: Αχ, τι μου θύμισες... Τον αργαλειό μου... Σαν την Πηνελόπη ύφαινα κι εγώ υφαντά για το καβούκι μου, όταν ερμήνευσα με μεγάλη επιτυχία τον ρόλο της Ευρύκλειας, της γερόντισσας, τροφού του Οδυσσέα που ήταν πιστή βοηθός της Πηνελόπης.

Νικήτας: Εγώ επιτέλους θα κάνω τον Κύκλωπα Πολύφημο που ήθελα να παίξω από μικρός! Στο νηπιαγωγείο, όμως, είχα κάνει ένα από τα γουρουνάκια στα οποία μεταμόρφωσε η Κίρκη τους συντρόφους του Οδυσσέα!

Μελίνα: «Οδύσσεια», λοιπόν, επιλέγουμε!

Νόνα η Χελώνα: Και με τις δικές μας ιστορίες ταξιδεύουμε!

Πέντρο: Τις άλλες ιδέες αποθηκεύουμε!

Αυλαία... και πάμε!

Νουρ: Αυλαία... και πάμε!!!

Μελίνα: Ας αναζητήσουμε τον μύθο του Οδυσσέα και ας αυτοσχεδιάσουμε με υλικό από τις περιπέτειές του!

Πέντρο: Ας μελετήσουμε διασκευές της «Οδύσσειας» από παραμύθια, ιστορίες, ταινίες και άλλες πηγές!

Νόνα η Χελώνα: Κι όλα αυτά θα τα μετατρέψουμε σε κείμενο για θεατρική πράξη!

Νικήτας: Ας γίνουμε οι πρωταγωνιστές!

Μελίνα: Καλά τα λόγια, πάμε στην πράξη!

Ας ζεσταθούμε

Το τριπλό ζέσταμα: αναπνοή, σώμα, φωνή!

Ασκήσεις αναπνοής

Νικήτας: Αναπνέω βαθιά και γρήγορα, όπως ο ναύτης του Οδυσσέα. Αναπνέω αργά, όπως οι άνεμοι του Αιόλου. Αναπνέω όπως...

Πέντρο: Ας κάνουμε τώρα όπως ο Νικήτας.

Νόνα η Χελώνα: Η αναπνοή είναι σημαντική στο θέατρο για το σώμα και τη φωνή μας. Η αναπνοή μας ταξιδεύει μέσα από την εισπνοή και την εκπνοή. Με παιχνίδια και ασκήσεις μπορούμε να μάθουμε να χειριζόμαστε σωστά την αναπνοή μας στο θέατρο.

Στο κατάρτι

Μελίνα: Ελάτε να γίνουμε όλοι ναύτες! Όσο είμαστε πάνω στο καράβι, επικοινωνούμε μεταξύ μας μόνο με τρεις κινήσεις που θα μας τις πει η Νόνα.

Νόνα η Χελώνα: Σηκώνουμε το χέρι. Στρέφουμε το κεφάλι. Απλώνουμε τα πόδια μας σαν να κάνουμε κουπί.

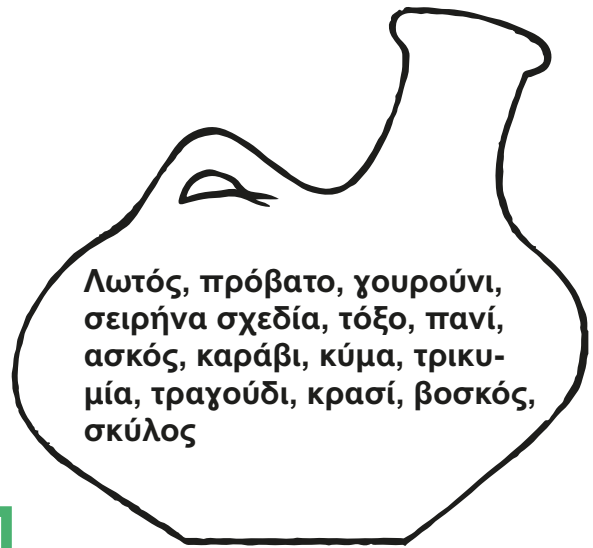
Το τραγούδι των Σειρήνων (Η ηχώ)

Νόνα η Χελώνα: Ελάτε να γίνουμε ζευγάρια. Ο Α βγάζει έναν ήχο όπως η Νουρ, και ο Β τον αναπαράγει όσο πιο πιστά μπορεί, όπως ο Νικήτας!

Ο ασκός με τις λέξεις

Πέντρο: Σε ζευγάρια, επιλέγουμε λέξεις από τον ασκό του Αιόλου και φτιάχνουμε δικές μας σύνθετες λέξεις εμπνευσμένες από την «Οδύσσεια».

Λωτοπρόβατο

Λωτός, πρόβατο, γουρούνι,
σειρήνα σχεδία, τόξο, πανί,
ασκός, καράβι, κύμα, τρικυ-
μία, τραγούδι, κρασί, βοσκός,
σκύλος

Βρες τις λέξεις

Ας οργανωθούμε!

Μελίνα: Πάμε να αναπαραστήσουμε την περιπέτεια στο Νησί των Κυκλώπων.

Νικήτας: Έχω σκεφτεί τρεις τρόπους για να το καταφέρουμε.

Νόνα η Χελώνα: Εσείς πώς σκέφτεστε να ζωντανέψετε τις ραψωδίες σε σκηνές; Μεγάλοι και μικροί μπαίνουμε σε ρόλους!

Παιχνίδι αντιστοίχισης

- A. Διάλογος
- B. Μονόλογος
- Γ. Κατ' ιδίαν

1. Όταν ο ήρωας συνομιλεί με τον εαυτό του.
2. Όταν ο ήρωας, στο πλαίσιο διαλόγου, συνομιλεί για λίγο με τον εαυτό του και όχι με τον συνομιλητή του, ώστε να ακούσει το κοινό τη σκέψη του.
3. Όταν δύο ή παραπάνω ήρωες συνομιλούν μεταξύ τους.

Στο θέμα μας!

Μελίνα: Ας ζωντανέψουμε σκηνές από την «Οδύσσεια» με τον δικό μας τρόπο!

Νικήτας: Χωριζόμαστε σε ομάδες και αυτοσχεδιάζουμε τον κάθε προορισμό.

Νόνα η Χελώνα: Ηχογραφούμε τις ιστορίες μας.

Οι περιπέτειες
του Οδυσσέα

Μάθημα 14. ΟΡΓΑΝΩΝΟΥΜΕ ΜΙΑ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Τι συμβαίνει;

Νικήτας: Τώρα που έχουμε φτιάξει τη δική μας ιστορία, πώς θα την παρουσιάσουμε;

Νουρ: Τι θα λέγατε αν χρησιμοποιούσαμε όλα όσα φτιάξαμε στην προηγούμενη ενότητα σε μια παράσταση;

Πέντρο: Ωραία ιδέα! Ας οργανώσουμε τη δική μας θεατρική παράσταση.

Όλοι μαζί: Ναι! Πάμε!

Αυλαία... και πάμε!

Μελίνα: Ας γνωρίσουμε τους συντελεστές μιας παράστασης...

Νουρ: ...και ας αξιοποιήσουμε δημιουργικά τα δικά μας κείμενα!

Νικήτας: Να μάθουμε για τον ήχο και το φως, για κοστούμια, σκηνικά και τεχνάσματα πολλά!

Νόνα η Χελώνα: Να δοκιμάσουμε μεθόδους θεατρικές, με χορό και μουσικές!

Μελίνα: Καλά τα λόγια, πάμε στην πράξη!

Ας ζεσταθούμε

Μελίνα: Πάμε να ζεσταθούμε σαν να παίζαμε σε μια θεατρική παράσταση.

Νόνα η Χελώνα: Θυμηθείτε το «μαγικό εάν», όπως μας το είχε μάθει η Νόνα.

Τριπλό ζέσταμα

Νικήτας: Αναπνέω σαν να είμαι πολύ χαρούμενος.

Λιοντάρι: Αναπνέω σαν να είμαι πολύ αγριεμένος.

Ζέσταμα:

Αναπνοή ✓

Σώμα ✓

Φωνή ✓

Νόνα η Χελώνα: Αναπνέουμε όπως ο Νικήτας και το λιοντάρι του. Δοκιμάζουμε την εκφραστική αναπνοή εναλλάσσοντας διαφορετικά συναισθήματα.

Νικήτας: Δεν ξεχνώ μετά από κάθε συναισθηματική αλλαγή να επιστρέφω σε κανονική αναπνοή.

Νουρ: Αφού δουλέψουμε τις αναπνοές, ας αφήσουμε τα συναισθήματα να μας κινήσουν.

Νόνα η Χελώνα: Κινούμαστε στον χώρο όπως προτείνει η Νουρ, δηλαδή αναπαριστώντας διάφορα συναισθήματα.

Νικήτας: Πάμε να δούμε τώρα πώς αλλάζει το κείμενο ανάλογα με τον τρόπο που το λέμε! Επιλέγουμε μια φράση και την επαναλαμβάνουμε με διαφορετικούς τρόπους έκφρασης.

Πέντρο: Ξεκινώ σιωπηλά, αυξάνω ένταση σταδιακά, μουρμουρίζω, ψιθυρίζω, φωνάζω, ουρλιάζω, εκφράζω αγανάκτηση, εκφράζω χαρά και συναισθήματα πολλά!

Μελίνα: Παίξε με τις εντάσεις, «χρωματίζοντας» τη φωνή σου.

Νόνα η Χελώνα: Και, μην ξεχνάτε, μερικές καταστάσεις οδηγούν σε αντίστοιχες εντάσεις της φωνής, όπως τα παιδιά που πανηγυρίζουν όταν κερδίζει η ομάδα τους έναν αγώνα!

Μια θεατρική παράσταση που είδα

Θεατρικά επαγγέλματα σε παγωμένες εικόνες

Μελίνα: Σε χαρτάκια γράφουμε τα θεατρικά επαγγέλματα! Κάθε ομάδα παίρνει ένα χαρτάκι και αποτυπώνει σε παγωμένες εικόνες το επάγγελμα που της έτυχε!

Ας οργανωθούμε!

Νουρ: Ας πάρουμε όλοι τα κείμενά μας από τη δική μας «Οδύσσεια» και πάμε για πρόβα!

Μελίνα: Μα ήδη κάνουμε πρόβα! Το ζέσταμα είναι η αρχή!

Νόνα η Χελώνα: Χωριζόμαστε σε ομάδες και μπαίνουμε σε ρόλους συντελεστών της παράστασης! Τι θα κάνατε αν ήσασταν σκηνοθέτες ή μουσικοί;

Μελίνα: Κάθε ομάδα-ειδικότητα ας σκεφτεί τις αρμοδιότητές της για την παράστασή μας!

Νόνα η Χελώνα: Παρακαλώ πολύ την ομάδα των ενδυματολόγων να μην ξεχάσει να μου ράψει το διάφανο υφαντό για το καβούκι μου, στον ρόλο της Πηνελόπης! Αυτή τη φορά θα είμαι η πρωταγωνίστρια!

Πέντρο: Να μην ξεχάσετε να φέρετε τους φακούς φωτισμού τσέπης!

Νουρ: Κι εγώ θα έχω μαζί το ασύρματο ηχείο για τη μουσική!

Θεατρικά
επαγγέλματα

Συντελεστές και
ειδικότητες θεατρικής
παράστασης

Στο θέμα μας!

Νικήτας: Πώς θα ζωντανέψουμε στη σκηνή το κείμενό μας;

Μελίνα: Αρχικά πρέπει να το καταλάβουμε.

Νικήτας: Άρα να το διαβάσουμε ξανά και να συζητήσουμε τι συμβαίνει στην κάθε σκηνή;

Μελίνα: Θα μας πει η Νόνα η Χελώνα, που ξέρει από αυτά. Έχει παίξει σε τόσες παραστάσεις.

Νόνα η Χελώνα: Πριν χρόνια ένας σπουδαίος άνθρωπος του θεάτρου, που τον έλεξαν Κωνσταντίν Στανισλάφσκι (1863-1938), έδωσε κάποιες οδηγίες που μπορούν να βοηθήσουν όλους τους ηθοποιούς και τους σκηνοθέτες πάνω στη σκηνή, και έφτιαξε κάτι σαν μέθοδο θεατρική! Και πολλοί σημαντικοί άνθρωποι του θεάτρου έχουν αφιερώσει το έργο τους για το πώς θα πρέπει να παίζουμε στη σκηνή.

Νικήτας: Φαντάζομαι θα υπάρχουν τρόποι πολλοί...

Νόνα η Χελώνα: Ξεκινάμε λοιπόν από το τραπέζι του σκηνοθέτη και διαβάζουμε όλοι μαζί το έργο μας από την αρχή!

Από τη θεατρική ανάγνωση στην πρόβα

Νόνα η Χελώνα: Μελετάμε τις σκηνές του θεατρικού μας έργου, δοκιμάζουμε τρόπους έκφρασης και κάνουμε πρόβα σε ομάδες! Παρουσιάζουμε τα αποτελέσματα της πρόβας στις άλλες ομάδες, ανταλλάσσουμε απόψεις, κάνουμε αλλαγές όπου νομίζουμε ότι χρειάζεται και οδηγούμαστε σταδιακά στην παράσταση!

Πέντρο: Διερευνούμε τις συνθήκες ανάλογα με το θεατρικό κείμενο που έχουμε γράψει.

Πρόβες και ειδικότητες

Πέντρο: Συνεχίζουμε με τεχνικές πρόβες και με δοκιμές που σχετίζονται με τα κοστούμια, τα φώτα, τις τεχνολογίες, τις τελικές θέσεις μας στη σκηνή!

Νικήτας: Ακούγεται σαν αρχιτεκτονική!

Νόνα η Χελώνα: Ακριβώς, Νικήτα, για να ολοκληρωθεί μια παράσταση, χρειάζεται να ενωθούν όλα τα θεατρικά υλικά και να συμβάλουν όλοι ομαδοσυνεργατικά!

Ας διερευνήσουμε τις «δοσμένες συνθήκες»

Ποιος; (βιογραφικό, θέση, ηλικία, φύλο κ.ά)

Πού; (τόπος) _____

Πότε; (χρόνος δράσης, εποχή) _____

Τι γίνεται; (δράση, ιστορία, σχέσεις κ.ά)

Τι θέλω να πετύχω; (κίνητρα, επιμέρους στόχος σκηνής, υποκείμενο) _____

Πώς; (πορεία, στρατηγική για να πετύχει τον στόχο) _____

Στον κύκλο της ομάδας

Μελίνα: Τώρα που έχουμε συναποφασίσει το πώς θα κάνουμε την παράσταση, ας συζητήσουμε τι μας άρεσε από όλη αυτή τη διαδικασία και ας αυτοαξιολογήσουμε τη συμμετοχή μας σε αυτήν!

Νικήτας: Στη συνέχεια, βρίσκουμε τρόπους για να αντιμετωπίσουμε τυχόν ανησυχίες μας για την ημέρα της πρεμιέρας!

Νόνα η Χελώνα: Α, έχω να σας πω πολλά θεατρικά μυστικά, ένα να ξέρετε και θα σας το τραγουδήσω: «Ένας ίσον κανένας, έλα μαζί μας κι εσύ, γιατί να μένεις μόνος σου όταν υπάρχουμε οι τρεις μας εδώ. Σκηνή θα γίνει ο δρόμος κι εκεί θα ζούμε μαζί, κι αν κάτι σε τρομάξει, θα έρθω και θα το διώξω εγώ».

Πέντρο: Από την αγαπημένη μου παράσταση «Τζέλα, Λέλα, Κόρνας και Κλεομένης» του θεατρικού συγγραφέα Βόλκερ Λούντβιγκ που είδαμε από τη Συντεχνία του Γέλιου την περασμένη Κυριακή!

Νουρ: Σε στίχους Φοίβου Δεληβοριά!

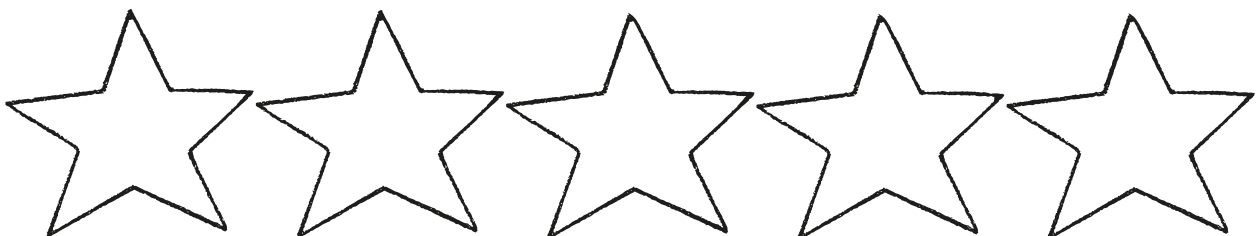
Μελίνα: Και σκηνοθεσία Βασίλη Κουκαλάني.

Κοίτα τι ανέβασα!

Νουρ: Αναρτούμε στην ψηφιακή μας τάξη τι στοιχεία πρέπει να παρατηρεί και να σημειώνει ο κριτικός του θεάτρου από μια παράσταση πριν γράψει την κριτική.

Νικήτας: Πόσα αστεράκια βάζεις στην προσπάθεια της ομάδας σου; Ας σκεφτούμε γιατί!

Μάθημα 15. ΣΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Τι συμβαίνει;

Πέντρο: Τι είναι αυτές οι φωτογραφίες που βλέπεις;

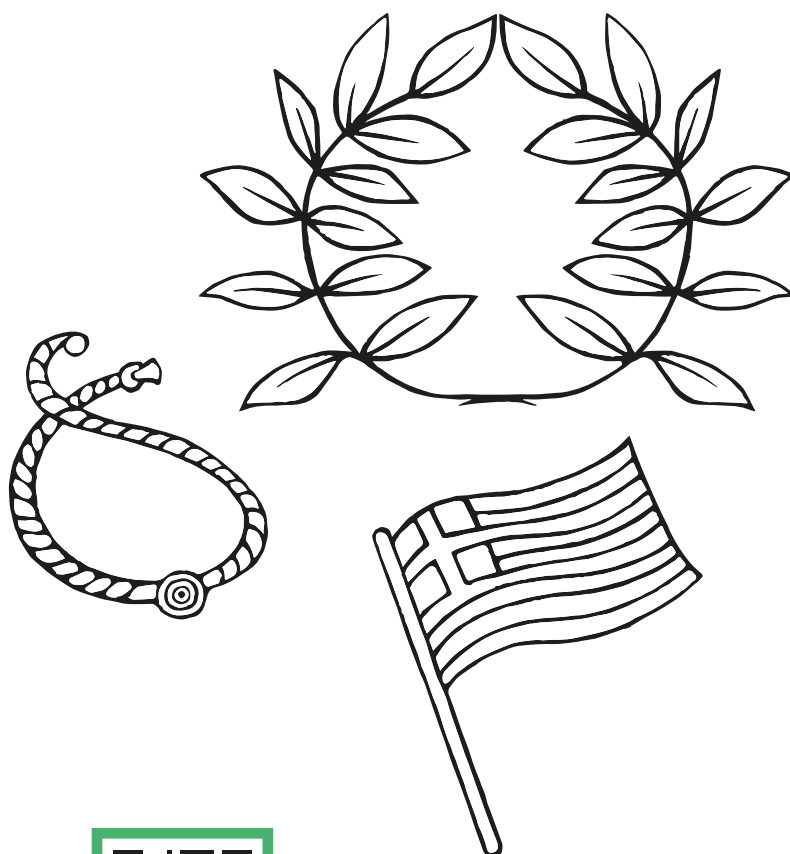
Νουρ: Βλέπω φωτογραφίες από παραστάσεις στο σχολείο.

Πέντρο: Για να δω κι εγώ. Αυτές οι φωτογραφίες δε μοιάζουν μεταξύ τους. Εδώ είστε πάνω στη σκηνή, εδώ βλέπω μόνο κούκλες, εδώ μιλάτε σε ένα μικρόφωνο, εδώ παρουσιάζετε θεατρικό αναλόγιο. Είναι όλα αυτά θέατρο;

Νουρ: Φυσικά και είναι! Πες κι εσύ, Νόνα.

Νόνα η Χελώνα: Εννοείται ότι όλα αυτά είναι θέατρο. Αλλά καθένα έχει τη δική του μορφή. Δεν υπάρχει μόνο ένα είδος θεάτρου.

Μελίνα: Όπως επίσης δεν υπάρχει μόνο ένα είδος γιορτής! Άνοιξε το ημερολόγιο και θα δεις!

Τι είναι
το θέατρο

Αυλαία... και πάμε!

Νόνα η Χελώνα: Ας επιλέξουμε τις πιο κατάλληλες μορφές θεατρικής έκφρασης για κάθε σχολική γιορτή!

Νικήτας: Μπορούμε να κάνουμε παράσταση, μπορούμε όμως να αξιοποιήσουμε κι άλλα είδη θεάτρου! Με λόγο ή χωρίς! Με μουσική ή με ήχους που παράγουμε εμείς! Με τεχνολογίες ή δρώμενα κοντά στη φύση! Με κείμενο ή μόνο με αυτοσχεδιασμό!

Μελίνα: Μπορούμε να γίνουμε και ερευνητές και να πάρουμε συνεντεύξεις πολλές, ιδιαίτερα για τις επετείους τις ιστορικές, αλλά και για πολλές θεματικές.

Νουρ: Με την τέχνη του θεάτρου μπορούμε να βιώσουμε καλύτερα το περιεχόμενο κάθε γιορτής, ακόμη και αν δεν κάνουμε παρουσίαση!

Πέντρο: Τι ωραία που θα ήταν να κάνουμε όλα τα μαθήματα έτσι!

Νόνα η Χελώνα: Και οι εκπαιδευτικοί μπορούν «να μπουν στον ρόλο» των ιστορικών προσώπων και να συνομιλήσετε μαζί τους για τα επιτεύγματά τους, για τα γεγονότα που έζησαν και για τη μοναδική ιστορία που έχουν να σας αφηγηθούν. Για τις χαρές και για τις λύπες, για τον πόλεμο και την ειρήνη, για τα δικαιώματα και τις καταπατήσεις τους, και για άλλα τόσα...

Πέντρο: Φυσικά και εμείς μπορούμε να μπούμε σε ρόλους, είτε κάνουμε παράσταση είτε μάθημα, με αφορμή κάθε γιορτή! Δε θα ξεχάσω όταν πήγαμε μια επίσκεψη στο μουσείο για το 1821 που έκανα την Μπουμπουλίνα και τον Κολοκοτρώνη!

Νικήτας: Πολλά είπαμε! Ξεκινάμε;

Ας ζεσταθούμε

Είδη θεατρικής παράστασης

Παίζουμε με τα είδη του θεάτρου

Μελίνα: Χωριζόμαστε σε δύο ομάδες. Κάθε ομάδα έχει έναν εκπρόσωπο που θα συντονίσει την παρουσίαση ενός είδους θεάτρου, με παντομίμα.

Νουρ: Για παράδειγμα, παρουσιάζουμε το «θεατρικό αναλόγιο» με παντομίμα!

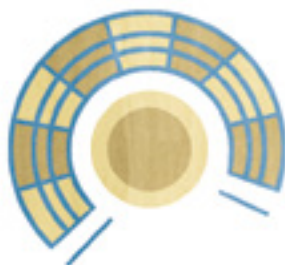
Πέντρο: Ή το «κουκλοθέατρο»!

Ας οργανωθούμε!

Νόνα η Χελώνα: Ας δούμε τις φωτογραφίες από τις γιορτές του σχολείου. Σίγουρα θα αναγνωρίσουμε πολλά διαφορετικά είδη θεάτρου.

Νικήτας: Πάμε να παίξουμε. Ας αντιστοιχίσουμε!

Χοροθέατρο

Θέατρο δρόμου

Θέατρο σκιών

Ψηφιακό θέατρο

Στο θέμα μας!

Νικήτας: Σχεδιάζουμε τη δική μας γιορτή! Μοιράζουμε αρμοδιότητες, χωριζόμαστε σε ειδικότητες και φτιάχνουμε την παράσταση ή το δρώμενό μας!

Νόνα η Χελώνα: Δεν ξεχνάμε ότι κάθε σχολική γιορτή είναι ξεχωριστή!

Θέμα γιορτής:	
Είδος θεάτρου:	
Ημερομηνία παράστασης:	
Χώρος παράστασης:	
Διάρκεια παράστασης:	

Ομάδες Εργασίας - Θεατρικά επαγγέλματα	Ονόματα
Σκηνοθεσία	
Συγγραφή/Διασκευή κειμένου	
Μουσική	
Φωτισμός	
Ενδυματολογία	
Σκηνογραφία	
Ηθοποιοί	
Συμπληρώστε.....	

Στον κύκλο της ομάδας

Η μαγική δραματοποίηση

Τι κερδίσαμε από αυτή τη θεατρική εμπειρία;
Τι μάθαμε για το είδος γιορτής που επιλέξαμε;
Θα μπορούσαμε να το παρουσιάσουμε με κάποιο άλλο είδος θεάτρου;

Κοίτα τι ανέβασα!

Ανεβάζουμε στη σελίδα του σχολείου μας υλικό από την παράσταση ή τη δράση που ετοιμάσαμε, και εκφράζουμε τα συναισθήματα που βιώσαμε με όποιον δημιουργικό τρόπο θέλουμε.

The image shows a screenshot of a web browser displaying a school blog page. The address bar shows the URL <https://blogs.sch.gr/oidraseismas>. The page has a navigation menu with the following items: ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ, ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ, ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΜΑΣ, and ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ. Below the navigation menu, there is a yellow box containing the text "..... Δημοτικό Σχολείο". Underneath, there is a section titled "Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ" followed by a dotted line and a solid line. A decorative banner with colorful flags is positioned below the text. In the center of the page, there is a large rectangular area with a red border and a dotted inner border, containing four horizontal red lines for writing. To the right of this area is a cartoon illustration of a purple turtle wearing yellow glasses. The background of the page is light blue with a large, stylized hand graphic on the right side.

ΘΕΜΑ ΕΚΤΟ. Στον κόσμο του θεάτρου και του πολιτισμού

Μάθημα 16. ΕΙΜΑΣΤΕ ΘΕΑΤΕΣ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ, ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ, ΣΕ ΜΙΑ ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΧΝΗΣ

Τι συμβαίνει;

Νικήτας (τραγουδάει): «Μες στο μουσείο, μες στο μουσείο, μια μέρα μπήκα με φόρα κι εγώ».

Πέντρο & Νικήτας (τραγουδούν μαζί): «Μη με τραβάτε, μη μου κολλάτε, απ' το μουσείο δε θέλω να βγω».

Νουρ: Ούτε εγώ θέλω να βγω από το μουσείο αυτό!

Νόνα η Χελώνα: Αχ, τι μου θυμίσατε τώρα... με τους στίχους που τραγουδήσατε... από το τραγούδι «Μες στο μουσείο» που άκουγα από τη φωνή του Σπύρου Σακκά, σε στίχους Μαρνανίνας Κριεζή και σύνθεση Νίκου Κυτπουργού από το «Εδώ Λιλιπούπολη».

Μελίνα: Σου αρέσουν και εσένα τα μουσεία, Νόνα; Αυτό δε μας το είχες πει!

Νόνα η Χελώνα: Αχ, Μελινάκι, μουσεία, πινακοθήκες, εκθεσιακοί χώροι, φεστιβάλ και θεάματα πολλά ήταν πάντα τα αγαπημένα μου, και μάλιστα για χρόνια. Όταν ζούσα στη Χελωνοχώρα, ήμουν υπεύθυνη για τις επισκέψεις των σχολείων στο «Μουσείο της Χελώνας Καρέτα Καρέτα»!

Πέντρο: Μπορείς να μας πεις τα πάντα για το μουσείο αυτό;

Νόνα η Χελώνα: Λοιπόν... έχω κρατήσει φωτογραφικό υλικό και βίντεο, και εδώ... μπορείτε να περιηγηθείτε στο Ψηφιακό Μουσείο της Χελώνας που είχαμε δημιουργήσει με τους συνεργάτες μου!

Μελίνα: Αχ, εγώ θα ήθελα να μάθω και για τα φεστιβάλ και τα πολλά θεάματα στα οποία συμμετείχες, Νόνα!

Νόνα η Χελώνα: Μια φορά κι έναν καιρό... στην κεντρική πλατεία... κάναμε ένα δρώμενο για την προστασία της Χελώνας Καρέτα-Καρέτα, για να μάθει ο κόσμος πώς να αναγνωρίζει τα αυγά και (τ') άλλα «χελωνικά»!

Αυλαία... και πάμε!

Νόνα η Χελώνα: Ας περιηγηθούμε στους χώρους του μουσείου!

Πέντρο: Ποιο είναι το αγαπημένο σας μουσείο;

Νουρ: Ας εξερευνήσουμε τα μουσεία που έχουν συναρπαστικά εκπαιδευτικά προγράμματα και τα μουσεία που αξιοποιούν την τέχνη του θεάτρου, για να κατανοήσουμε βιωματικά τα εκθέματα και τις συλλογές τους!

Νικήτας: Ας ανακαλύψουμε κι άλλους εξωθεατρικούς χώρους όπου μπορούμε να κάνουμε ή να παρακολουθήσουμε θέατρο!

Μελίνα: Έχετε σκεφτεί σε πόσους χώρους συναντάμε το θέατρο χωρίς να ξέρουμε ότι αυτό που συμβαίνει είναι θεατρική δράση;

Νόνα η Χελώνα: Από το Θέατρο της Αρχαίας Επιδαύρου στα μαθητικά φεστιβάλ, όπου κι αν πας, γίνεται θεατής χωρίς να το σκεφτείς! Εμπρός λοιπόν... Ξεκινάμε;

Αρχαίο και σύγχρονο θέατρο

Ας ζεσταθούμε

Μάντεψε ποιος θεατρικός χώρος είναι

Χορεύοντας με τον πίνακα ζωγραφικής

Νόνα η Χελώνα: Επιλέγουμε έναν πίνακα ζωγραφικής ενός ζωγράφου, μελετάμε την εικόνα, σημειώνουμε τον τίτλο του έργου και αυτοσχεδιάζουμε ελεύθερα με το σώμα μας, δημιουργώντας τη δική μας χορογραφία του πίνακα! Στη συνέχεια, από σόλο χορογραφία, συνεχίζουμε σε ζευγάρια, ενωνόμαστε και φτιάχνουμε το ντουέτο του πίνακα!

Και, τέλος, ενώνουμε τα ζευγάρια με άλλα ζευγάρια, και συνδημιουργούμε χορογραφίες από μικρές ομάδες!

Νουρ: Και φυσικά δίνουμε έναν δικό μας τίτλο στο νέο έργο που έχουμε τώρα δημιουργήσει, με αφορμή τον πίνακα!

Πέντρο: Έχω μια ιδέα... κι ανυπομονώ να δω πώς θα βγει ένας πίνακας του Γκούσταβ Κλιμτ με χορό...!

Νόνα η Χελώνα: Όλες αυτές τις ιδέες, για να μην τις ξεχνάτε, ας τις σημειώνετε στο ημερολόγιό σας, γιατί τα έργα τέχνης είναι πολλά και γεννούν πολλές ιδέες για πρωτότυπη θεατρική δράση, εντός κι εκτός του θεατρικού χώρου!

Ας οργανωθούμε!

Μελίνα: Είμαστε έτοιμοι να ζωντανέψουμε τα εκθέματα ενός αγαπημένου μας μουσείου;

Νικήτας: Μελίνα, αυτό μου θυμίζει την ταινία... «Μια νύχτα στο Μουσείο», που δείχνει το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας της Νέας Υόρκης!

Νουρ: Α... και την ταινία «Γάτες στο Μουσείο», που δείχνει μέσα το Μουσείο του Ερμιτάζ!

Νόνα η Χελώνα: Τα μουσεία είναι μέσα σε πολλές ταινίες και στις ζωές των πρωταγωνιστών τους, αλλά και στην καθημερινή ζωή των επισκεπτών που συχνά ταξιδεύουν για να επισκεφθούν κάποια μεγάλα και σημαντικά μουσεία!

Νικήτας: Ωραία, εγώ στο δρώμενό μας θα παίξω τους επισκέπτες του μουσείου!

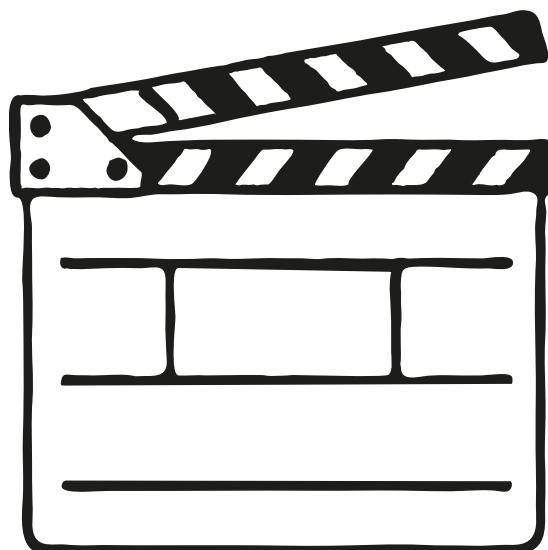
Θα έχω και δωρεάν αεροπορικά εισιτήρια και θα μπορώ να ταξιδεύω!

Μελίνα: Εμείς θα ζωντανέψουμε τα εκθέματα του μουσείου με αυτοσχεδισμό, ίσως και με δικό μας σενάριο!

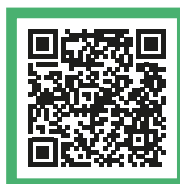
Νόνα η Χελώνα: Εγώ θα ήθελα να αναλάβω τη διοργάνωση του δρώμενού σας και να κάνω τον ρόλο της υπεύθυνης του μουσείου για εκπαιδευτικές και καλλιτεχνικές δράσεις!

Νουρ: Θα προσθέσω μουσική, φυσικά πρωτότυπη, όπου χρειαστεί!

Πέντρο: Ωραία, λοιπόν, ποιο μουσείο θα επιλέξουμε; Ας συναποφασίσουμε, με δημοκρατικές διαδικασίες!

Στο θέμα μας!

Ένας πίνακας
ζωντανεύει

Δραματοποίηση έργων-εκθεμάτων μουσείου

Νόνα η Χελώνα: Μπορούμε να επισκεφθούμε την πτέρυγα Γ΄ του μουσείου και να μελετήσουμε τα εκθέματα και τους πίνακες σύγχρονης τέχνης!

Πέντρο: Σε μικρές ομάδες, επιλέγουμε ένα ή δύο εκθέματα και δημιουργούμε ένα αυτοσχέδιο σενάριο με βάση το περιεχόμενό τους!

Νουρ: Πρώτα γινόμαστε ερευνητές και ψάχνουμε τα στοιχεία του πίνακα ή άλλου εκθέματος!

Νικήτας: Για παράδειγμα, γινόμαστε ερευνητές και βρίσκουμε στοιχεία για ένα γλυπτό!

Μελίνα: Στη συνέχεια συζητάμε τις ιδέες μας για τη δραματοποίηση του πίνακα ή του γλυπτού!

Πέντρο: Συναποφασίζουμε πώς θα δραματοποιήσουμε το έργο τέχνης και το παρουσιάζουμε στις άλλες ομάδες! Σε ποιον χώρο;

Νόνα η Χελώνα: Κάποια μουσεία έχουν ειδικά διαμορφωμένους χώρους για εκπαιδευτικά προγράμματα και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις!

Νικήτας: Ή και αργότερα στην τάξη ή στο σχολείο μας, αφού θα έχουμε επισκεφθεί το μουσείο, μπορούμε να παρουσιάσουμε το δρώμενό μας, με αφορμή την επίσκεψή μας αυτή!

Νουρ: Στην τάξη, ή εκτός, στον προαύλιο χώρο ή στην πλατεία, η δράση μας θ' αφήσει ιστορία!

Νικήτας: Τελικά, με την ιδέα μου με τους δεινόσαυρους από το μουσείο τι θα γίνει; Θα το εντάξουμε κάπου κι αυτό;

Μελίνα: Φυσικά, Νικήτα! Μπορείς να φτιάξεις τη δική σου ιστορία και εμείς είμαστε εδώ για να τη ζωντανέψουμε ή και να τη μετατρέψουμε σε έργο, για παράσταση θεατρική!

Νικήτας: Θα μπορούσε να είναι και κάτι σαν ταινία;

Νόνα η Χελώνα: Μα φυσικά η τεχνολογία έχει εισχωρήσει για τα καλά στη σύγχρονη θεατρική δημιουργία, και τα δημιουργικά βίντεο, από μόνα τους, είναι μέρος της θεατρικής διαδικασίας!

**Υπάρχουν
δεινόσαυροι εδώ;**

Κοίτα τι ανέβασα!

Ανεβάζουμε τη φωτογραφία της ζωγραφιάς του δικού μας έργου τέχνης στην ψηφιακή τάξη.

Οργανώνουμε μια ψηφιακή έκθεση με όλες τις ζωγραφιές μας.

Συμπληρωματικά, μπορούμε να προσθέσουμε και φωτογραφικό υλικό από τις δραματοποιημένες δραστηριότητες που κάναμε.

Στον κύκλο της ομάδας

Νουρ: Ας συζητήσουμε πώς μας φάνηκε η θεατρική δράση σε σχέση με την περιήγησή μας στο μουσείο και εάν άλλαξε τον τρόπο σκέψης μας για τα μουσεία, γενικά!

Πέντρο: Ζωγραφίζουμε, ατομικά ή σε ζευγάρια, το δικό μας έργο τέχνης, με αφορμή όλες τις δραστηριότητες που προηγήθηκαν πάνω στο αρχικό έκθεμα που επιλέξαμε με την ομάδα μας.

Μάθημα 17. ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

Τι συμβαίνει;

Μελίνα: Απίστευτο! Η Νόνα ήταν... Πήγασε, Πήγασε, έλα να δεις!

Πήγασος: Ηθοποιός! Η Νόνα ήταν ηθοποιός!

Μελίνα: Αν σκεφτείς ότι ήδη ζει 150 χρόνια...

Πήγασος: Πόσα έργα, πόσες σκηνές, πόσες παραστάσεις, πόσοι άνθρωποι...

Νόνα η Χελώνα: Κάποιοι φαίνεται να είναι ιδιαίτερα περιέργοι...

Μελίνα: Νόνα, έπαιζες θέατρο;

Νόνα η Χελώνα: Στην αρχή έβλεπα θέατρο, στη συνέχεια ναι, είναι αλήθεια ότι έπαιξα θέατρο, αν και το όνειρό μου ξέρετε ποιο ήταν πάντοτε.

Πήγασος: Να γράψεις θέατρο!

Νόνα η Χελώνα: Ακριβώς!

Μελίνα: Μα, Νόνα, εσύ γράφεις, σε έχω δει πολλές φορές να γράφεις!

Νόνα η Χελώνα: Το θεατρικό κείμενο δεν πρέπει να μένει στα χαρτιά... Μόνο όταν γίνει παράσταση ολοκληρώνεται και βρίσκει τον σκοπό του. Προσπάθησα μια δυο φορές, αλλά...

Μελίνα: Έβλεπες, έπαιζες, έγραφες θέατρο! Δε μπορώ να το πιστέψω!

Νόνα η Χελώνα: Όμως κι εσύ, Μελίνα, κι εσύ, Πήγασε, και όλη η παρέα σας παίζετε και βλέπετε

θέατρο, μα, το πιο σημαντικό από όλα, μαθαίνετε για το θέατρο.

Πήγασος: Ναι, Νόνα, φυσικά! Αλλά είναι διαφορετικό να δοκιμάζεις, να ψάχνεις, να μαθαίνεις, και διαφορετικό να ζεις τόσα πολλά! Είσαι πολύ τυχερή!

Μελίνα: Αχ, αλήθεια, πώς θα ήταν αν...

Νόνα η Χελώνα: Αυτό το μαγικό αν! Αυτό κι αν μοιάζει με το θέατρο! Ξέρετε, εκεί όλα μπορούν να συμβούν, αν συμφωνήσουμε όλοι μαζί!

Πήγασος: Μα φυσικά να συμφωνήσουμε! Εγώ θέλω όλα να μπορούν να συμβούν!

Μελίνα: Κι εγώ!

Νόνα η Χελώνα: Τι θα λέγατε λοιπόν για ένα ταξίδι στον χρόνο; 3... 2... 1... αυλαία, πάμε!

Αυλαία... και πάμε!

Νόνα η Χελώνα: Πάμε να ταξιδέψουμε στον χρόνο.

Μελίνα: Πάμε να μάθουμε για διαφορετικούς συγγραφείς και θεατρικές σκηνές.

Νόνα η Χελώνα: Πάμε να διερευνήσουμε την ανάγκη των ανθρώπων να βλέπουν, να παίζουν και να γράφουν θέατρο από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

Πήγασος: Πάμε να κατανοήσουμε γιατί υπήρξαν συγγραφείς που θέλησαν να μιλήσουν για παρόμοιες ιδέες και αξίες, σε διαφορετικές περιόδους και με διαφορετικούς τρόπους.

Μελίνα: Καλά τα λόγια, πάμε στην πράξη!

Ας ζεσταθούμε

Τα μέρη του αρχαίου θεάτρου

Μελίνα: Πήγασε, είναι πανέμορφα εδώ! Δες τα δέντρα, άκου τους ήχους της φύσης!

Πήγασος: Πράγματι, όμως δεν καταλαβαίνω γιατί καθίσαμε τόσο μακριά... Πώς είναι δυνατόν να ακούσουμε από εδώ πάνω;

Νόνα η Χελώνα: Αυτό έχει πράγματι ενδιαφέρον! Ακόμα και ο πιο απομακρυσμένος θεατής στην Επίδαυρο μπορεί να ακούσει τον χορό και τους υποκριτές!

Μελίνα: Απίστευτο! Ακούω τη Νόνα πεντακάθαρα! Η φωνή της είναι τόσο δυνατή, ενώ η ίδια μοιάζει με μια μικρή κουκκίδα από τόσο ψηλά!

Νόνα η Χελώνα: Ακουστική! Αυτό λέγεται ακουστική!

Πήγασος: Φυσικά! Στο θέατρο, λόγος, ήχος και εικόνα γίνονται ένα!

Μελίνα: Φοβάμαι πως στο Θέατρο της Επιδαύρου θα είναι πολύ δύσκολο κανείς να κρατήσει μυστικό! Ας δοκιμάσουμε κι εμείς.

Δραστηριότητα με διαφορετικές φωνές, χρωματισμούς, εντάσεις, συνθήκες

Μελίνα: Δεν το πιστεύω! Δες! Η Νόνα και άλλοι ηθοποιοί παίζουν!

Άκου, άκου, μιλούν όλοι μαζί!

Πέντρο: Χα χα χα! Μα δες! Είναι φοβερό! Στο θέατρο, ακόμα και η Νόνα μπορεί να γίνει πουλί!

Μελίνα: Μα ναι, είναι οι «Όρνιθες»! Το 'χουμε μάθει πια! Δες πόσο συντονισμένοι, λες και είναι «ένα»!

Δραστηριότητα με περπατήματα στον χώρο

Κάθε φορά όποιον αγγίζει ο εκπαιδευτικός μετατρέπεται σε κορυφαίο του χορού. Οι μαθητές ακολουθούν τις κινήσεις και τη διαδρομή του.

Νόνα η Χελώνα: Εδώ, παιδιά, γεννήθηκε το θέατρο. Δηλαδή όχι ακριβώς εδώ, αλλά στην Αρχαία Αθήνα! Η πολιτεία το θεωρούσε τόσο σημαντικό, που έκανε τη θέασή του υποχρεωτική.

Πήγασος: Υποχρεωτική; Μα αυτό δεν είναι δίκαιο! Αν δεν είχε κάποιος τα χρήματα να πληρώσει εισιτήριο, τι θα συνέβαινε;

Νόνα η Χελώνα: Θα πλήρωνε για αυτόν η Πολιτεία! Ήταν πιο σημαντικό να υπάρχουν πολίτες που θα βλέπουν θέατρο και θα σκέφτονται παρά ένα εισιτήριο...

Μελίνα: Τι τυχεροί! Να μπορούσα κι εγώ να λέω: «Αύριο έχω θέατρο», «Τι θα δεις αύριο στο θέατρο;», «Κάθε μέρα θέατρο!».

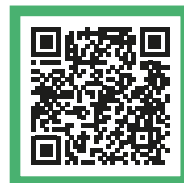
Πήγασος: Χα χα χα! Μελίνα, και σήμερα μπορείς να τα πεις αυτά!

Νόνα η Χελώνα: Τότε δεν μπορούσες!

Μελίνα: Τι;

Νόνα η Χελώνα: Το θέατρο παιζόταν συγκεκριμένες μέρες και μόνο για να τιμήσουν τον θεό Διόνυσο!

Μελίνα: Μόνο συγκεκριμένες μέρες;
Μμμ, τελικά έχει και το «σήμερα» τα καλά του!

Θέατρο και
δημοκρατία

Στον κύκλο της ομάδας τα παιδιά συζητούν για τις θεατρικές παραστάσεις που έχουν δει.

 Ας οργανωθούμε!

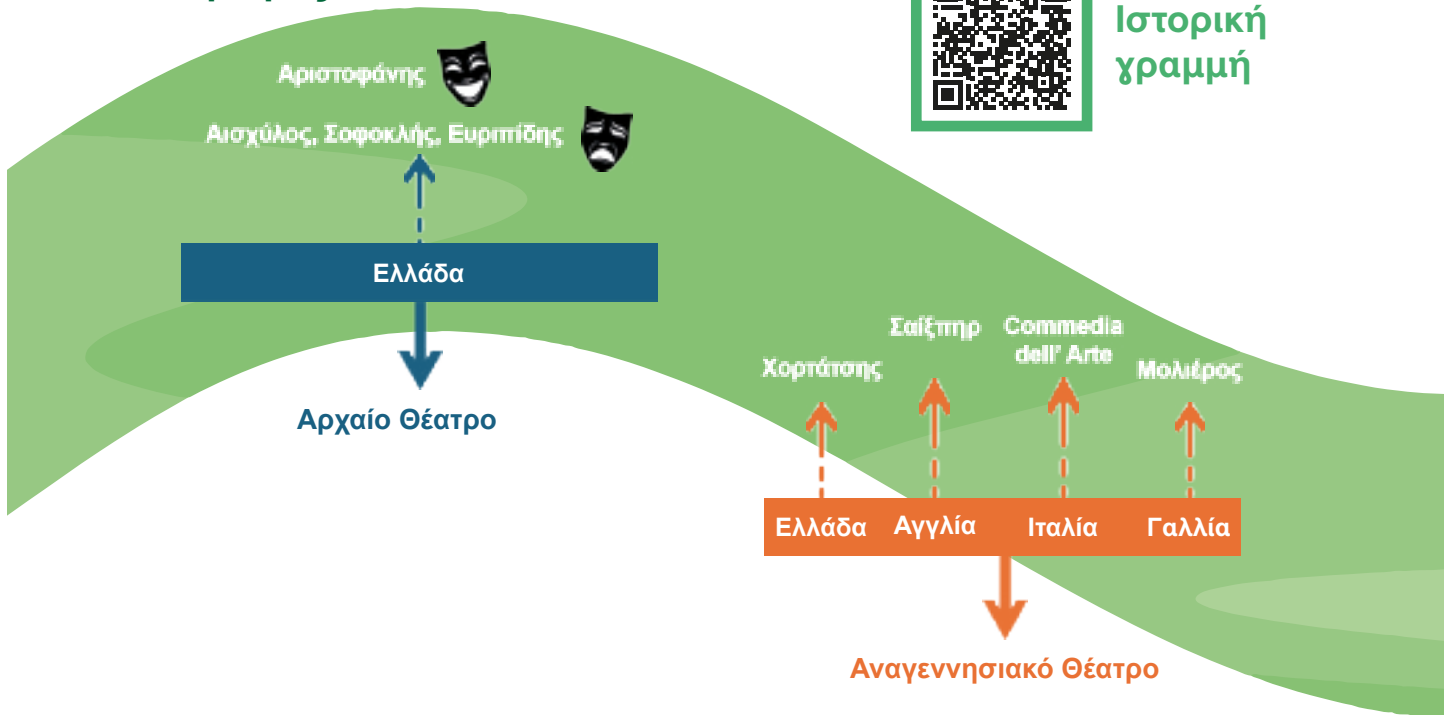
Νόνα η Χελώνα: Την «ιστορική γραμμή» του θεάτρου ήρθε η ώρα να παρατηρήσουμε!

Πήγασος: Κάποιοι θα μας επισκεφθεί και στην Καρέκλα των Αποκαλύψεων θα σταθεί!

Στο θέμα μας!

Ιστορική
γραμμή

Μελίνα: Πόσα πολλά ονόματα!

Πέντρο: Και πόσες χώρες! Αυτό θα πει «ταξίδι»!

Μελίνα: Σαν ένα ποτάμι μοιάζει, δείτε!

Νόνα η Χελώνα: Πράγματι, σαν ένα ποτάμι που κυλάει στον χρόνο.

Πέντρο: Τι λέτε; «Βουτάμε» στα νερά του;

Νόνα η Χελώνα: Σσς, κάποιος έρχεται... Ακούστε τι έχει να μας πει!

Στον κύκλο της ομάδας

Μελίνα: Αχ, ωραία που είναι τα ταξίδια!

Νόνα η Χελώνα: Ιδιαίτερως αυτά που δεν τελειώνουν!

Πήγασος: Εγώ, πάντως, ευχαρίστως θα το ξαναζούσα το ταξίδι μας!

Νόνα η Χελώνα: Φυσικά, μα θα ήταν διαφορετικό.

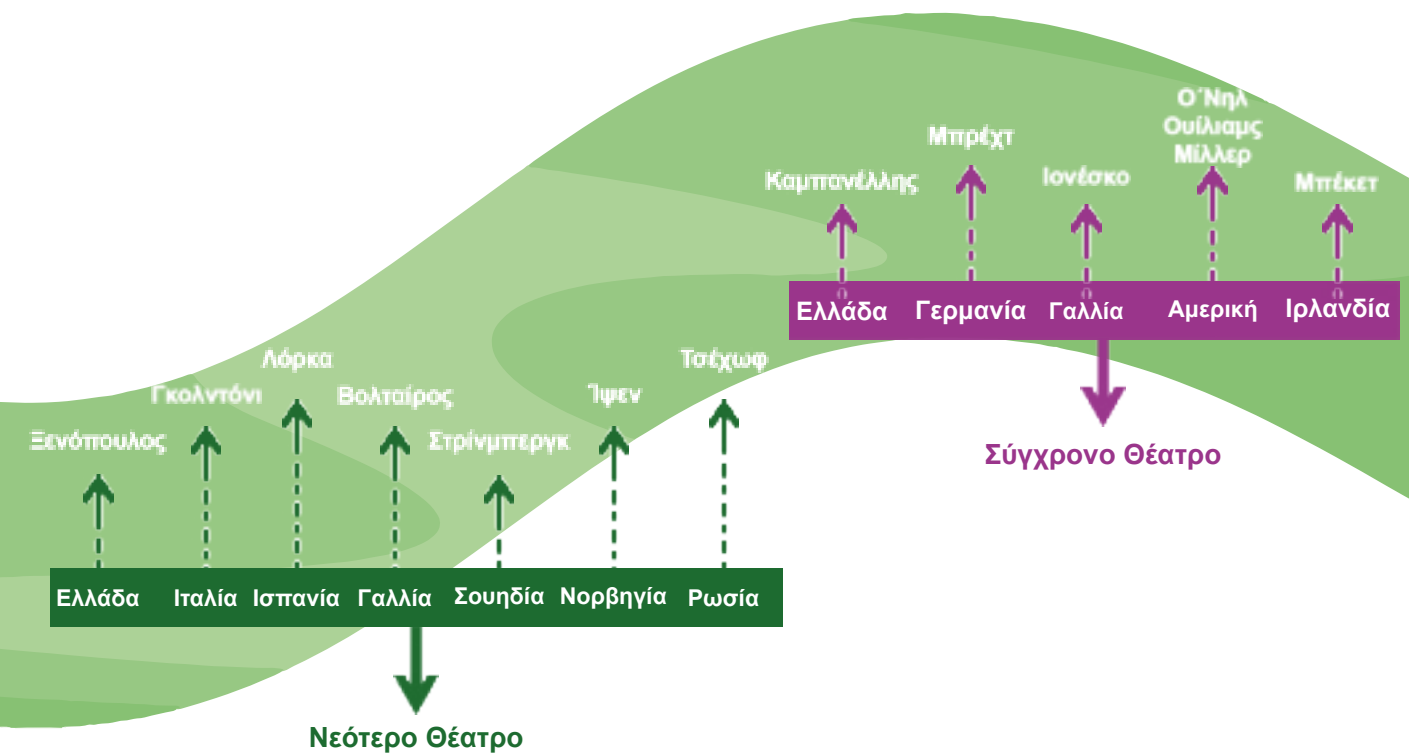
Μελίνα: Όπως και οι παραστάσεις που είδαμε! Πόσοι ίδιοι τίτλοι, δε θυμάσαι;

Νόνα η Χελώνα: Μα φυσικά, καμία όμως ίδια παράσταση!

Πήγασος: Εγώ πάντως το σημερινό ταξίδι δεν πρόκειται να το ξεχάσω! Θα είναι το δικό μου «ποτάμι».

Μελίνα: Το δικό μας!

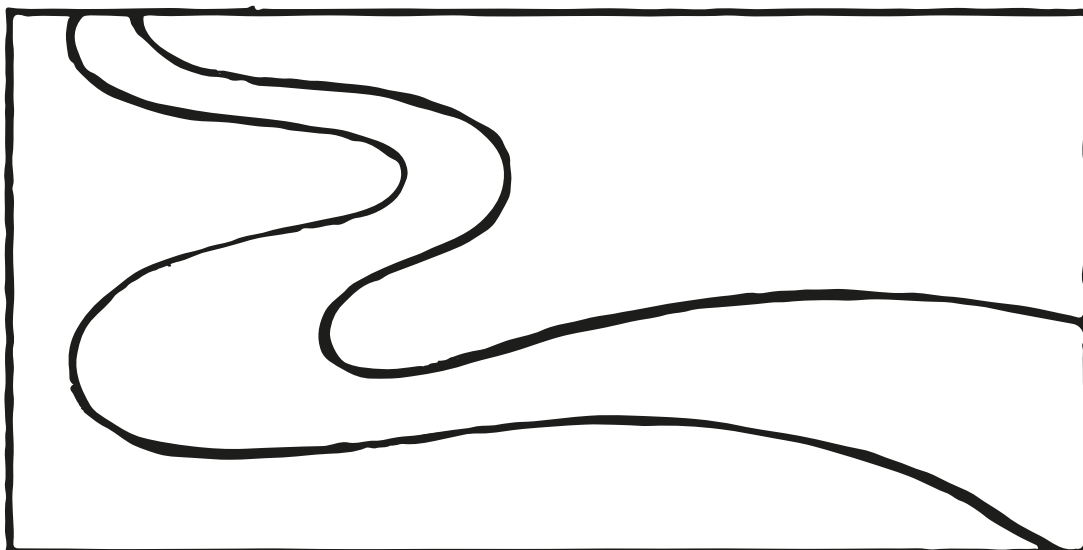

Κοίτα τι ανέβασα!

Νόνα η Χελώνα: Το «ποτάμι του θεάτρου» ας φωτογραφίσουμε!

Πήγασος: Την ψηφιακή μας τάξη θα εμπλουτίσουμε...

Μελίνα: Τη μνήμη ζωντανή και με αυτόν τον τρόπο θα κρατήσουμε!

Ας ζεσταθούμε

Πώς μια ιδέα ζωντανεύει;

Νουρ: Χωριζόμαστε σε μικρές ομάδες και κάθε μέλος της ομάδας αναλαμβάνει ένα στοιχείο ενός πολυθεάματος: ένα παιδί παίζει θέατρο, ένα άλλο τραγουδά, ένα άλλο δημιουργεί ήχους με το στόμα του και το σώμα του, ένα άλλο αφηγείται κ.λπ. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει να ζωντανέψει ένα σημείο του σχολείου (την τάξη, την αυλή, το γραφείο των δασκάλων ή άλλο).

Ας οργανωθούμε!

Μελίνα: Για κάθε τι που θέλουμε να παρουσιάσουμε, ψάχνουμε και βρίσκουμε όλους τους πιθανούς τρόπους που μπορούμε να «μιλήσουμε» και να εκφραστούμε γι' αυτό: με μία θεατρική σκηνή, με λόγια ή χωρίς, με ένα τραγούδι, μία ζωγραφιά, μία φωτογραφία, ένα τραγούδι, ήχους και βίντεο, ακόμη και με αντικείμενα καθημερινά.

Στο θέμα μας!

Νικήτας: Εγώ λέω το αφιέρωμά μας να είναι για όλα τα σημαντικά μέρη του τόπου μας!

Νουρ: Ωραία ιδέα! Έτσι, στο τέλος της εκδήλωσης, όλοι και όλες θα τον γνωρίζουμε καλύτερα.

Νικήτας: Προτείνω τότε να τραβήξουμε πολλές φωτογραφίες.

Πέντρο: Να πάρουμε συνέντευξη από παλιούς καταστηματαρχες.

Μελίνα: Γιατί όχι και από τον δήμαρχο;

Νόνα η Χελώνα: Να ηχογραφήσετε ήχους από την πόλη ή την ύπαιθρο στην οποία ζείτε, σε διαφορετικές ώρες της ημέρας. Μαθαίνει κανείς πολλά από τους ήχους...

Μελίνα: Να επισκεφτούμε τη βιβλιοθήκη της πόλης μας, μήπως υπάρχουν παλιές φωτογραφίες, γκραβούρες ή πίνακες ζωγραφικής.

Νικήτας: Να ανατρέξουμε στους υδροβιότοπους του νησιού μας, είναι και οι πρωταγωνιστές τους μέρος της ζωής του τόπου μας.

Πέντρο: Πώς όμως αυτά θα τα βάλουμε σε μια σειρά;

Μελίνα: Ας φανταστούμε ότι στον τόπο μας φτάνει ένα παιδί από μακριά... Δεν είναι και τόσο σπάνιο, σωστά.

Νουρ - Πέντρο: Σωστά, σωστά!

Μελίνα: Και θέλει να τον γνωρίσει για να μπορέσει γρήγορα να νιώσει άνετα και όμορφα στον τόπο αυτόν...

Νουρ: Εγώ θα ήθελα πρώτα να μου πει κάποιος τα πιο βασικά σημεία και πώς να πάω από το ένα μέρος στο άλλο.

Νόνα η Χελώνα: Με GPS!

Νικήτας: Σωστά, Χελώνα, μας τα λες! Ας φτιάξουμε λοιπόν μια ψηφιακή παρουσίαση, όπου θα βάλουμε σε φωτογραφίες κάθε σημείο του τόπου που πρώτα πρέπει να γνωρίσει κανείς.

Νουρ: Και να κάνουμε την εκδήλωσή μας διαδραστική! Να πηγαίνουμε από το ένα μέρος στο άλλο σύμφωνα με όσα μας ζητάει το κοινό.

Νόνα η Χελώνα: Άρα και περιπατητική!

Νικήτας: Πίσω από κάθε φωτογραφία θα βάλουμε ένα σύντομο βίντεο με μουσική ή με ήχο από τις συνεντεύξεις που θα έχουμε πάρει.

Μελίνα: Και μετά ή παράλληλα με το βίντεο θα παίζουμε μια μικρή θεατρική σκηνή. Αν, για παράδειγμα, το βίντεο παρουσιάζει το παλαιότερο καφενείο της περιοχής, εμείς θα παρουσιάσουμε...

Νουρ: ...έναν χορό που γινόταν εκεί, ενώ στην άκρη μια ομάδα παιδιών να παίζουν μουσική, άλλοι να τραγουδάνε κι άλλοι να τρώνε ένα γλυκό.

Πέντρο: Μου αρέσουν οι πάστες και τα γαλακτομπούρεκα! Να τα προσθέσουμε στα απαραίτητα σκηνικά αντικείμενα.

Μελίνα: Θέατρο παίζουμε! Δε θα έχει αληθινά γλυκά!

Πέντρο: Κρίμα πραγματικά!

Τι ταιριάζει

Στον κύκλο της ομάδας

Συζητάμε για όλα τα θεατρικά ή άλλα στοιχεία που χρησιμοποιήσαμε στο αφιέρωμά μας: κείμενα, τραγούδια, ήχους, φωτογραφίες, ζωγραφιές, βίντεο, αναμνήσεις, αφηγήσεις και άλλα πολλά! Ποια είναι αυτά; Στο πλαίσιο εδώ τα καταγράφουμε.

Κοίτα τι ανέβασα!

Ανεβάζουμε στην ψηφιακή τάξη στιγμιότυπα από το αφιέρωμα που φτιάξαμε.

Μάθημα 19. ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΜΕ ΤΙΣ ΚΟΥΚΛΕΣ, ΜΕ ΤΙΣ ΣΚΙΕΣ, ΜΕ ΤΙΣ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

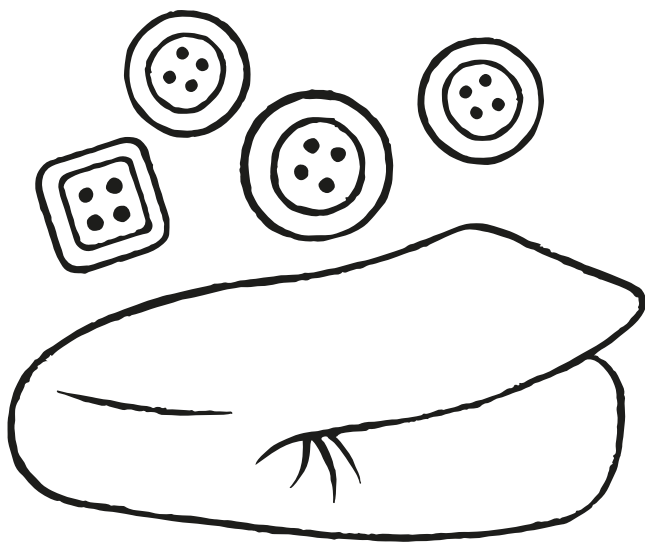

Τι συμβαίνει;

Νόνα η Χελώνα: Στο μάθημα αυτό που θέλει φαντασία, καλούμε όλους τους φίλους μας από τη «Φρουτοπία» του Ευγένιου Τριβιζά, καθώς και άλλα πολλά, φρούτα, λαχανικά, παντζάρια, τενεκέδες, μήλα και κεφτέδες, κλωστές και μαριονέτες, γάντια και χαρτοπολτό, να 'ρθουν όλα στον χορό του κουκλοθεάτρου και των αντικειμένων που κάνουν το θέατρο πολύ αγαπημένο!

Λιοντάρι (από το χέρι του Νικήτα): Επιτέλους σε αυτή την ιστορία θα έχω κι εγώ ρόλο πρωταγωνιστικό!

Νικήτας: Κι εγώ θα σας πω για το θέατρο σκιών και για το χοροθέατρο που τόσο αγαπώ!

Αυλαία... και πάμε!

Νόνα η Χελώνα: Ας παίξουμε με τις κούκλες και ας αυτοσχεδιάσουμε!

Νικήτας: Να μεταμορφώσουμε το σώμα μας σε μαριονέτα και να κινησουμε τα φανταστικά της νήματα!

Νουρ: Είμαστε έτοιμοι να φτιάξουμε δικές μας παραστάσεις και δρώμενα με κούκλες!

Νικήτας: Στη σκηνή του κουκλοθεάτρου ή σε όποια αυτοσχέδια σκηνή φανταστούμε!

Μελίνα: Γαντόκούκλες, δαχτυλόκούκλες, μαρότες, μαριονέτες είναι της μέρας μας οι παίκτες. Μα αν έχεις κι άλλη φαντασία, με όλα τα υλικά μπορείς να κάνεις εργασία!!!

Νόνα η Χελώνα: Εμπρός! Ας ζωγραφίσουμε τις παλάμες μας ή τα δάχτυλά μας, για να πάρουν κι εκείνα μέρος στα όνειρά μας!

Μελίνα: Το σκοτάδι να μη φοβηθείτε, καθώς από τις σκιές του φιγούρες θα βρείτε: ζώα, λουλούδια, κατασκευές, και προβολές φανταστικές!

Πέντρο: Από το σπίτι σας ό,τι κι αν βρείτε, ανακυκλώσιμο υλικό ή ό,τι άλλο που δε χρησιμοποιείτε, στην τάξη μας να φέρετε τα υλικά και θα τα μεταμορφώσουμε σε στοιχεία θεατρικά!

Νουρ: Καλά τα λόγια, πάμε στην πράξη!

Μάντεψε τα είδη της κούκλας

Ας ζεσταθούμε

Πέντρο: Ας κινηθούμε αργά, ας κινηθούμε γρήγορα, και τώρα ας χορέψουμε, κινούμενοι ελεύθερα στον χώρο, με τις δαχτυλόκουκλές μας.

Νόνα η Χελώνα: Δαχτυλόκουκλες που έχουμε φτιάξει μαζί ή που έχουμε ήδη μέσα στο μπαούλο της τάξης μας!

Λιοντάρι: Έχουμε κι εμείς ζωή, για αυτό παρακαλώ να μας δίνετε μεγάλη προσοχή!

Πέντρο: Θα παίζει μουσική και, όταν σταματά, ψάχνουμε να βρούμε μια δαχτυλόκουκλα που μοιάζει στη δική μας ή ανήκει στην ίδια κατηγορία!

Η δική σου παράσταση
κουκλοθεάτρου

Ας οργανωθούμε!

Λιοντάρι: Φέρτε κούκλες και πανιά, γάντια και σκεύη μαγειρικά, ζεσταθείτε, κινηθείτε, έτοιμοι για τη γιορτή για τα δικαιώματα των ζώων στη χώρα αυτή!

Πέντρο: Ζέσταμα σωματικό, κι όλοι μέσα στον χορό, σώμα, βλέμμα και φωνή, γάντια, κούκλες και...

Στο θέμα μας!

Ας παίξουμε
θέατρο σκιών

Νόνα η Χελώνα: Και τώρα ήρθε η ώρα για το «μαγικό πανί» που θα κρατώ εγώ και η Μελίνα, και εσείς πίσω από το πανί θα σκύψετε ώστε να μη φαίνεστε, πρωταγωνιστές θα είναι τα χέρια σας που σηκώνετε ψηλά, και οι δαχτυλόκουκλες ή οι κούκλες που θα χορέψουν μαζί σας τον χορό!

Μελίνα: Τον χορό των ζώων της θάλασσας!

Νουρ: Και των ζώων του δάσους και της άγριας φύσης!

Λιοντάρι: Να χορέψουμε και τα δικαιώματά μας ως ζώα. Κάθε χορός μας θα δείχνει κάθε δικαίωμα που έχουμε. Και γιατί όχι, μπορούμε να προσθέσουμε και συνθήματα και στίχους, για ένα χάπενινγκ μοναδικό!

Νουρ: Νόνα, μην ξεχάσεις να βγάλεις φωτογραφίες και να κρατήσεις σημειώσεις από το χάπενινγκ αυτό! Θα έχει κι ακροβατικά κι άλλα κόλπα μαγικά!

Πέντρο: Ακούγεται εξωπραγματικό, κι όμως είν' αληθινό!

Νόνα η Χελώνα: Προσοχή, να κάνετε προθέρμανση καλή, καθώς το θέατρο αυτό, όπως το λέτε το «κουκλο-θεατρικο-σωματικό», θέλει προετοιμασία στη φωνή, στο σώμα και στην ψυχή!!!

Στον κύκλο της ομάδας

Νουρ: Ας συζητήσουμε πώς αισθανόμαστε όταν εκφραζόμαστε με κούκλες, δαχτυλόκουκλες ή και με τα αντικείμενα που ζωντανέψαμε!

Νόνα η Χελώνα: Ωρα για να φτιάξουμε ένα ομαδικό κολάζ από τις φωτογραφίες που τραβήξαμε, από τους αυτοσχεδιασμούς που κάναμε και τους στίχους που γράψαμε! Εκφραστείτε ελεύθερα, ζωγραφίζοντας, γράφοντας και συμπληρώνοντας με τον δικό σας τρόπο την ομαδική μας δημιουργία!

Ατομική δημιουργία

Με βάση την κούκλα ή το αντικείμενο που εμψύχωσα στους αυτοσχεδιασμούς, συμπληρώνω τα στοιχεία της ταυτότητάς της και γράφω απόσπασμα από το ημερολόγιό της.

Κοίτα τι ανέβασα!

Ανεβάζουμε το ομαδικό κολάζ στην ψηφιακή μας τάξη, ως φωτογραφία.

Αναρτώ τις προσωπικές μου δημιουργίες από τις κούκλες που χρησιμοποίησα ή δημιούργησα (φωτογραφία από χέρια, δάχτυλα, κατασκευές, δαχτυλόκουκλες κ.ά.) και γράφω ελεύθερα μια φράση για την κάθε φωτογραφία. Ενώνουμε τις φωτογραφίες και κάνουμε μια ψηφιακή έκθεση!

Προαιρετικά, αναρτώ ένα απόσπασμα από το ημερολόγιο της κούκλας ή του αντικειμένου που εμψύχωσα.

ΓΛΩΣΣΑΡΙ

A

Ανάποδος καθρέφτης: Στεκόμαστε ο ένας απέναντι από τον άλλον και κάνουμε το αντίθετο απ' ό,τι βλέπουμε.

Αναστοχαστική συζήτηση: Η συζήτηση που κάνουμε στην ομάδα μας μετά το τέλος της συμμετοχής μας σε μια θεατρική διαδικασία και έχει σκοπό να μας βοηθήσει να εκφράσουμε τις σκέψεις και τα συναισθήματά μας, να συνεχίσουμε να διερευνούμε ένα θέμα, να προβληματιστούμε για όσα βιώσαμε, αλλά και να μπορέσουμε να λειτουργήσουμε σε παρόμοιο πλαίσιο ακόμα καλύτερα την επόμενη φορά.

Ανίχνευση της σκέψης: Ανακαλύπτουμε με ερωτήσεις και απαντήσεις τι μπορεί να σκέφτεται ο ρόλος που υποδυόμαστε και απαντάμε σε ερωτήσεις σχετικές με το ποιο είμαστε, πώς αισθανόμαστε και πού βρισκόμαστε (μέσα όμως από τους ρόλους μας). Με αυτόν τον τρόπο, μοιραζόμαστε σκέψεις και συναισθήματα του ρόλου μας που δεν είναι γνωστά ως τώρα από την ιστορία ή που δε φαίνονται καθαρά από τη στάση του σώματός μας. Κάνουμε ερωτήσεις στους ρόλους μιας παγωμένης εικόνας ή μίας ιστορίας, μέσα από τις οποίες προσπαθούμε να καταλάβουμε τι σκέφτεται, τι νιώθει, τι φοβάται, τι ελπίζει ένας ρόλος και ό,τι άλλο ζητάμε να διερευνήσουμε γύρω από αυτόν.

Ασκήσεις αναπνοής: Οι ασκήσεις αναπνοής είναι πολύ χρήσιμες γιατί μαθαίνουμε να αναπνέουμε σωστά. Μαθαίνουμε να ελέγχουμε την αναπνοή μας, ενώ ταυτόχρονα συγκεντρωνόμαστε και χαλαρώνουμε.

Αυτοσχεδιασμός: Μέθοδος θεατρική, από τη φύση της αυτοσχεδιαστική! Είναι μία αυθόρμητη δραστηριότητα που ενεργοποιεί την ομάδα γύρω από κάποιο ερέθισμα-σημείο εκκίνησης. Ξεκινώντας από κάτι που μας έκανε εντύπωση ή μας προβλημάτισε, μπορούμε να δημιουργήσουμε μία αυθόρμητη θεατρική δράση μόνοι μας ή σε συνεργασία με την ομάδα μας. Δε χρειάζεται να χρησιμοποιήσουμε κάποιο κείμενο, απαραίτητα όμως υλικά του αυτοσχεδιασμού είναι η φαντασία, η επικοινωνία και η έκφραση. Ο αυτοσχεδιασμός αξιοποιείται στο μάθημα, στην πρόβα, έως και στην παράστα-

ση! Μπορούμε στην πρόβα να συζητήσουμε κάποιες ιδέες για τον αυτοσχεδιασμό μας, αλλά κατά την παρουσίαση του αυτοσχεδιασμού να λειτουργήσουμε αυθόρμητα, με βάση τα όσα γίνονται στη σκηνή. Ακόμα όμως κι αν ο αυτοσχεδιασμός δεν έχει προγραμματιστεί, έχει αρχή, μέση και τέλος και πρόκειται για μια ολοκληρωμένη θεατρική δράση.

Αυτοσχεδιασμοί: Ατομικά ή σε ομάδες, δημιουργείτε αυτοσχέδιες σκηνές ή δράσεις, με βάση ένα συγκεκριμένο θέμα, σημείο εκκίνησης ή οδηγίες. Ας αυτοσχεδιάσετε με κίνηση, λόγο, σωματική έκφραση ή με όποιο θεατρικό τρόπο επιλέξετε!

Γ

Γαντόκουκλες: Η κούκλα φοριέται στο χέρι ως γάντι, η παλάμη μας αποτελεί το σώμα της, και το κεφάλι της κούκλας κινείται από τον δείκτη ή και τον παράμεσο, ενώ τα χέρια της από τον αντίχειρα και το μεσαίο δάχτυλο ή και το μικρό. Οι γαντόκουκλες είναι εμπνευσμένες από γνωστά παραμύθια, μύθους και στοιχεία πολιτισμού, και δίνουν ζωή στην αφήγηση κάθε ιστορίας.

Γερανός: Πολλές φορές στις ιστορίες του αρχαίου ελληνικού θεάτρου οι ηθοποιοί έπαιζαν τον ρόλο των θεών, οι οποίοι εμφανίζονταν και έδιναν τη λύση ή βοηθούσαν στη συνέχιση της πλοκής. Για να δημιουργήσουν την αίσθηση ότι εμφανίζονταν από τον ουρανό χρησιμοποιούσαν έναν γερανό, μία μεγάλη μηχανή με τροχαλίες και σχοινιά, που σήκωνε ψηλά τον ηθοποιό και τον κατέβαζε με αργή κίνηση στη σκηνή, δίνοντας την αίσθηση ότι πετάει.

Γλύπτης-Γλυπτό: Χωρίζετε σε ζευγάρια όπου ο Α΄ είναι ο γλύπτης και ο Β΄ το γλυπτό. Ο γλύπτης κατευθύνει το γλυπτό με κινήσεις και εκφράσεις, δημιουργώντας μια συγκεκριμένη στάση ή εικόνα. Ο γλύπτης χειρίζεται με ήρεμες κινήσεις και με σεβασμό το γλυπτό του.

Γυαλιά εικονικής πραγματικότητας: Ίσως να έχετε δοκιμάσει γυαλιά εικονικής πραγματικότητας σε βιντεοπαιχνίδια. Ο εξοπλισμός αυτός μας βοηθάει να ταξιδέψουμε σε μαγικούς ψηφιακούς κόσμους, να δούμε σκηνές και πλάσματα που εξαφανίζονται αμέσως μόλις αφαι-

ρέσουμε τα γυαλιά από τα μάτια μας. Τα γυαλιά αυτά με μεγάλη προσοχή και ειδικό σχεδιασμό μπορούν να χρησιμοποιηθούν και στο θέατρο, καθώς φορώντας τα κανείς έχει την αίσθηση ότι βρίσκεται μέσα σε έναν θεατρικό χώρο και βλέπει μία ολόκληρη θεατρική παράσταση. Αξιοποιώντας και άλλα εργαλεία, μπορεί να αλληλεπιδράσει και να αλλάξει ή να «παιξει» ο ίδιος ή η ίδια με όλα όσα βλέπει γύρω του.

Δ

Δάσκαλος σε ρόλο: Είναι μία θεατροπαιδαγωγική μέθοδος κατά την οποία ο εκπαιδευτικός μπαίνει σε ρόλο και γίνεται ένας από τους ήρωες της ιστορίας, εξελίσσοντας τη δράση, κάνοντας ερωτήσεις και προκαλώντας απαντήσεις, εντός και εκτός ρόλου.

Δαχτυλόκουκλα: Η δαχτυλόκουκλα είναι ένα είδος κούκλας που φοράμε στα δάχτυλα για να παίξουμε κουκλοθέατρο, εφαρμόζει σε κάποιο δάχτυλο του κουκλοπαίχτη και ζωντανεύει με την κίνηση των δαχτύλων μας, με τη φωνή και τη ζωή που θα της δώσουμε!

Διάδρομος της συνείδησης: Σχηματίζουμε όρθιοι δύο παράλληλες γραμμές, απέναντι ο ένας από τον άλλον. Σαν να δημιουργούμε ένα τούνελ. Από τη μέση περνάει ένα παιδί, που υποδύεται έναν ρόλο, και μπορούμε να του πούμε κάτι. Η μία πλευρά υποστηρίζει μία άποψη και η άλλη πλευρά συνήθως την αντίθετη. Περνώντας το παιδί σε ρόλο του ήρωα της ιστορίας μέσα από τον διάδρομο, ακούει τα διαφορετικά επιχειρήματα και βγαίνοντας παίρνει την απόφασή του. Με τη συμμετοχή μας στον διάδρομο αυτόν, μπορούμε να του πούμε κάτι που νιώθουμε ή σκεφτόμαστε.

Διάλογος: Συνομιλία ανάμεσα σε δύο ή περισσότερα πρόσωπα. Συνομιλούν δύο ή περισσότεροι ήρωες ή ένα πρόσωπο συνομιλεί με ένα ζώο ή με ένα φανταστικό ή άψυχο ον.

Διασκευή: Η μετατροπή ενός είδους κειμένου σε άλλο είδος κειμένου.

Διερευνητική Δραματοποίηση: Μια θεατρική μέθοδος με την οποία μαθαίνουμε για μια ιστορία, μια κατάσταση, ένα πρόσωπο, ένα παραμύθι, μέσα από ερωτήσεις, απαντήσεις και πολλές θεατρικές τεχνικές. Με τις τεχνικές της διερευνητικής δραματοποίησης, μπορούμε να καταλάβουμε καλύτερα ιστορίες,

μύθους, παραμύθια που όλοι ξέρουμε, και να μπούμε στη θέση των ηρώων. Στη διερευνητική δραματοποίηση αρχικά παίζουμε παιχνίδια για να γνωριστούμε και να γίνουμε ομάδα, μετά ερχόμαστε σε επαφή με ένα κείμενο ή ένα ερέθισμα και μετά με διάφορες θεατρικές τεχνικές διερευνούμε, δηλαδή προσπαθούμε να κατανοήσουμε καλύτερα, τους ρόλους και τις διαφορετικές πτυχές μιας ιστορίας. Παίζουμε θέατρο, συζητάμε και στο τέλος μοιραζόμαστε την εμπειρία μας.

Δοσμένες συνθήκες: Οι συνθήκες που δίνονται μέσα από το θεατρικό έργο ή τον σκηνοθέτη, για να μπορέσουμε να αυτοσχεδιάσουμε ή να παίξουμε μία σκηνή. Περιλαμβάνουν στοιχεία όπως πρόσωπα, τόπος, χρόνος, προθέσεις, γεγονότα κ.ά.

Δραματικό κείμενο: Είναι το κείμενο σε μορφή διαλόγου, που γράφεται με σκοπό να παιχτεί στη θεατρική σκηνή μπροστά σε κοινό.

Δραματοποίηση: Είναι η βιωματική διαδικασία κατά την οποία παίρνουμε μία ιστορία, ένα οποιοδήποτε ερέθισμα, ή και ένα μάθημα, και τα δραματοποιούμε μέσα από ρόλους, αξιοποιώντας δομικά στοιχεία του θεάτρου και του δράματος (χώρος, χρόνος, χαρακτήρες, σύγκρουση, δραματική ένταση, οπτική γωνία, εκφραστικά μέσα κ.ά.). Η δραματοποίηση μπορεί να οδηγήσει και σε παράσταση ή παρουσίαση.

Ε

Εκκύκλημα: Κάποιες φορές, στις ιστορίες που παρουσιάζονταν στο θέατρο στην αρχαιότητα, υπήρχαν σκηνές σκληρές, όπως μάχες και τραυματισμοί. Αυτές οι σκηνές δε συνέβαιναν μπροστά στο κοινό, αλλά για να τις δείξουν χρησιμοποιούσαν το εκκύκλημα, μια ειδική πλατφόρμα με ρόδες που μπορούσαν να την κυλήσουν πάνω στη σκηνή. Για παράδειγμα, ένας «τραυματισμένος ήρωας» εμφανιζόταν και εξαφανιζόταν από τη σκηνή πάνω στο εκκύκλημα, χωρίς το κοινό να δει πώς «έγινε ο τραυματισμός του».

Εξωθεατρικός χώρος: Ένας οποιοσδήποτε μη θεατρικός χώρος, που διαμορφώνεται για να παρουσιαστεί μια παράσταση ή μια θεατρική δράση (για παράδειγμα ένα κάστρο, μια πλατεία, ένας προαύλιος χώρος κ.ά.).

Επίδαυρος: Περιοχή της Πελοποννήσου, γνωστή για το αρχαίο θέατρο που ανακαλύφθηκε εκεί. Το Αρχαίο Θέατρο της Επίδαυρου διακρίνεται για την πολύ καλή ακουστική του και σε αυτό παίζονται ακόμα και σήμερα, κάθε καλοκαίρι, θεατρικές παραστάσεις.

Εργαστήρι γραφής: Κατά τη διάρκεια ενός εργαστηρίου γραφής χρησιμοποιούμε ιστορίες, εικόνες, κείμενα, ρόλους, γινόμαστε συγγραφείς και γράφουμε τα δικά μας νέα κείμενα μέσα από ή για συγκεκριμένους ρόλους.

Z

Ζογκλέρ: Αυτός που πραγματοποιεί εντυπωσιακές ταχυδακτυλουργικές ή ακροβατικές επιδείξεις ή δράσεις και ξεσηκώνει το κοινό που συναντά τυχαία στον δρόμο, παίζοντας με μπάλες και άλλα αντικείμενα.

H

Ηχητική εγκατάσταση: Τα ηχεία και τα μικρόφωνα χρησιμοποιούνται στο θέατρο με σκοπό όχι μόνο να βοηθήσουν τη μουσική και τους ηθοποιούς να ακουστούν πιο καθαρά και δυνατά, αλλά και να κάνουν το τελικό αποτέλεσμα πιο εντυπωσιακό και επιβλητικό. Σήμερα γίνονται ειδικές μελέτες σε έναν θεατρικό χώρο για τα σημεία στα οποία θα πρέπει να μπουν τα ηχεία προκειμένου το αποτέλεσμα να είναι όσο το δυνατόν πιο ρεαλιστικό και λειτουργικό.

Ηχώ: Το φαινόμενο της επανάληψης του ήχου που χτυπάει πάνω σε εμπόδια. Εδώ στο παιχνίδι χρησιμοποιείται λόγω της επανάληψης των ήχων που παράγονται από τους μαθητές.

Θ

Θεατής-ηθοποιός/Δρων θεατής (Spectator): Στο Θέατρο Φόρουμ του Αουγκούστο Μποάλ ένας θεατής μπορεί να αντικαταστήσει ένα πρόσωπο του έργου και να γίνει θεατής-ηθοποιός. Το Θέατρο του Καταπιεσμένου του Μποάλ στηρίζεται στην ενεργή συμμετοχή των θεατών στη δράση σε όλη τη διάρκεια του έργου.

Θέατρο αντικειμένων: Πώς μπορούμε να κάνουμε θέατρο με αντικείμενα; Με το θέατρο των αντικειμένων, κάνουμε θέατρο με ό,τι αντικείμενα μπορείτε να φανταστείτε, αξιοποιώντας κινητό και ευέλικτο σκηνικό, καθώς και συνδυασμό ηθοποιού και φιγούρας ή αντικειμένων.

Θεατρική παράσταση: Η παρουσίαση ενός θεατρικού έργου στη θεατρική σκηνή, από συγκεκριμένους συντελεστές, σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο, με διαφορετικά θεατρικά μέσα και μεθόδους δημιουργίας και σκηνοθεσίας.

Θεατρική σύμβαση: Η διαδικασία κατά την οποία οι ηθοποιοί και οι θεατές αποδέχονται ότι όσα βλέπουν στη σκηνή θα τα αντιμετωπίσουν και θα τα καταλάβουν ως αληθινά για όση ώρα διαρκεί η παράσταση, παρόλο που ξέρουν ότι κάτι τέτοιο δεν ισχύει στην πραγματικότητα.

Θεατρικό αναλόγιο: Με το θεατρικό αναλόγιο τα παιδιά μπορούν να παρουσιάσουν ένα θεατρικό έργο ή άλλους είδους κείμενο, με εκφραστική ανάγνωση και με ή χωρίς τη συνοδεία μουσικής, τεχνολογίας ή και άλλων τεχνών. Το θεατρικό αναλόγιο μπορεί να αποτελέσει ένα προστάδιο, πριν παρουσιαστεί το έργο στη σκηνή σε θεατρική παράσταση, ή και να αποτελέσει μια αυτόνομη και αυτοτελή δράση και μορφή του θεάτρου στην εκπαίδευση.

Θεατρικό παιχνίδι: Θεατρική μέθοδος που συνδυάζει το θέατρο και το παιχνίδι και αναπτύσσεται σε εξελικτικά, δημιουργικά στάδια. Χαλαρώνουμε, προετοιμάζουμε το σώμα μας για όσα θα συμβούν στη συνέχεια, δοκιμάζουμε τις δικές μας εκδοχές πάνω σε ρόλους και καταστάσεις, αυτοσχεδιάζουμε και τέλος συζητάμε και μοιραζόμαστε τις σκέψεις και τα συναισθήματά μας. Στην πραγματικότητα, παίζουμε ρόλους ακολουθώντας μια συνθήκη και καταλαβαίνουμε κάποιες έννοιες που είναι πολύ σημαντικές στο θέατρο, όπως οι θεατρικοί ρόλοι και η σύμβαση.

Θεατρικό/δραματικό κείμενο: Το θεατρικό ή δραματικό κείμενο προορίζεται, συνήθως, για να παιχτεί στο θέατρο. Έχει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά στη μορφή του, με κυριότερα τον χωρισμό σε πράξεις και σκηνές, τον διάλογο και τις σκηνικές οδηγίες.

Θεατρικός ρόλος: Το πρόσωπο που υποδύονται οι ηθοποιοί στο θέατρο, μέσα από τους θεατρικούς ρόλους που αναλαμβάνουν. Μιλούν, κινούνται, ενεργούν σαν να είναι κάποιιοι άλλοι.

Θεατρικός συγγραφέας: Ο συγγραφέας που γράφει δραματικά κείμενα, δηλαδή κείμενα σε μορφή διαλόγου με σκοπό να παιχτούν στη θεατρική σκηνή μπροστά σε κοινό.

Θέατρο δρόμου: Θέατρο που γίνεται σε δημόσιους χώρους, σε δρόμους, πλατείες, σε μέσα μαζικής μεταφοράς, σε κτίρια κ.ά. προσπαθώντας να ανατρέψει την καθημερινότητα των πολιτών και να τους ευαισθητοποιήσει.

Θέατρο σκιών: Θεατρικό είδος στο οποίο πρωταγωνιστούν φιγούρες προβαλλόμενες σε οθόνη ή πανί προβολής με τη βοήθεια φωτεινής πηγής, ένα από τα αρχαιότερα είδη θεατρικού θεάματος. Για την εμπύχωση των φιγούρων υπάρχουν ειδικές λαβίδες που είναι επάνω σε καίρια σημεία και προσφέρουν την αίσθηση της ευλυγισίας και της ζωντανίας. Στο θέατρο σκιών η ζωντανή μουσική αποτελεί, συχνά, μέρος της παράστασης.

Θέατρο Φόρουμ: Είναι ένα διαδραστικό είδος του σύγχρονου θεάτρου, ιδρυτής του οποίου είναι ο Βραζιλιάνος σκηνοθέτης και ακτιβιστής Αουγκούστο Μποάλ (1931-2009). Ανήκει στο Θέατρο του Καταπιεσμένου. Στο πλαίσιο του Θεάτρου Φόρουμ, τα έργα παίζονται σε δημόσιους χώρους και πλατείες, οι θεατές μπορούν να λάβουν μέρος στη διαδικασία της παράστασης και να αντικαταστήσουν, σε συγκεκριμένα σημεία, τους ηθοποιούς. Σκοπός είναι η ευαισθητοποίηση των θεατών σε κοινωνικά θέματα.

Θεός Διόνυσος: Σημαντικός θεός των Αρχαίων Ελλήνων. Σύμφωνα με την αρχαία ελληνική μυθολογία, ήταν προστάτης του κρασιού, της χαράς και του θεάτρου, γι' αυτό και προς τιμήν του γίνονταν θεατρικοί αγώνες στην αρχαιότητα.

Κ

Καρέκλα των αποκαλύψεων/ερωτήσεων: Θεατρική τεχνική σύμφωνα με την οποία σε μία καρέκλα κάθεται ένα παιδί το οποίο, παίζοντας έναν ρόλο, απαντάει σε ερωτήσεις που του θέτει η ομάδα. Οι ερωτήσεις αυτές, δηλαδή, γίνονται από τα υπόλοιπα παιδιά της τάξης, που μπορούν κι αυτά με τη σειρά τους να ρωτούν μέσα από ρόλους, υποδυόμενα κάποιον χαρακτήρα της ιστορίας. Στη θέση των παιδιών μπορεί να λάβει μέρος και ο εκπαιδευτικός στην παραπάνω διαδικασία.

Κάρλο Γκολντόνι: Θεατρικός συγγραφέας που έζησε τον 18ο αιώνα και έγραψε εξαιρετικές κωμωδίες, εμπνευσμένες από την commedia dell'arte.

Κατ' ιδίαν: Όταν ο ήρωας, στο πλαίσιο διαλόγου, συνομιλεί για λίγο με τον εαυτό του και όχι με τον συνομιλητή του, ώστε να αποκαλύψει στο κοινό τη σκέψη του.

Καταπακτή: Η καταπακτή χρησιμοποιείται στο θέατρο από τα πολύ παλιά χρόνια. Είναι μια μικρή μυστική πόρτα που βρίσκεται στο πάτωμα της σκηνής. Από αυτή την πόρτα μπορεί να εμφανιστεί ή να εξαφανιστεί κάποιος χαρακτήρας της παράστασης με μεγάλη ευκολία, κάνοντας το αποτέλεσμα πολλές φορές να μοιάζει «μαγικό». Φανταστείτε μία κρυφή έξοδο από την οποία εξαφανίζονται και εμφανίζονται οι ηθοποιοί στη σκηνή με ταχύτητα και ευκολία.

Κωνσταντίν Στανισλάφσκι (1863-1938): Ρώσος ηθοποιός και σκηνοθέτης, που άσκησε μεγάλη επιρροή με το έργο του σε ολόκληρο τον κόσμο. Δημιούργησε το «Σύστημα Στανισλάφσκι», το οποίο στόχευε στην εκπαίδευση των ηθοποιών με σκοπό την αληθοφανή υποκριτική στην παράσταση. Ήταν ο ιδρυτής του Θεάτρου Τέχνης της Μόσχας.

Κριτικός θεάτρου: Ο κριτικός που παρακολουθεί θεατρικές παραστάσεις και τις αξιολογεί σύμφωνα με το καλλιτεχνικό αποτέλεσμα που παρουσιάζουν. Ο κριτικός θεάτρου γράφει την κριτική του και τη δημοσιεύει, για να ενημερώσει το κοινό. Στις κριτικές συνήθως βάζουν και αστεράκια.

Μ

«Μαγικό εάν»: Ο τρόπος για να ενεργοποιηθεί η φαντασία μέσα από τις δοσμένες συνθήκες. Οι ηθοποιοί απαντούν στο ερώτημα: «Τι θα έκανα ή πώς θα ένιωθα εάν ήμουν στη θέση του ρόλου μου;».

Μανδύας του ειδικού: Θεατρική τεχνική, σύμφωνα με την οποία παίζουμε τον ρόλο κάποιου ειδικού. Δηλαδή κάποιου που γνωρίζει πάρα πολύ καλά ένα αντικείμενο. Ψάχνουμε πληροφορίες με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού και ερευνούμε το θέμα της ιστορίας μας. Έτσι, βλέπουμε την ιστορία μας και από μία άλλη ματιά.

Μαριονέτα: Είναι η κούκλα που κινείται με σχοινιά και η προέλευση της ονομασίας της είναι η γαλλική λέξη marionette. Η μαριονέτα κατασκευάζεται συνήθως από ξύλο, ύφασμα, πετρελαιμένο χαρτί ή και από πιο απλά υλικά.

Μαρότα: Πρόκειται για κούκλα ράβδου, η ονομασία της οποίας προέρχεται από τη γαλλική λέξη marotte, που σημαίνει ραβδί με κωμική κεφαλή με κουδουνάκια που χρησιμοποιούσαν παλιά οι γελωτοποιοί για να διασκεδάσουν τον κόσμο. Η κούκλα κινείται με άκαμπτο ξύλινο ραβδί που διαπερνάει το σώμα της και καταλήγει στο κεφάλι της. Κατασκευάζεται από ξύλο, ύφασμα, χαρτόνι, χαρτοπολτό, ξυλοπολτό, φελιζόλ.

Μασκαράτα: Είναι μια παρέλαση ή χορός μεταμφιεσμένων την περίοδο του καρναβαλιού.

Μονόλογος: Πρόκειται για εκτενή και συνεχή λόγο που γίνεται από ένα μόνο πρόσωπο χωρίς να διακόπτεται από άλλο. Επίσης, μονόλογος είναι και ένα θεατρικό έργο που παίζεται από έναν μόνο ηθοποιό.

Ο

«Οδυσσεβάχ»: Θεατρικό έργο της Ξένιας Καλογεροπούλου, που στηρίζεται στην «Οδύσεια», τις «Χίλιες και μία νύχτες» και άλλα λαϊκά παραμύθια. Το όνομα «Οδυσσεβάχ» προκύπτει από την ένωση των ονομάτων Οδυσσέας και Σεβάχ. Έχει μεταφραστεί σε οχτώ γλώσσες και έχει παιχτεί σε διεθνείς επαγγελματικές και σχολικές θεατρικές σκηνές.

«Όρνιθες»: Μια από τις πιο πολυπαιγμένες κωμωδίες του αρχαίου Έλληνα κωμωδιογράφου Αριστοφάνη (445 π.Χ. – 386 π.Χ.)

Π

Παγωμένες εικόνες: Πρόκειται για θεατρική τεχνική κατά την οποία δημιουργούμε με τα σώματά μας μία εικόνα ή μία σκηνή από μία ιστορία ή κάθε είδος κειμένου. Αφού συζητήσουμε την ιστορία μας με την ομάδα μας, αποφασίζουμε το στιγμιότυπο που θέλουμε να δημιουργήσουμε με τα ακινητοποιημένα σώματά μας. Στη συνέχεια, παίρνουμε την κατάλληλη στάση έτσι ώστε ο θεατής που θα δει την εικόνα να μπορεί να καταλάβει για ποια σκηνή της ιστορίας πρόκειται ή να μπορεί να αντιληφθεί τι συμβαίνει πίσω από την «ιστορία της εικόνας».

Παιχνίδι ρόλου: Παίζουμε έναν ρόλο, σκεφτόμαστε, ενεργούμε και μιλάμε όπως αυτός. Αντιμετωπίζουμε μια κατάσταση σαν να είμαστε αυτός ο ρόλος, λύνουμε τα προβλήματά του, σκεφτόμαστε όπως θα έκανε αυτός και συζητάμε με τους υπόλοιπους ρόλους.

Παιχνίδια εμπιστοσύνης: Συμμετέχετε σε δραστηριότητες που σας βοηθούν να ενισχύσετε την εμπιστοσύνη μεταξύ σας. Για παράδειγμα, σε ένα παιχνίδι, ένας/μία από εσάς πέφτει προς τα πίσω και οι υπόλοιποι τον/τη στηρίζετε, δημιουργώντας ένα «τείχος προστασίας» που τον/την προστατεύει από το να πέσει.

Παιχνίδια ενεργοποίησης ομάδας: Χωρίζετε σε ομάδες και συμμετέχετε σε διασκεδαστικά παιχνίδια που έχουν στόχο το ομαδικό παιχνίδι.

Παντομίμα: Είναι ένας τρόπος να επικοινωνούμε και να μεταδίδουμε μηνύματα στους άλλους ανθρώπους χωρίς να χρησιμοποιούμε την ομιλία. Αντί για φωνή και λέξεις μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το σώμα μας, χειρονομίες, καθώς και εκφράσεις του προσώπου μας. Πώς μπορείς να παίζεις και να διηγείσαι ιστορίες χρησιμοποιώντας μόνο τις κινήσεις του σώματός σου, χωρίς να μιλάς καθόλου; Μπορείς να κάνεις πως τρως, πως τρέχεις ή ό,τι άλλο φανταστείς, μόνο με χειρονομίες! Υπάρχει επίσης διακριτό είδος θεάτρου, το θέατρο παντομίμας.

Παρουσίαση: Η παρουσίαση είναι βασικό μέρος της Θεατρικής Αγωγής. Οι ομάδες, μετά την επεξεργασία ενός θέματος, συνήθως δείχνουν το συλλογικό τους αποτέλεσμα στο σύνολο της τάξης ή και σε κοινό. Οι παρουσιάσεις μπορούν να έχουν διάφορες μορφές: παγωμένες εικόνες, αυτοσχεδιασμούς, γραπτό κείμενο, εικαστική αναπαράσταση, ψηφιακή αφήγηση, θεατρική παράσταση κ.ά.

Περιπατητικό δρώμενο (ή περιπατητική δράση): Ένα δρώμενο το οποίο υλοποιείται στο πλαίσιο ενός δημιουργικού, καλλιτεχνικού περιπάτου που οδηγεί τους συμμετέχοντες να πάρουν μέρος στη δράση και να μετακινηθούν από σημείο σε σημείο, όπου τους οδηγούν οι ηθοποιοί-περφόρμερς που το υλοποιούν, με βάση τον σχεδιασμό του από τους δημιουργούς. Μπορεί να έχει ιστορικό, πολιτιστικό, κοινωνικό, πολιτικό ή προσωπικό χαρακτήρα και περιεχόμενο.

Περιστρεφόμενη σκηνή: Σκεφτείτε έναν μεγάλο κυκλικό δίσκο που γυρνάει εμφανίζοντας και κρύβοντας οτιδήποτε τοποθετήσουμε πάνω του σε συγκεκριμένα σημεία. Πρόκειται για μια εντυπωσιακή τεχνολογία, η οποία

χρησιμοποιείται στο θέατρο για να αλλάζει το σκηνικό με τρόπο γρήγορο και εύκολο. Φανταστείτε ότι, από έναν εσωτερικό χώρο ενός παλατιού, η ιστορία θα πρέπει να συνεχιστεί στον εξωτερικό χώρο ενός κήπου. Σίγουρα θα χρειαζόταν πολύς χρόνος μέχρι να αλλάξει ολόκληρο το σκηνικό. Αν όμως το σκηνικό είναι ήδη έτοιμο στο πίσω μέρος της σκηνής και αν αυτή περιστραφεί κυκλικά, τότε αυτό θα εμφανιστεί μπροστά στο κοινό με τρόπο γρήγορο και σίγουρα εντυπωσιακό.

Περπάτημα: Το περπάτημα είναι μια από τις πιο γνωστές μορφές ζεστάματος για την έναρξη των μαθημάτων της Θεατρικής Αγωγής και το συναντάμε σε πολλές παραλλαγές. Βοηθάει να ενεργοποιηθούμε και να συγκεντρωθούμε!

Πολλαπλά σκηνικά: Πρόκειται για έναν ακόμα τρόπο εναλλαγής του σκηνικού μίας θεατρικής παράστασης. Σκεφτείτε πολλούς διαφορετικούς πίνακες ζωγραφικής που απεικονίζουν διαφορετικά τοπία (το εσωτερικό ενός σπιτιού, την εξοχή, ένα χιονισμένο βουνό, μια σχολική αίθουσα κ.ά.) ανάλογα με την ιστορία και την πλοκή. Οι πίνακες μπορούν να βρίσκονται ο ένας πίσω από τον άλλο με τη σειρά που πρέπει να εμφανιστούν, και έτσι μπορούν γρήγορα και εύκολα, αφού συρθούν, να μετατρέψουν το τοπίο και να δημιουργήσουν την αίσθηση ότι η δράση μεταφέρεται κάθε φορά σε έναν διαφορετικό χώρο. Η περιστρεφόμενη σκηνή είναι ένας ακόμη τρόπος για να αλλάξουν τα πολλαπλά σκηνικά, ενώ και η αυλαία μπορεί να αξιοποιηθεί για τον ίδιο σκοπό.

Πολυθέαμα: Αποτελεί μία από τις πιο σύνθετες μορφές πολιτιστικής εκδήλωσης στον χώρο του σχολείου, η οποία μπορεί να εμπεριέχει πολλές μορφές, είδη και τεχνικές του θεάτρου, καθώς και τη συμβολή όλων των τεχνών στην εκπαίδευση: θέατρο, μουσική, χορός, εικαστικά, κινηματογράφος και τεχνολογίες αλληλοεπιδρούν σε ένα δημιουργικό γαϊτανάκι των τεχνών για τα παιδιά.

Προβολέας: Ο προβολέας μοιάζει με τη συσκευή που έχουμε στην τάξη μας. Χρησιμοποιώντας τον μπορούμε να προβάσουμε στον τοίχο ή σε ειδικές οθόνες εικόνες και video. Νομίζουμε πως μπορείτε εύκολα να φανταστείτε πόσο χρήσιμη είναι μία τέτοια λειτουργία για το θέατρο. Σήμερα υπάρχουν εξειδικευμένοι προβολείς, οι οποίοι προγραμματίζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να προβάουν εικόνες

σε έναν πολύ συγκεκριμένο και οριοθετημένο χώρο πάνω ή γύρω από τη σκηνή, ενώ ακόμα μπορούμε συχνά να δούμε εικόνες να προβάλλονται πάνω στα σώματα των ηθοποιών και να κινούνται ή να «αντιδρούν» με τρόπο ανάλογο των κινήσεων αυτών.

Σ

Σταθερό αυτόματο θέατρο του Ήρωνα: Ο Ήρωνας ο Αλεξανδρινός έζησε στα αρχαία χρόνια και ήταν ένας πολύ έξυπνος και εφευρετικός άνθρωπος. Στις πρωτότυπες κατασκευές και τις εφευρέσεις του ανήκει και το σταθερό αυτόματο θέατρο, μέσα από το οποίο μπορούσε κανείς να δει μία ολόκληρη παράσταση, χωρίς όμως ηθοποιούς. Για να το φτιάξει χρησιμοποίησε διάφορα μηχανήματα και εργαλεία. Η κατασκευή έμοιαζε με ένα κουτί μέσα στο οποίο υπήρχαν φιγούρες και κούκλες που κινούνταν εξαιτίας ενός ειδικού συστήματος με σχοινιά και γρανάζια. Μπορούμε να πούμε ότι ήταν ένα μικρό «ρομπότ» που διηγούνταν μία ιστορία με τρόπο που έμοιαζε τότε μαγικός.

Συννεφόμελο: Μια εικόνα που περιλαμβάνει πολλές λέξεις σχετικές με ένα συγκεκριμένο θέμα.

Συντελεστές παράστασης: Οι επαγγελματίες του θεάτρου που χρειάζονται για να πραγματοποιηθεί μια θεατρική παράσταση. Οι συντελεστές παράστασης συνεργάζονται μεταξύ τους για ένα συλλογικό αποτέλεσμα. Ορισμένοι συντελεστές παράστασης είναι ο σκηνοθέτης, ο ηθοποιός, ο σκηνογράφος κ.ά.

Σωματικό θέατρο: Σύγχρονο είδος του θεάτρου στο οποίο η εξέλιξη της δράσης ή της αφήγησης γίνεται μέσω σωματικών δράσεων, χειρονομιών, κινήσεων, χορογραφιών και σωματικής έκφρασης των θεματικών και του περιεχομένου.

Τ

Ταμπουρίνο: Κρουστό, στρογγυλό όργανο που όταν το χτυπήσουμε με την μπαγκέτα παράγει ήχο. Είναι πολύ χρήσιμο στο μάθημα της Θεατρικής Αγωγής γιατί, εκτός από τα παιχνίδια ρυθμού, βοηθάει στις δραστηριότητες να εφαρμόζονται οι οδηγίες με το άκουσμά του.

Τζόκερ-Εμψυχωτής, Διευκολυντής (Joker ή Curinga): Ο εμψυχωτής από το Θέατρο Φόρουμ του Αουγκούστο Μποάλ, το πρόσωπο

που διευκολύνει και συντονίζει τη σχέση ηθοποιών-θεατών, πλατείας και σκηνής, κατά τις διαδραστικές στιγμές του Θεάτρου Φόρουμ, καθώς και άλλων σύγχρονων μεικτών μορφών Θεάτρου στην Εκπαίδευση.

Τριπλό ζέσταμα: Το ζέσταμα πριν την έναρξη του θεατρικού μαθήματος ή την παράσταση. Περιλαμβάνει ασκήσεις που ενεργοποιούν τρία βασικά μέρη: την αναπνοή, το σώμα και τη φωνή.

Φ

Φωτισμός: Ο τρόπος με τον οποίο χρησιμοποιείται το φως σε μία θεατρική παράσταση μπορεί να αλλάξει πολύ το τελικό αποτέλεσμα. Δημιουργώντας σκιές, κρύβοντας ή «τονίζοντας» ηθοποιούς και συγκεκριμένα σημεία της σκηνής, το φως μπορεί να δημιουργήσει ατμόσφαιρα, να προκαλέσει συναισθήματα και να βοηθήσει στη διαμόρφωση του τελικού αποτελέσματος για το οποίο όλοι οι συντελεστές προσπαθούν. Μερικές φορές μάλιστα, η χαμηλωμένη ένταση του φωτισμού μπορεί να φανεί πολύ χρήσιμη και για την αλλαγή του σκηνικού.

Χ

Χοροθέατρο: Το χοροθέατρο αποτελεί ένα σύγχρονο μεικτό είδος χορού και θεάτρου, με έντονα στοιχεία θεατρικότητας, κίνησης και μίμησης, που εκφράζονται με τις ιδιαίτερες δεξιότητες χορευτών και ηθοποιών σε χορό, κίνηση, χορογραφία και με την αποτύπωση της δράσης, της ιστορίας ή και των χαρακτήρων, μέσα από τη μεικτή γλώσσα του χορού και του θεάτρου.

Χτίζοντας μια ιστορία: Η ομάδα φτιάχνει συλλογικά μία ιστορία. Κάθε μέλος της μπορεί να προσθέτει μία λέξη ή φράση που να συνεχίζει την ιστορία από εκεί που σταμάτησε ο προηγούμενος.

Ψ

Ψηφιακό θέατρο: Πρόκειται για το θέατρο με τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών σε ποικίλες μορφές διά ζώσης ή και εξ αποστάσεως θεατρικής δράσης. Με το ψηφιακό θέατρο στην εκπαίδευση, ανακαλύπτουμε το πώς μπορούμε να κάνουμε θέατρο συνδυάζοντας τις τεχνολογίες στη θεατρική δημιουργία και στην επικοινωνία με το κοινό!

C

Commedia dell'arte: Επαγγελματικό αυτοσχέδιο θέατρο της ιταλικής αναγέννησης, πολύ ιδιαίτερο είδος κωμωδίας που αναπτύχθηκε στην Ιταλία τον 16ο αιώνα και έχει ως βασικούς χαρακτήρες υπηρέτες, ηλικιωμένους, ερωτευμένους νέους, με κύριους εκπροσώπους τους εξής: Πανταλόνε, Ντοτόρε, Καπιτάνο, Κολομπίνα, Αρλεκίνο, Μπριγκέλα, Ιναμοράτα κ.ά.

Οι παραστάσεις παίζονταν σε αυτοσχέδιες, πρόχειρες σκηνές, χωρίς πολλά σκηνικά. Οι θίασοι ήταν πλανόδιοι και το σενάριο εξελισσόταν με τους αυτοσχεδιασμούς των ηθοποιών πάνω σε ένα πρώτο κεντρικό ερέθισμα, σε έναν καμβά σεναρίου και ιδέας. Στην πορεία εξέλιξης του είδους, γράφτηκαν θεατρικά κείμενα και το είδος αυτό επηρέασε θεατρικούς συγγραφείς όπως ο Μολιέρος, ο Μαριβό, ο Γκολντόνι κ.ά. Τα θέματα αφορούσαν κυρίως εμπόδια στον έρωτα, το φαγητό, τη ζήλια, θέματα υπηρετών-κυριών κ.ά.

F

Flashback: Η τεχνική κατά την οποία, όταν διερευνούμε μία ιστορία ή έναν χαρακτήρα, ανατρέχουμε στο παρελθόν, παίζουμε σκηνές που θα μπορούσαν να είχαν συμβεί πριν από το χρονικό σημείο στο οποίο βρίσκεται τώρα η ιστορία (π.χ. τα παιδικά χρόνια των ηρώων).

Γλωσσάρι

Ευχαριστούμε θερμά τη Σχολή Χατζήβεη, τους/τις μαθητές/-τριες και τον εκπαιδευτικό Θεατρικής Αγωγής Κωνσταντίνο Μαρούγκα, για τη συμμετοχή τους στις φωτογραφίες της παρούσας έκδοσης. Επίσης, για τη συμμετοχή τους στις φωτογραφίες, ευχαριστούμε τους/τις μαθητές/-τριες του 18ου Δημοτικού Σχολείου Πειραιά, τη διευθύντρια Ελπίδα Σιδηροπούλου και το εκπαιδευτικό προσωπικό του σχολείου. [Φωτογράφιση: Κ.Φ.] Τέλος, ευχαριστούμε όλα τα παιδιά που συνέβαλαν στην ανάπτυξη του οπτικοακουστικού υλικού του έργου.

Βάσει του ν. 3966/2011 τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946,108, Α').

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού / ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.

